

คู่มืออาจารย์บัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

คู่มืออาจารย์บัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

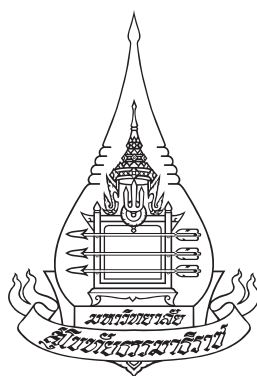
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

รวบรวมและจัดทำโดย : นงศลักษณ์ รุ่งวิทยากร
ฝ่ายส่งเสริมมาตรฐานบัณฑิตศึกษา สำนักบัณฑิตศึกษา

www.stou.ac.th

www.stou.ac.th

**คู่มืออาจารย์บัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)**

รวบรวมและจัดทำโดย

● นงศ์ลักษณ์ รุ่งวิทยาธร ●

ฝ่ายส่งเสริมมาตรฐานบัณฑิตศึกษา สำนักบัณฑิตศึกษา

คำนำ

คู่มืออาจารย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) เป็นฉบับปรับปรุงโดยนำสาระความรู้จากคู่มืออาจารย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ข้าพเจ้าได้จัดทำไว้มาปรับปรุงใหม่ โดยเพิ่มสาระความรู้จากประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 รวมถึงได้นำกฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ปรับให้สอดคล้องกับสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาในปัจจุบันเพิ่มเติม โดยมุ่งหวังว่าคู่มืออาจารย์บัณฑิตศึกษาฉบับปรับปรุงนี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับอาจารย์บัณฑิตศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง สามารถใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย

นงศลักษณ์ รุ่งวิทย์ธาร
ฝ่ายส่งเสริมมาตรฐานบัณฑิตศึกษา
สำนักบัณฑิตศึกษา 2560

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	7
1.1 จุดเริ่มต้น	8
1.2 การเสนอโครงการบัณฑิตศึกษาบรรจุในแผนพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534)	9
1.3 การจัดทำโครงการและรายละเอียดการขอเปิดหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ของมหาวิทยาลัย	10
1.4 การปรับปรุงโครงสร้างของคณะกรรมการโครงการบัณฑิตศึกษา	11
1.5 การจัดตั้งหน่วยงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา	12
บทที่ 2 ระบบและกระบวนการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	13
2.1 ระบบการศึกษา	14
2.2 กระบวนการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	15
2.3 โครงสร้างหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา	26
2.4 ระยะเวลาในการศึกษา	28
2.5 การสมัครและเกณฑ์การคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	28
2.6 การเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา	30
บทที่ 3 สื่อการศึกษา	59
3.1 การสอนในระบบปกติกับการศึกษาทางไกล	60
3.2 สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อหลัก	61
3.3 สื่อคอมพิวเตอร์เป็นสื่อหลัก	67
3.4 การผลิตชุดวิทยาระดับบัณฑิตศึกษา	69
3.5 การบริหารชุดวิทยาระดับบัณฑิตศึกษา	73
3.6 การแบ่งประเภทของชุดวิชา	74
3.7 กำหนดเวลาการศึกษา	75
บทที่ 4 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์	79
4.1 ปฐมนิเทศเชิงปฏิบัติการบัณฑิตศึกษา	81
4.2 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการศึกษา	81

บทที่ 5	มาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	89
5.1	มาตรฐานอาจารย์บัณฑิตศึกษา	90
5.2	มาตรฐานภาระอาจารย์ที่ปรึกษา	96
5.3	มาตรฐานการเรียนการสอน	97
5.4	มาตรฐานการประเมินผล	98
5.5	สัดส่วนในการประเมินผล	100
บทที่ 6	การบริหารงานบัณฑิตศึกษา	101
6.1	โครงสร้างการบริหารงานบัณฑิตศึกษา	102
6.2	หน่วยงานที่รองรับงานบัณฑิตศึกษา	106
บรรณานุกรม		115
ภาคผนวก		117
*	ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558	118
*	ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558	131

บทที่ 1

บทนำ

S T O U

บทที่ 1

บทนำ

1.1 จุดเริ่มต้น

เพื่อเป็นการบันทึกประวัติความเป็นมาของการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (มสธ.) ในบทนี้ ได้นำเนื้อหาปฐมบทในการก่อเกิดนโยบายการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาในระบบการศึกษาทางไกลจากบทที่ 1 บทนำจาก แนวทางการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล (2534) และได้เพิ่มเติมรายละเอียดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมาของการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา ดังนี้

ภายหลังการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีโดยระบบการศึกษาทางไกล มสธ. ได้รับความสำเร็จและเป็นที่ยอมรับว่ามีมาตรฐานอยู่ในระดับเดียวกับมหาวิทยาลัยระบบจำกัตรีโดยทั่วไป ด้วยเหตุนี้จึงมีเสียงเรียกร้องจากผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นบุคลากรประจำการขอให้มหาวิทยาลัยเปิดสอนในระดับปริญญาโท เนื่องจากเพราะไม่อาจจะละการกิจที่ต้องปฏิบัติเพื่อมาเรียนในระบบที่เรียนในชั้นเรียนได้

เมื่อพิจารณาถึงความต้องการของผู้เรียนดังกล่าว ประกอบกับความพร้อมของมหาวิทยาลัยที่จะเปิดสอนระดับปริญญาโท ทั้งด้านจำนวนอาจารย์ สื่อ และทรัพยากรที่จะสนับสนุนการศึกษา ซึ่งมหาวิทยาลัยมีพร้อมในเรื่องดังกล่าว และเมื่อพิจารณาถึงความต้องการบุคลากรระดับปริญญาโท โดยเฉพาะทางด้านการศึกษาศาสตร ์ โดยระยะแรกมีโครงการที่จะเปิดสอน 2 แขนงวิชา คือ แขนงวิชาบริหารการศึกษา และแขนงวิชาหลักสูตรและการสอน ต่อมาจึงเปิดสอนแขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา อีก 1 แขนงวิชา

การดำเนินการในระยะเริ่มต้น มหาวิทยาลัยโดยความเห็นชอบของสภาวิชาการ ได้มีคำสั่งที่ 289/2528 แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการบัณฑิตศึกษาขึ้น โดยมีรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการเป็นประธาน และมีกรรมการอื่นอีก 6 คน คณะกรรมการมีหน้าที่ 2 ประการ คือ

1. พิจารณาจัดร่างระเบียบบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย
2. พิจารณาจัดทำโครงสร้างหลักสูตรบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันคือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา)

คณะกรรมการโครงการบัณฑิตศึกษาได้ร่างข้อบังคับและโครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาโท สำเร็จและเสนอต่อสภาวิชาการ เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2528 ร่างข้อบังคับที่เสนอจะจัดสอนเฉพาะแผนที่มีการทำวิทยานิพนธ์ พร้อมกับกำหนดให้นักศึกษาทุกคนจะต้องสอบผ่านภาษาต่างประเทศด้วย ส่วนโครงสร้างของหลักสูตรนั้นกำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต ประกอบด้วยชุดวิชาแกนที่สาขาวิชากำหนด 1 ชุดวิชา ชุดวิชาแกนร่วม 1 ชุดวิชา และชุดวิชาเฉพาะ 3-4 ชุดวิชา โดย 1 ชุดวิชา มีค่า 6 หน่วยกิต ส่วนที่เหลือเป็นวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่า 9 หน่วยกิต

สภาวิชาการได้พิจารณาร่างข้อบังคับและโครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาโท ในวันที่ 9 มกราคม 2529 และได้มีมติให้แก้ไขร่างข้อบังคับในประเด็นสำคัญ คือ

1. ให้ปรับหลักสูตรบัณฑิตศึกษาเป็น 2 แผนการเรียน คือ แผนที่ทำวิทยานิพนธ์ และ แผนที่ไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์

2. ให้ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดให้นักศึกษาทุกคนต้องสอบผ่านภาษาต่างประเทศ

3. ให้เพิ่มเติมคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาว่าต้องมีประสบการณ์การทำงาน

คณะกรรมการโครงการบัณฑิตศึกษาได้นำมติของสภาวิชาการมาปรับปรุงร่างข้อบังคับ โดยตัดเงื่อนไขที่จะให้นักศึกษาทุกคนต้องสอบผ่านภาษาต่างประเทศออก (นับตั้งแต่การรับสมัครนักศึกษา ปีการศึกษา 2543 สภาวิชาการเห็นชอบให้กำหนดเกณฑ์ความสามารถด้านภาษาอังกฤษเป็นคุณสมบัติ ประกอบในการคัดเลือกผู้มีสิทธิเข้าเป็นนักศึกษา) ส่วนในประการอื่นก็ให้เป็นไปตามมติสภาวิชาการ ดังกล่าว แล้วได้นำเสนอสภาวิชาการพิจารณาในวันที่ 24 มีนาคม 2529 แต่สภาวิชาการให้รอเรื่องไว้ ก่อนจนกว่าทบวงมหาวิทยาลัยจะได้วางแนวทางการเปิดหลักสูตรบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยเปิด เรียบร้อยก่อนจึงจะได้นำเรื่องมาพิจารณาใหม่

1.2 การเสนอโครงการบัณฑิตศึกษาบรรจุในแผนพัฒนาการศึกษา

ระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534)

ในช่วงต้นปี 2529 มหาวิทยาลัยได้เสนอโครงการเปิดสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาไปยังทบวงมหาวิทยาลัย เพื่อพิจารณาบรรจุในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) พร้อมกันนั้นได้เสนอโครงการดังกล่าวบรรจุในแผนพัฒนามหาวิทยาลัยในช่วงแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6

สำหรับการพิจารณาโครงการเปิดสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย เพื่อบรรจุในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 6 นั้น ทบวงมหาวิทยาลัย ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาความเหมาะสมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยเปิด เพื่อทำหน้าที่วางแนวทางและหลักการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยเปิด ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ 12/2529 เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2529 ได้พิจารณาและเห็นชอบในหลักการทั่วไปเกี่ยวกับการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยเปิดที่คณะอนุกรรมการฯ เสนอ และให้บรรจุหลักการและเงื่อนไขดังกล่าวไว้ในแผนพัฒนาอุดมศึกษา ฉบับที่ 6 ดังนี้

1. การเปิดสอนหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ต้องเน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณและตรงกับความต้องการอันจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ

2. วิธีการจัดการศึกษาจะต้องเน้นการพบปะระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนโดยสม่ำเสมอ

3. การจัดระบบห้องสมุดและห้องปฏิบัติการเพื่อการศึกษาค้นคว้าและวิจัยต้องจัดให้ได้เพียงพอตามเกณฑ์มาตรฐานและเหมาะสม

4. วิธีการรับคนเข้าศึกษาต้องใช้วิธีรับโดยใช้เกณฑ์ความสามารถทางสติปัญญาเพื่อประสิทธิภาพและคุณภาพการศึกษา รวมทั้งเพื่อลดความสูญเสียเปล่าทางการศึกษาเป็นหลัก

5. งบประมาณที่ใช้เพื่อการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิชาใดก็ตามจะต้องจัดในลักษณะพึ่งตนเองให้มากที่สุด โดยไม่เป็นการงบประมาณแผ่นดิน และมีแผนการใช้จ่ายที่แสดงให้เห็นขีดความสามารถในการพึ่งตนเองทางการเงินในระยะยาวที่ชัดเจน

6. มหาวิทยาลัยจะต้องมีอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิและประสบการณ์ทางวิชาการที่เหมาะสมตามเกณฑ์มาตรฐานในการจัดการศึกษาขั้นสูงกว่าปริญญาตรีของมหาวิทยาลัย ในการนี้มหาวิทยาลัยจะต้องใช้อาจารย์พิเศษให้น้อยที่สุด เพราะการใช้อาจารย์พิเศษที่เป็นอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยอื่นอาจทำให้การทำงานของอาจารย์ผู้นั้นมีมากขึ้นและส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอนในสถาบันประจำได้

7. ก่อนการดำเนินการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยเปิดได้ก็ตาม ต้องจัดให้มีการประเมินผลการจัดการศึกษาการผลิตบัณฑิตในลักษณะนั้น ๆ เสียก่อนว่าได้ผลดีหรือไม่เพียงใดเพื่อใช้ผลนั้นเป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงระบบและวิธีการจัดการศึกษาระดับนี้ให้เหมาะสม

8. หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยระบบเปิดควรให้สอดคล้องและเป็นไปตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัย ว่าด้วยเรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาโท พ.ศ. 2522 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง พ.ศ. 2523 และแนวทางและวิธีการพิจารณาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2527

ทบวงมหาวิทยาลัยได้มีหนังสือแจ้งมติดังกล่าวมายังมหาวิทยาลัยในวันที่ 14 กรกฎาคม 2529 และขอให้มหาวิทยาลัยได้จัดโครงการและรายละเอียดการขอเปิดหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาวิชาที่มีความพร้อมที่จะดำเนินการในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 ไปให้ทบวงมหาวิทยาลัยพิจารณาตามระเบียบต่อไป

ต่อมาในปี 2542 ทบวงมหาวิทยาลัยได้ปรับปรุงประกาศทบวงมหาวิทยาลัย ว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรบัณฑิตศึกษา โดยประกาศใช้เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2542 ซึ่งมีสาระสำคัญที่มีผลต่อการดำเนินงานบัณฑิตศึกษา อาทิ การกำหนดระบบการศึกษาเกี่ยวกับภาคการศึกษา การลงทะเบียน การโอนวิชาเรียน เป็นต้น การกำหนดคุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนและผู้สอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้งให้มีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้น

1.3 การจัดทำโครงการและรายละเอียดการขอเปิดหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย

คณะกรรมการโครงการบัณฑิตศึกษาได้จัดทำร่างโครงการแม่บทของหลักสูตรบัณฑิตศึกษาอย่างกว้าง ๆ โดยระบุเหตุผล ความจำเป็น และวัตถุประสงค์ของโครงการให้สอดคล้องกับหลักการที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด ส่วนโครงการและรายละเอียดอื่น ๆ ในการขอเปิดหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาแขนงต่าง ๆ ของสาขาวิชาศึกษาศาสตร์นั้นมอบให้สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ซึ่งเป็นเจ้าของโครงการเป็นผู้รับผิดชอบ โครงการและรายละเอียดต่าง ๆ ได้เสนออธิการบดีในวันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2529 (อธิการบดีในขณะนั้นคือ ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอาน) มีความเห็นว่าหลักการที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดนั้น จัดทำขึ้นด้วยการอ้างอิงหลักการและวิธีการของมหาวิทยาลัยในระบบจำกัดรับเป็นหลัก ฉะนั้น มหาวิทยาลัยจึงควรชี้แจงในประเด็นที่ว่าหลักการที่กำหนดขึ้นนั้นไม่เหมาะสมกับการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยเปิด ซึ่งใช้ระบบการศึกษาทางไกล จึงควรชะลอการเสนอโครงการไว้ก่อน

1.4 การปรับปรุงโครงสร้างของคณะกรรมการโครงการบัณฑิตศึกษา

เพื่อให้การดำเนินงานสำหรับการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยมีความต่อเนื่อง สภาวิชาการจึงมีมติเมื่อวันที่ 14 เมษายน พ.ศ. 2531 ให้ปรับปรุงโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการโครงการบัณฑิตศึกษาใหม่ โดยให้ทำหน้าที่จัดทำโครงสร้างและระบบการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในระบบทางไกลของ มสธ. จัดทำโครงสร้างหลักสูตรบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย และจัดทำร่างข้อบังคับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย ส่วนโครงสร้างของคณะกรรมการที่ปรับปรุงนั้น มีอธิการบดีเป็นกรรมการที่ปรึกษา รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการเป็นประธาน กรรมการที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวน 2 คน และกรรมการ อีก 7 คน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิและบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย ต่อมา สภาวิชาการได้แต่งตั้งให้อาจารย์อานวยการสำนักทะเบียนและวัดผล เป็นกรรมการเพิ่มอีก 1 ตำแหน่ง รวมเป็นกรรมการทั้งสิ้น 10 คน

นอกจากนี้ สภาวิชาการยังได้มอบหมายให้สาขาวิชาศึกษาศาสตร์รับผิดชอบการจัดทำรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อเสนอคณะกรรมการโครงการบัณฑิตศึกษาและคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาโทของสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ต่อไป ในการดำเนินงานตามกรอบและภารกิจที่ได้รับมอบหมายนี้ ทางสภาวิชาการได้แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำโครงการพัฒนาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของสาขาวิชา และคณะทำงานพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ คุณลักษณะของมหาบัณฑิตและคุณสมบัติในการรับเข้าระดับบัณฑิตศึกษา โครงสร้างหลักสูตรบัณฑิตศึกษาแขนงวิชาหลักสูตรและการสอน แขนงวิชาบริหารการศึกษา การจัดการเรียนการสอน การวัดผลบัณฑิตศึกษา วิธีและประสบการณ์การทำวิทยานิพนธ์ การผลิตเอกสารเพื่อการศึกษา

ส่วนการพัฒนาหลักสูตรนั้น สภาวิชาการได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา ตามคำสั่งที่ 1086/2531 เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2531 และแขนงวิชาหลักสูตรและการสอน ตามคำสั่งที่ 1090/2531 เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2531 คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรแขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ตามคำสั่งที่ 252/2532 เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2532

สำหรับการดำเนินงานพัฒนาระบบและหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษานั้น มหาวิทยาลัยได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายนอกและภายในมหาวิทยาลัยร่วมเป็นกรรมการและร่วมให้ความคิดเห็น พร้อมกันนั้นได้รับความอนุเคราะห์จาก ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอาน ให้คำปรึกษาแนวทางของการดำเนินงานตลอดเวลา

เพื่อทดสอบประสิทธิภาพและความเป็นไปได้ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในระบบการศึกษาทางไกลให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพและมีมาตรฐานในระดับที่ไม่ต่ำกว่าของมหาวิทยาลัยและสถาบันอื่น มหาวิทยาลัยจึงได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการจัดระบบการให้บริการทางวิชาการในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในระบบการศึกษาทางไกลขึ้น ระหว่างวันที่ 25-26 เมษายน 2532 มีผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ 60 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย คณะกรรมการโครงการบัณฑิตศึกษา และคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ทั้ง 3 แขนงดังกล่าว ในการประชุมมีการนำรูปแบบและลักษณะของสื่อการเรียนการสอน ระบบห้องสมุดและบริการค้นคว้าที่จะให้นักศึกษารูปแบบและลักษณะของการพบปะนักศึกษา และระบบบริหารบัณฑิตศึกษา ตามแนวทางที่คณะทำงานและคณะกรรมการโครงการบัณฑิตศึกษาได้พัฒนาขึ้น นอกจากนี้ในการประชุมเชิงปฏิบัติการดังกล่าว ยังได้เชิญ ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอาน มาบรรยาย เรื่องทศวรรษแห่งบัณฑิตศึกษาในระบบทางไกล

คณะกรรมการโครงการบัณฑิตศึกษาได้นำผลที่ได้จากการประชุมร่วมเชิงปฏิบัติการมาพิจารณาและเห็นว่ายังมีเรื่องที่ต้องดำเนินการต่อจึงเสนอสภาวิชาการเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ โดยละเอียด คือ คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบกลไกการบริหารบัณฑิตศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล คณะอนุกรรมการพัฒนารูปแบบและวิธีการวัดผลและระบบการควบคุมมาตรฐานทางวิชาการ คณะอนุกรรมการพัฒนารูปแบบและวิธีการปฏิสัมพันธ์ระดับบัณฑิตศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล คณะอนุกรรมการพัฒนาสื่อการสอนระดับบัณฑิตศึกษา และคณะอนุกรรมการประมาณการค่าใช้จ่ายบัณฑิตศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล เพื่อพิจารณาจัดวางแผนทางการดำเนินงานระดับบัณฑิตศึกษาให้แล้วเสร็จและเสนอไปพร้อมกับการเสนอหลักสูตรต่อสภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัย ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาทั้งในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก โดยมหาวิทยาลัยได้แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาและพัฒนากระบวนการเปิดสอนปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตตามคำสั่งที่ 1679/2543 และระดมสมองเพื่อศึกษาและพัฒนากระบวนการเปิดสอนปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2543 และเปิดสอนหลักสูตรปริญญาเอก ครั้งแรก 3 วิชาเอก คือ วิชาเอกการบริหารการศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา และวิชาเอกการศึกษาทางไกล ในภาคปลายปีการศึกษา 2549

1.5 การจัดตั้งหน่วยงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา

ในระยะเริ่มต้นมหาวิทยาลัย กำหนดให้มีหน่วยงานระดับฝ่าย 2 หน่วยงาน คือ ฝ่ายบัณฑิตศึกษา สำนักวิชาการ และฝ่ายทะเบียนและวัดผลบัณฑิตศึกษา สำนักทะเบียนและวัดผล ทำหน้าที่ในการบริหารงานบัณฑิตศึกษาและให้บริการทางวิชาการ โดยฝ่ายบัณฑิตศึกษา ทำหน้าที่ให้บริการทางวิชาการแก่คณาจารย์ นักศึกษา และคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา รวมถึงทำหน้าที่เป็นหน่วยเลขานุการคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย ส่วนฝ่ายทะเบียนและวัดผลบัณฑิตศึกษา ทำหน้าที่ให้บริการด้านข้อมูลทะเบียนและการวัดผลของนักศึกษา ต่อมาเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2545 มหาวิทยาลัยออกประกาศจัดตั้งสำนักบัณฑิตศึกษา เป็นหน่วยงานภายใน โดยรับโอนงานการจัดปฐมนิเทศเชิงปฏิบัติการบัณฑิตศึกษา การจัดสัมมนาเสริมและสัมมนาเข้มชุดวิชาจากสำนักบริการการศึกษา รับโอนงานที่เกี่ยวข้องกับงานทะเบียนและวัดผลบัณฑิตศึกษาจากสำนักทะเบียนและวัดผล งานบริการทางวิชาการ งานอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต อบรมเข้มเสริมประสบการณ์วิชาชีพจากสำนักวิชาการ ซึ่งสภามหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 3/2548 เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2548 มีมติรับทราบผลการประเมินสำนักบัณฑิตศึกษา และให้นำผลการประเมินไปพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องและสภามหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 2/2549 เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2549 มีมติอนุมัติให้ออกข้อบังคับมหาวิทยาลัย ว่าด้วย การดำเนินงานของสำนักบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548 ให้สำนักบัณฑิตศึกษาเป็นหน่วยงานภายในของมหาวิทยาลัย เพื่อบริการดำเนินการดำเนินงานตามนโยบายการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. สนับสนุนและให้บริการงานบัณฑิตศึกษาแก่สาขาวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา
2. เป็นหน่วยงานกลางประสานการให้บริการทางวิชาการระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย
3. เป็นหน่วยงานในการประสานงานกับหน่วยงานภายในและภายนอกเกี่ยวกับการดำเนินงานระดับบัณฑิตศึกษา
4. เป็นหน่วยงานสนับสนุนด้านการวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

บทที่ 2

**ระบบและกระบวนการ
การศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา**

S T O U

บทที่ 2

ระบบและกระบวนการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ระบบการสอนทางไกลเช่นเดียวกับการศึกษาระดับปริญญาตรี เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดทำขึ้นซึ่งมีทั้งสื่อหลักและสื่อเสริมหรือสื่ออื่น ๆ ที่มีอยู่ในสังคม จุดเน้นของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคือการพัฒนาให้นักวิชาการและนักวิชาชีพมีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยกระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างอิสระ รวมทั้งมีความสามารถในการสร้างสรรค์องค์ความรู้ความก้าวหน้าทางวิชาการเชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ที่ตนเชี่ยวชาญกับศาสตร์อื่นได้อย่างต่อเนื่อง โดยหลักสูตรระดับปริญญาเอก เน้นให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างและประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่เพื่อการพัฒนางานและสังคม หลักสูตรระดับปริญญาโท เน้นให้มีความสามารถในการค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่หรือนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมและประเทศ (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558) ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยได้วางระบบและกระบวนการศึกษาเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล ที่สอดคล้องกับปรัชญาของการอุดมศึกษา ไว้ดังนี้

2.1 ระบบการศึกษา

การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษายังมีระบบการศึกษาทางไกลที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาสามารถศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง ภายใต้การให้คำปรึกษาแนะนำอย่างมีระบบ ด้วยวิธีการนัดหมายระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาตามช่วงเวลาที่เหมาะสม มีการปฐมนิเทศเชิงปฏิบัติการ เพื่อชี้แจงรายละเอียดกระบวนการศึกษา วิธีการศึกษา ตลอดจนช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างอาจารย์และนักศึกษา แต่ละหลักสูตรจะกำหนดให้นักศึกษาต้องเข้ารับการสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้มตามความเหมาะสมของชุดวิชานั้น ๆ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ในการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างนักศึกษาด้วยกันเอง และนักศึกษากับคณาจารย์ ส่วนของกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ที่เป็นภาคบังคับ ดังนี้ หลักสูตรระดับปริญญาโทกำหนดให้ทำวิทยานิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระโดยนักศึกษาต้องเข้ารับการสัมมนาเข้มตามที่กำหนด และต้องเข้ารับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์หาบัณฑิตหรือประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิตเพื่อร่วมฝึกทักษะที่จำเป็นต่อวิชาชีพ ตลอดจนเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ ประสบการณ์วิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม จรรยาวิชาชีพตามสาขาวิชาที่ศึกษาในภาคการศึกษาสุดท้ายหรือตามที่กำหนดในหลักสูตร สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาเอกกำหนดให้ทำดุษฎีนิพนธ์โดยนักศึกษาต้องเข้ารับการสัมมนาเข้มตามที่กำหนด และต้องเข้ารับการสัมมนาเข้มเสริมประสบการณ์ดุษฎีบัณฑิตในภาคการศึกษาสุดท้ายหรือตามที่กำหนดในหลักสูตร เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ ทักษะความเป็นผู้นำและความสามารถในการแก้ไขปัญหา เสริมสร้างความมีมนุษยสัมพันธ์ ความสามารถในการทำงาน เพิ่มพูน คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณของวิชาชีพ พัฒนาความคิดในเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อพัฒนาทักษะการบูรณาการ ทฤษฎีและความรู้ทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพและความเป็นผู้นำทางวิชาชีพ

2.2 กระบวนการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

กระบวนการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล นักศึกษาจะศึกษาผ่านสื่อประเภทต่างๆ ดังนี้ คือ สื่อหลัก สื่อเสริม ศึกษาจากแหล่งค้นคว้า เข้าร่วมกิจกรรมปฏิสัมพันธ์แบบเผชิญหน้าและแบบออนไลน์ การเข้ารับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิตหรือประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต (หลักสูตรระดับปริญญาโท) เข้ารับการสัมมนาเข้มเสริมประสบการณ์ดุขบัณฑิต (หลักสูตรระดับปริญญาเอก) และการฝึกอบรม/ฝึกปฏิบัติตามที่แต่ละหลักสูตรกำหนด

แผนภูมิการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล

ที่มา: คู่มือนักศึกษาระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปีการศึกษา 2560 หน้า 7

หลักสูตรระดับปริญญาโท

1. ระดับปริญญาโท ศึกษาจากสื่อหลัก มี 2 ประเภท ได้แก่

กรณีใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อหลัก หมายถึง สื่อสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมเนื้อหาสาระมโนคติกิจกรรม และวิธีปฏิบัติทั้งหมดของชุดวิชา ประกอบด้วย

1.1 ประมวลสาระชุดวิชา เป็นเนื้อหาสาระในส่วนที่ทดแทนการบรรยายความคิดเห็นผลงานและจุดยืนของอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของชุดวิชา จัดพิมพ์เป็นตำราชุด ชุดวิชาละ 15 หน่วยการสอน หรือหลายเล่มตามความเหมาะสม แต่ละหน่วยการสอนมีเนื้อหาสาระที่จะต้องใช้เวลาศึกษาประมาณ 6-18 ชั่วโมง

1.2 แนวการศึกษา เป็นเอกสารนำทางการศึกษาประจำชุดวิชา ประกอบด้วย ส่วนแนะนำ ขอบข่าย วัตถุประสงค์ และวิธีศึกษา หรือส่วนที่เป็นสาระปฐมนิเทศชุดวิชา ส่วนที่เป็นแผนการสอนประจำหน่วยการสอน สาระสังเขปและกิจกรรม และส่วนที่เป็นข่าวสาร รายละเอียดกิจกรรม บทความอ้างอิง หรือสื่อสิ่งพิมพ์ที่จำเป็นและเหมาะสม

1.3 แผนกิจกรรมการศึกษาประจำชุดวิชา เป็นเอกสารคู่มือแนะนำประกอบกิจกรรมการศึกษาของนักศึกษาตลอดภาคการศึกษา โดยนักศึกษาจะต้องศึกษาแผนกิจกรรมการศึกษาประจำชุดวิชาก่อนดำเนินการกิจกรรมการศึกษา เพื่อจะได้ทราบถึงรายละเอียดต่างๆ ได้แก่ โครงสร้างของเนื้อหาชุดวิชา การเตรียมตัวของนักศึกษา การดำเนินการศึกษา งานที่กำหนดให้ทำ การส่งงาน การเสนอผลงาน การประเมินผลการเรียน การสัมมนาเข้ม ตารางการศึกษาชุดวิชา ตารางการศึกษาประจำสัปดาห์ และแบบฟอร์มรายงาน

กรณีใช้สื่อคอมพิวเตอร์เป็นสื่อหลัก หมายถึง บทเรียนออฟไลน์และ/หรือออนไลน์ และแนวการศึกษา ประกอบด้วย

1.1 บทเรียนออฟไลน์ และ/หรือบทเรียนออนไลน์ ในรูปซีดีมีเดียเดีย จำนวน 15 โมดูล

1.2 แนวการศึกษา ในรูปซีดี ประกอบด้วย แผนผังแนวคิด แผนการสอนประจำหน่วย แบบประเมินก่อนเรียน แผนการสอนประจำตอน สาระสังเขป แนวตอบกิจกรรม และแบบประเมินหลังเรียน

2. ศึกษาจากสื่อเสริม หมายถึง สื่อที่เสริมหรือเพิ่ม เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ การเรียนการสอนออนไลน์ สื่อโสตทัศนและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ นักศึกษาสามารถศึกษาเนื้อหาสาระเพิ่มเติม นอกเหนือจากสื่อหลัก

2.1 สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นสื่อเอกสารที่แนะนำให้นักศึกษาอ่านเพิ่มเติมเพื่อเสริมความรู้ นอกเหนือไปจากการศึกษาสาระสำคัญหลักจากประมวลสาระชุดวิชา เช่น หนังสืออ้างอิงต่างๆ เอกสารทางวิชาการ งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง วารสารทางวิชาการด้านต่างๆ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น

2.2 การเรียนการสอนออนไลน์ เป็นการเน้นการจัดการเรียนการสอนแบบปฏิสัมพันธ์บนเครือข่ายการปฐมนิเทศชุดวิชา รายละเอียดชุดวิชา ปฏิทินการศึกษา การมอบหมายกิจกรรม การตรวจกิจกรรมและข้อมูลย้อนกลับ การตอบคำถาม และการสัมมนาเสริมออนไลน์

2.3 สื่อโสตทัศน คือสื่อที่ถ่ายทอดเนื้อหาสาระด้วยภาพหรือเสียง หรือทั้งภาพและเสียง เช่น ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ซึ่งสื่อโสตทัศนที่นำมาใช้เป็นสื่อเสริมในการศึกษาทางไกลระดับบัณฑิตศึกษา ได้แก่ วีดิทัศน์ แถบบันทึกเสียง สไลด์ เป็นต้น

2.4 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-Learning การสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลของสำนักบรรณสารสนเทศมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ฐานข้อมูลของสถาบันในเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย ฐานข้อมูลซีดี-รอม ในสาขาวิชาต่างๆ เป็นต้น

3. ศึกษาจากแหล่งค้นคว้า

การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเน้นให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระเพื่อให้ นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์สภาพเหตุการณ์ สภาพปัญหา โดยการประยุกต์แนวคิด ทฤษฎีจากสาระในชุดวิชาที่ศึกษา กับความรู้ที่ได้ค้นคว้าจากแหล่งวิทยาการต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมและ

ถูกต้องภายใต้การให้คำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา การค้นคว้าจากแหล่งค้นคว้า นักศึกษาสามารถค้นคว้าได้จาก ห้องสมุด แหล่งวิทยากรต่างๆ ในภูมิภาค แหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น และจากอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

4. การเข้าร่วมกิจกรรมปฏิสัมพันธ์

กิจกรรมปฏิสัมพันธ์เป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมความรู้ ความเข้าใจและพัฒนาทักษะต่างๆ ในส่วนที่ไม่สามารถถ่ายทอดสมบูรณ์โดยสื่ออื่น เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างนักศึกษาและคณาจารย์ และระหว่างนักศึกษาด้วยกันเอง เพื่อแนะแนวและตอบปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้การสอน และเพื่อปรึกษาในการทำผลงาน รายงาน หรืองานปฏิบัติอื่น กิจกรรมปฏิสัมพันธ์มีหลายรูปแบบ มีดังนี้

4.1 การปฐมนิเทศเชิงปฏิบัติการบัณฑิตศึกษา เป็นกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดให้นักศึกษาเข้ารับการปฐมนิเทศเชิงปฏิบัติการ อันเป็นการสัมมนาแบบเข้ม ประมาณ 2 วัน เพื่อทำความเข้าใจวิธีการศึกษาระดับปริญญาโทในระบบการศึกษาทางไกล นอกจากนั้นเป็นการทำความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดของโครงสร้างเนื้อหาสาระและกระบวนการศึกษาตามหลักสูตรที่สมัครเข้าศึกษา รวมทั้งการปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อการวางแผนการเรียนรู้ร่วมกัน

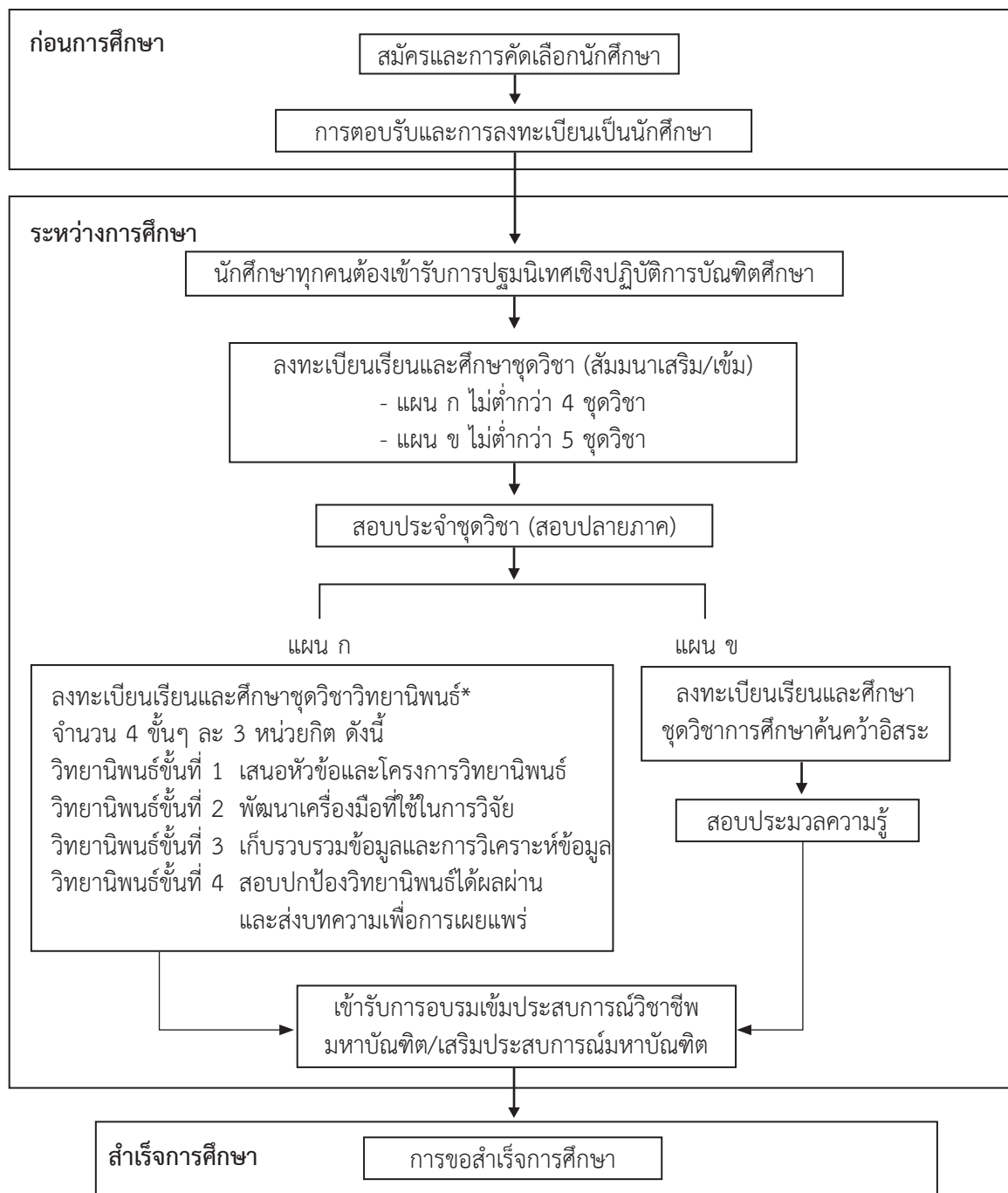
4.2 การสัมมนาเสริมแบบเผชิญหน้า และ/หรือการเรียนรู้แบบมีปฏิสัมพันธ์ผ่านระบบออนไลน์ เป็นกิจกรรมที่บังคับให้นักศึกษาทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อส่งงานและเสนอผลงานซึ่งกำหนดไว้ในแผนกิจกรรมการเรียนรู้และแนวการศึกษา นักศึกษาต้องอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และอาจารย์ให้คำแนะนำเสริมจากผลงาน การเสนอผลงาน และการร่วมอภิปราย การสัมมนาเสริมจะใช้กับชุดวิชาที่ไม่ต้องการฝึกทักษะ หรือการเพิ่มเติมประสบการณ์หรือการพัฒนาบุคลิกภาพเป็นการเฉพาะ

4.3 การสัมมนาเข้ม เป็นกิจกรรมที่นัดหมายให้นักศึกษา เสนอผลงานและฝึกปฏิบัติระยะสั้น การจัดสัมมนาเข้มจะใช้กับชุดวิชาที่ต้องฝึกทักษะหรือเพิ่มเติมประสบการณ์ หรือการพัฒนาบุคลิกภาพเป็นการเฉพาะเพิ่มเติมจากการสัมมนาเสริม

5. การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต/ประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต/ประสบการณ์วิชาชีพประกาศนียบัตรบัณฑิต เป็นกิจกรรมปัจฉิมนิเทศระดับปริญญาโท ที่นักศึกษาระดับปริญญาโททุกคนต้องเข้ารับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต/ประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต/ประสบการณ์วิชาชีพประกาศนียบัตรบัณฑิตในภาคการศึกษาสุดท้ายหรือตามหลักสูตรกำหนดก่อนสำเร็จการศึกษา เพื่อให้ นักศึกษาได้ร่วมฝึกทักษะที่จำเป็นของวิชาชีพและเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ ประสบการณ์วิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม โดยใช้เวลาในการอบรมประมาณ 4 วัน หรือ 30 ชั่วโมง

6. การฝึกอบรม/การฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรที่กำหนด เป็นกิจกรรมที่กำหนดในหลักสูตรที่กำหนดให้ต้องมีการฝึกอบรม/ฝึกปฏิบัติ ณ สถานประกอบการที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือสถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยมุ่งให้นักศึกษาเข้ารับการฝึกอบรม/ฝึกปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างความรู้ และทักษะที่จำเป็นที่กำหนดในหลักสูตรนั้นๆ

กระบวนการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาโท

* ผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

หลักสูตรระดับปริญญาเอก

ระดับปริญญาเอก ศึกษาจากสื่อ ดังนี้

1. ศึกษาจากสื่อหลัก สื่อหลัก ประกอบด้วย

1.1 แนวการศึกษา (Study Guide) เป็นเอกสารนำทางการศึกษาประจำชุดวิชา เพื่อให้ นักศึกษา ศึกษาค้นคว้า ดำเนินกิจกรรมการศึกษาตามแนวทางและเวลาที่กำหนด

1.2 ประมวลรายชื่อเอกสารคัดสรร (Selected Reading Materials List) เป็นเอกสารประมวลรายชื่อบทความและเอกสารคัดสรร และงานเขียนอื่นที่มหาวิทยาลัยเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องรวบรวมไว้

1.3 การสื่อสารผ่านเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ (Web-based/online e-learning media) เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบออนไลน์ ผ่านเครือข่ายสำหรับการติดต่อสื่อสารระหว่างมหาวิทยาลัยกับนักศึกษา ระหว่างคณาจารย์กับนักศึกษา และนักศึกษากับนักศึกษา มอบหมายงาน/กิจกรรมการศึกษา เป็นฐานความรู้ สนทนา ชี้แหล่งวิทยาการ และเชื่อมโยงแหล่งศึกษาค้นคว้าและการประชุมทางไกลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

2. ศึกษาจากสื่อเสริม “สื่อเสริม” หมายถึง สื่อที่เสริมหรือเพิ่มเพื่อให้ นักศึกษาสามารถศึกษาเนื้อหาสาระเพิ่มเติมนอกเหนือจากสื่อหลัก โดย นักศึกษา ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากแหล่งต่าง ๆ ประกอบด้วย

2.1 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ออฟไลน์ (Off-line e-learning media) เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เสนอเนื้อหาสาระและประสบการณ์ผ่านเทปภาพ/เสียง ซีดีภาพ/เสียง และการประชุมทางไกลผ่านดาวเทียม

2.2 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ (On-line e-learning media) เป็นการสื่อสารและสืบค้นข้อมูลผ่านเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์

2.3 เอกสารชุดความรู้ (Source Books) เป็นตำราและ/หรือหนังสือที่มหาวิทยาลัยจัดทำขึ้น หรือคัดสรรจากแหล่งวิทยาการภายนอก เพื่อเสริมความรู้หรือประสบการณ์ของ นักศึกษา ศึกษาค้นคว้า

3. ศึกษาจากแหล่งค้นคว้า

นักศึกษาสามารถค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระจากแหล่งวิทยาการต่าง ๆ อาทิ ห้องสมุด แหล่งวิทยาการต่าง ๆ ในภูมิภาค แหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น และจาก Internet เป็นต้น

4. การเข้าร่วมกิจกรรมปฏิสัมพันธ์

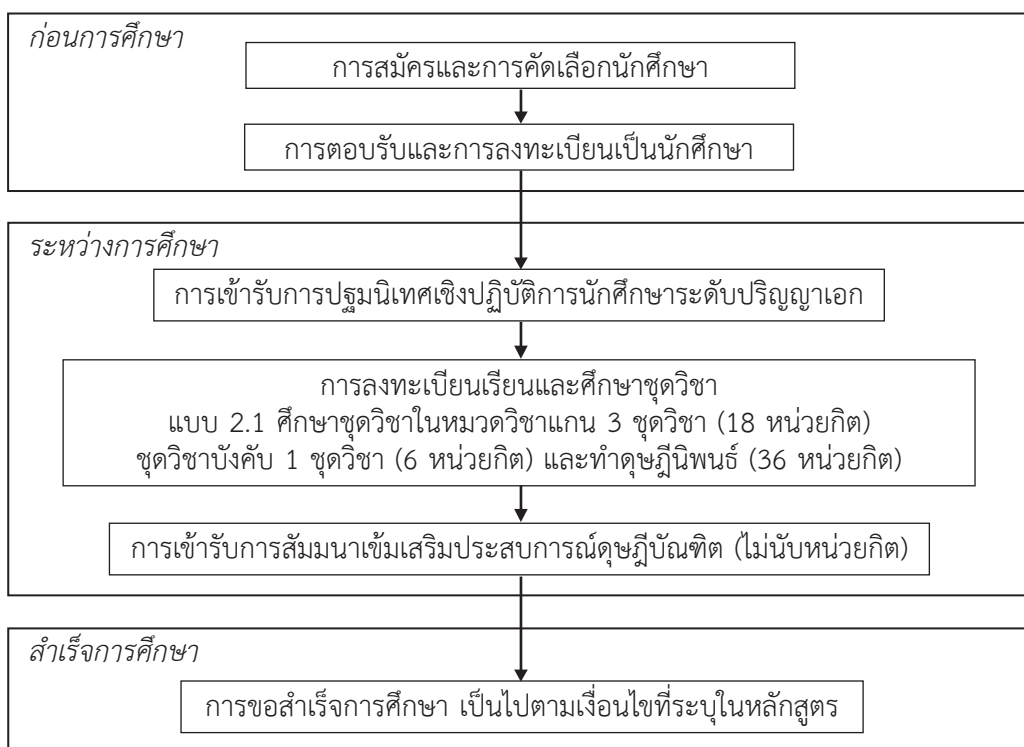
กิจกรรมปฏิสัมพันธ์เป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมความรู้ ความเข้าใจและพัฒนาทักษะ ต่างๆ ในส่วนที่ไม่สามารถถ่ายทอดอย่างสมบูรณ์โดยสื่ออื่น กิจกรรมการปฏิสัมพันธ์มีหลายรูปแบบ ดังนี้

4.1 การปฐมนิเทศเชิงปฏิบัติการบัณฑิตศึกษา เป็นกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดให้ นักศึกษาใหม่ต้องเข้ารับการปฐมนิเทศทุกคน ซึ่งเป็นการสัมมนาแบบเข้มประมาณ 2 วัน เพื่อทำความเข้าใจในวิธีการศึกษาทางไกลระดับบัณฑิตศึกษา รายละเอียดของโครงสร้างเนื้อหาสาระ และกระบวนการศึกษาตามหลักสูตร รวมทั้งการปรึกษาหารือกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ เพื่อวางแผนการเรียนรู้ร่วมกัน กิจกรรมนี้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตร ดังนั้น นักศึกษาจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมทุกคน

4.2 การสัมมนาเข้ม เป็นกิจกรรมเสริมในส่วนที่เป็นทักษะพิสัยและเจตพิสัย ซึ่งไม่สามารถทดแทนด้วยสื่ออื่นได้ เพราะเป็นส่วนที่ต้องมีการพบปะสนทนาโต้ตอบ อภิปราย แลกเปลี่ยนผลงาน และประสบการณ์ระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับนักศึกษา และระหว่างนักศึกษาด้วยกันจึงจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียน แต่ละชุดวิชากำหนดไว้ 1-3 ครั้ง นักศึกษาต้องเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งเพราะเป็นกิจกรรมที่นักศึกษาต้องส่งงานและเสนอผลงานที่กำหนดไว้ในเอกสาร “แนวการศึกษา”

5. การสัมมนาเข้มเสริมประสบการณ์วิชาชีพบัณฑิต เป็นกิจกรรมปัจฉิมนิเทศระดับปริญญาเอกที่นักศึกษาระดับปริญญาเอกทุกคนต้องต้องเข้ารับการสัมมนาเข้มเสริมประสบการณ์วิชาชีพบัณฑิตในภาคการศึกษาสุดท้ายหรือตามที่หลักสูตรกำหนดก่อนสำเร็จการศึกษา เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ ทักษะความเป็นผู้นำและความสามารถในการแก้ปัญหา เสริมสร้างควมมีมนุษยสัมพันธ์ ความสามารถในการทำงาน เพิ่มพูน คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณของวิชาชีพ พัฒนาความคิดในเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อพัฒนาทักษะการบูรณาการทฤษฎีและความรู้ทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพ และความเป็นผู้นำทางวิชาชีพ

กระบวนการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาเอก

ผลงานดุษฎีนิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพ ตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการ สำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

กระบวนการประเมินผลการศึกษา

1. การประเมินผลการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตศึกษา ประเมินจาก
 - 1.1 ผลงานที่มอบหมายให้ทำ
 - 1.2 การสอบชุดวิชาประจำภาคการศึกษา
 - 1.3 การเข้ารับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์ประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือ ประสบการณ์วิชาชีพประกาศนียบัตรบัณฑิต
2. กระบวนการประเมินผลหลักสูตรระดับปริญญาโท ประเมินจาก
 - 2.1 ผลงานที่มอบหมายให้ทำ
 - 2.2 การสอบชุดวิชาประจำภาคการศึกษา
 - 2.3 การสอบวิทยานิพนธ์ สำหรับนักศึกษา แผน ก
 - 2.4 การสอบประมวลความรู้และการศึกษาค้นคว้าอิสระ สำหรับนักศึกษา แผน ข
 - 2.5 การเข้ารับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต หรือประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต
3. การประเมินผลการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาเอก ประเมินจาก
 - 3.1 ผลงานที่มอบหมายให้ทำ
 - 3.2 การสอบชุดวิชาประจำภาคการศึกษา
 - 3.3 การสอบวัดคุณสมบัติ การสอบโครงการดุษฎีนิพนธ์ และการสอบดุษฎีนิพนธ์
 - 3.4 การเข้ารับการสัมมนาเข้มเสริมประสบการณ์ดุษฎีบัณฑิต

ระบบอักษรระดับคะแนน แสดงความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษา ดังนี้

อักษรระดับคะแนน	ความหมาย	คะแนนต่อ 1 หน่วยกิต
A	ผลการประเมินขั้นดีเยี่ยม (Excellent)	4.0
B+	ผลการประเมินขั้นดีมาก (Very Good)	3.5
B	ผลการประเมินขั้นดี (Good)	3.0
C+	ผลการประเมินขั้นค่อนข้างดี (Fairly Good)	2.5
C	ผลการประเมินขั้นพอใช้ (Fair)	2.0
D	ผลการประเมินขั้นอ่อน (Poor)	1.0
F	ผลการประเมินขั้นตก (Failed)	0

- หมายเหตุ - นักศึกษาที่ได้อักษรระดับคะแนน D และ F ถือว่าสอบไม่ผ่านและต้องลงทะเบียนเรียนใหม่ในชุดวิชานั้นจนกว่าจะสอบผ่าน
- นักศึกษาที่มีความประสงค์ลงทะเบียนเรียนใหม่เพื่อยกระดับคะแนนชุดวิชาที่สอบผ่านไปแล้วก็สามารถทำได้

ผลการศึกษาอาจแสดงได้ด้วยสัญลักษณ์อื่น ดังต่อไปนี้

I (Incomplete)	การประเมินผลไม่สมบูรณ์ เนื่องจากไม่ได้ดำเนินกิจกรรมครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
IP (In Progress)	ผลการประเมินความก้าวหน้าตามจำนวนหน่วยกิตที่ได้รับการประเมินในภาคการศึกษานั้น
P (Passed)	สอบผ่านสำหรับการประเมินผลที่ไม่คิดคะแนน
U (Unsatisfactory)	สอบไม่ผ่านสำหรับการประเมินผลที่ไม่คิดคะแนน
W (Withdrawn)	การยกเลิก ใช้ในกรณีที่นักศึกษาถอนชุดวิชาที่ลงทะเบียนเรียนไว้แล้วภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด
N (Not Graded and Credited)	ไม่นับคะแนน
SP (Suspended)	ผลสอบของชุดวิชาที่ลงทะเบียนเพื่อยกระดับคะแนนในภาคการศึกษาที่ผ่านมา

การประเมินผลสอบดูชันนิพนธ์ แบ่งเป็น 4 ระดับ ดังนี้

ระดับการประเมิน	ผลการประเมิน
Outstanding	ผ่านระดับยอดเยี่ยม
Very Good	ผ่านระดับดีมาก
Good	ผ่านระดับดี
Unacceptable	ไม่ผ่าน

นักศึกษาที่ได้ผลการประเมิน Unacceptable (ไม่ผ่าน) ต้องสอบดูชันนิพนธ์ใหม่

ที่มา: ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2560

การรายงานผลการศึกษา

1. การรายงานผลการศึกษาของชุดวิชา มหาวิทยาลัยใช้ระบบอักษรระดับคะแนนที่แสดงความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษา การวัดและการประเมินผลแต่ละชุดวิชา (ยกเว้นชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ วิทยานิพนธ์ ดุษฎีนิพนธ์ การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต/ประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต/ประสบการณ์ประกาศนียบัตรบัณฑิต/ประสบการณ์ดุษฎีนิพนธ์) ใช้ระบบอักษรและระดับคะแนน ดังนี้

ระบบอักษร	ความหมาย	ระดับคะแนนต่อหน่วยกิต
A	ผลการประเมินขั้นดีเยี่ยม (Excellent)	4.0
B+	ผลการประเมินขั้นดีมาก (Very Good)	3.5
B	ผลการประเมินขั้นดี (Good)	3.0
C+	ผลการประเมินขั้นค่อนข้างดี (Fairly Good)	2.5
C	ผลการประเมินขั้นพอใช้ (Fair)	2.0
D	ผลการประเมินขั้นอ่อน (Poor)	1.0
F	ผลการประเมินขั้นตก (Failed)	0

- หมายเหตุ 1) นักศึกษาที่ได้ระดับคะแนนต่ำกว่า 2.0 ถือว่าสอบไม่ผ่านและต้องลงทะเบียนเรียนใหม่ในชุดวิชานั้น จนกว่าจะสอบผ่าน
- 2) นักศึกษาที่มีความประสงค์ลงทะเบียนเรียนใหม่ เพื่อยกระดับคะแนนชุดวิชาที่สอบผ่านไปแล้ว สามารถทำได้โดยมหาวิทยาลัยจะใช้ผลการศึกษาค้างล่าสุด ในการรายงานผลและคิดคะแนนเฉลี่ยสะสม

2. การรายงานผลการศึกษด้วยสัญลักษณ์อื่น ใช้ระบบอักษร ดังนี้

ระบบอักษร	ความหมาย
W (Withdrawn)	การยกเลิก ใช้ในกรณีที่นักศึกษาขอถอนชุดวิชาที่ลงทะเบียนเรียนไว้แล้วภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด
N (Not Graded and Credited)	การไม่นับคะแนน สำหรับชุดวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเกินกว่าที่หลักสูตรกำหนดและไม่ต้องการไปใช้ในการคิดคะแนนเฉลี่ยสะสม
SP (Suspended)	ผลสอบของชุดวิชาที่ลงทะเบียนเพื่อยกระดับคะแนนในภาคการศึกษาที่ผ่านมา

**3. การรายงานผลการศึกษาดูวิชาการสัมมนาเข้มเสริมประสบการณ์
ดุขฎิบัณฑิต/ การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต/ประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต/
ประสบการณ์วิชาชีพประกาศนียบัตรบัณฑิต* การสอบวัดคุณสมบัติ การสอบประมวลความรู้
ใช้ระบบอักษร ดังนี้**

ระบบอักษร	ความหมาย
P (Passed)	สอบผ่านสำหรับการประเมินผลที่ไม่คิดคะแนน โดยไม่นำไปคิดในคะแนนเฉลี่ยสะสม
U (Unsatisfactory)	สอบไม่ผ่านสำหรับการประเมินผลที่ไม่คิดคะแนน

*การรายงานผลการศึกษาดูวิชาประสบการณ์วิชาชีพประกาศนียบัตรบัณฑิต ในบาง
หลักสูตร จะมีการสอบเหมือนชุดวิชาปกติ (สอบที่สนามสอบที่มหาวิทยาลัยกำหนด และมีการรายงาน
ผลการศึกษาเหมือนชุดวิชาปกติ)

4. การรายงานผลการศึกษาดูวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ใช้ระบบอักษร ดังนี้

ระบบอักษร	ความหมาย
I (Incomplete)	การประเมินผลไม่สมบูรณ์ เนื่องจากไม่ได้ ดำเนินกิจกรรมครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
P (Passed)	สอบผ่านสำหรับการประเมินผลที่ไม่คิดคะแนน โดยไม่นำไปคิดในคะแนนเฉลี่ยสะสม
U (Unsatisfactory)	สอบไม่ผ่านสำหรับการประเมินผลที่ไม่คิดคะแนน

5. การรายงานผลการศึกษาดูวิชาดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ ใช้ระบบอักษร ดังนี้

ระบบอักษร	ความหมาย
P (Passed)	ผ่าน
U (Unsatisfactory)	ไม่ผ่าน
I (Incomplete)	ไม่สมบูรณ์
OP (On Process)	ผ่านโดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องแก้ไขให้แล้วเสร็จภายใน 90 วัน
IP (In Progress)	ผลการประเมินความก้าวหน้าตามจำนวนหน่วยกิต ที่ได้รับ การประเมินในภาคการศึกษานั้น

การคำนวณหน่วยกิตสะสม

1. การคำนวณหน่วยกิตสะสมและคะแนนเฉลี่ยสะสมแต่ละภาคการศึกษาจะทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาแต่ละภาค
2. การนับจำนวนหน่วยกิตสะสมเพื่อคำนวณคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรให้นับและคำนวณจากชุดวิชาตามหลักสูตร ทั้งนี้ยกเว้นคุณวุฒิบัณฑิต วิทยานิพนธ์ และการศึกษาค้นคว้าอิสระ
3. การบันทึกผลการเรียนของชุดวิชาที่ลงทะเบียนเพื่อยกระดับคะแนนจะบันทึกผลการเรียนในภาคหลังสุดตามที่เป็นจริง ส่วนผลการสอบในภาคการศึกษาที่ผ่านมาจะบันทึกเป็น SP (Suspended) และไม่นำไปคำนวณคะแนนเฉลี่ยประจำภาคการศึกษาและคะแนนเฉลี่ยสะสม
4. การสอบคุณวุฒิบัณฑิต วิทยานิพนธ์ จะแสดงด้วยสัญลักษณ์ P หรือ U หรือ I และ IP โดยจะไม่นำผลไปคำนวณคะแนนเฉลี่ยสะสม แต่จะคำนวณหน่วยกิตสะสมที่ลงทะเบียน
6. การสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ จะแสดงด้วยสัญลักษณ์ P หรือ U หรือ I โดยจะไม่นำผลไปคำนวณคะแนนเฉลี่ยสะสม
7. การสอบวัดคุณสมบัติ และการสอบประมวลความรู้ จะแสดงด้วยสัญลักษณ์ P หรือ U

การสำเร็จการศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

1. การสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท/ประกาศนียบัตรบัณฑิต
 - 1.1 สอบได้จำนวนชุดวิชาครบถ้วนตามหลักสูตรและข้อกำหนดของมหาวิทยาลัยและได้ผลการศึกษาคิดเป็นคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนน
 - 1.2 ผ่านการประเมินการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต/ประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต หรือประสบการณ์ประกาศนียบัตรบัณฑิต/ประสบการณ์วิชาชีพประกาศนียบัตรบัณฑิตตามที่สาขาวิชากำหนด
 - 1.3 หลักสูตรระดับปริญญาโท แผน ก สอบวิทยานิพนธ์ได้ผลผ่าน ดำเนินการส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามจำนวนและรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด และผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)
 - 1.4 หลักสูตรระดับปริญญาโท แผน ข สอบผ่านการสอบประมวลความรู้ผ่าน และการศึกษาค้นคว้าอิสระ ดำเนินการส่งการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับสมบูรณ์ ตามจำนวนและรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด
 - 1.5 มีระยะเวลาการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
2. การสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก
 - 2.1 สอบผ่านชุดวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
 - 2.2 สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination)
 - 2.3 สอบผ่านภาษาต่างประเทศตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด กรณีหลักสูตรระดับปริญญาเอก ที่พัฒนาหรือปรับปรุงตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 ผู้สมัคร

ต้องผ่านเกณฑ์มาตรฐานความรู้ภาษาอังกฤษก่อนรับเข้าศึกษา

2.4 กรณีหลักสูตรระดับปริญญาเอก แบบที่ 1 สอบผ่านดัชนีพจน์ และดำเนินการส่งดัชนีพจน์ฉบับสมบูรณ์ตามจำนวนและรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด

2.5 กรณีหลักสูตรระดับปริญญาเอก แบบที่ 2 ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนน สอบผ่านดัชนีพจน์ และดำเนินการส่งดัชนีพจน์ฉบับสมบูรณ์ ตามจำนวนและรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด

2.6 ผลงานดัชนีพจน์จะต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

2.7 มีระยะเวลาการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

2.3 โครงสร้างหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยเปิดสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ดังนี้

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตเป็นการศึกษาหลังหลักสูตรระดับปริญญาตรี มีวัตถุประสงค์ให้ผู้ศึกษาพัฒนาความรู้ความสามารถเชิงวิชาการและวิชาชีพ เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ได้ดี มีประสิทธิภาพ มีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต และต้องเข้ารับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์ประกาศนียบัตรบัณฑิตหรืออบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพประกาศนียบัตรบัณฑิต

2. หลักสูตรปริญญาโท

หลักสูตรปริญญาโท มีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น 2 แผน คือ

2.1 แผน ก

เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ การศึกษาตามแผน ก มี 2 แบบ คือ แบบ ก 1 และ แบบ ก 2

แบบ ก 1 ทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิตและผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) รวมทั้งจะต้องเข้ารับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต หรืออบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต

แบบ ก 2 ศึกษาชุดวิชาไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต ทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) รวมทั้งจะต้องเข้ารับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต หรืออบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต

2.2 แผน ข

ศึกษาชุดวิชาไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ 6 หน่วยกิต สอบประมวลความรู้ และเข้ารับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต หรือ อบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต

3. หลักสูตรปริญญาเอก

หลักสูตรปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น 2 แบบโดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการ และนักวิชาชีพชั้นสูง คือ

3.1 แบบ 1

เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำคุณูปการที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้เรียนชุดวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นโดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด สอบผ่านภาษา ต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิ์ขอทำคุณูปการ ทั้งนี้ ผลงานคุณูปการจะได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการขอรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ รวมทั้งจะต้องเข้ารับการสัมมนาเข้มเสริมประสบการณ์คุณวุฒิบัณฑิต ดังนี้

แบบ 1.1 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำคุณูปการไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต

แบบ 1.2 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำคุณูปการ ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต

ทั้งนี้ คุณูปการตามแบบ 1.1 และ แบบ 1.2 จะต้องมีความมาตรฐานและคุณภาพในระดับเดียวกัน

3.2 แบบ 2

เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำคุณูปการที่มีคุณภาพสูงและก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษาชุดวิชาเพิ่มเติม สอบผ่านภาษาต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิ์ขอทำคุณูปการ ทั้งนี้ ผลงานคุณูปการจะได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการขอรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ รวมทั้งจะต้องเข้ารับการสัมมนาเข้มเสริมประสบการณ์คุณวุฒิบัณฑิต ดังนี้

แบบ 2.1 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำคุณูปการไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และศึกษาชุดวิชาอีกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

แบบ 2.2 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำคุณูปการไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต และศึกษาชุดวิชาอีกไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

ทั้งนี้ คุณูปการตามแบบ 2.1 และ แบบ 2.2 จะต้องมีความมาตรฐานและคุณภาพในระดับเดียวกัน

2.4 ระยะเวลาในการศึกษา

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 3 ปีการศึกษา นับจากวันเปิดภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาในหลักสูตรนี้

2. หลักสูตรปริญญาโท

ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 6 ปีการศึกษา นับจากวันเปิดภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาในหลักสูตรนี้

3. หลักสูตรปริญญาเอก

ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 12 ปีการศึกษา นับจากวันเปิดภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาในหลักสูตรนี้

ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาโท ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 9 ปีการศึกษา นับจากวันเปิดภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาในหลักสูตรนี้

ในกรณีที่นักศึกษาไม่อาจเรียนจบหลักสูตรตามช่วงเวลาดังกล่าว มหาวิทยาลัย อาจพิจารณาขยายระยะเวลาศึกษาให้เป็นราย ๆ ไป และต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่มหาวิทยาลัยกำหนด

นักศึกษาที่มหาวิทยาลัยคัดเลือกเข้าเรียนแล้ว จะต้องลงทะเบียนเรียนติดต่อกัน ทุกภาคการศึกษา หากมีความจำเป็นต้องลาพักการศึกษาในภาคการศึกษาใดภาคการศึกษาหนึ่ง ก็ต้องยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาต่อมหาวิทยาลัยก่อน และลาพักการศึกษาได้ไม่เกิน 2 ภาคการศึกษาติดต่อกัน สำหรับระยะเวลาที่ลาพักการศึกษาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของระยะเวลาที่ศึกษาตามหลักสูตร

2.5 การสมัครและเกณฑ์การคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

การสมัครเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ผู้สมัครมีสิทธิสมัครได้ทุกสาขาวิชาและ ทุกหลักสูตร แต่มีสิทธิเรียนได้เพียงสาขาวิชาและหลักสูตรเดียวเท่านั้น (ทั้งนี้ไม่รวมถึงหลักสูตรระดับปริญญาตรี กรณีที่เรียนควบคู่กับหลักสูตรระดับปริญญาตรี นักศึกษาจะต้องตรวจสอบวันและเวลาสอบเพื่อไม่ให้มีวันและเวลาสอบที่ตรงกัน) ผู้มีสิทธิสมัครเข้าศึกษาต้องมีคุณสมบัติที่สำคัญคือ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่ สภามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชรับรอง โดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมระดับปริญญาตรีตามเกณฑ์ที่สาขาวิชากำหนด สำหรับคุณสมบัติอื่นให้เป็นไปตามสาขาวิชาที่สมัครโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กรณีที่ผู้สมัครมีคุณสมบัติไม่ครบถ้วน อาทิ มีคะแนนเฉลี่ยสะสมระดับปริญญาตรีต่ำกว่าเกณฑ์แต่เป็นผู้ที่สาขาวิชาพิจารณาแล้วเห็นสมควรรับเข้าศึกษาได้โดยไม่กระทบต่อมาตรฐานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยอาจรับเข้าเรียนได้ในฐานะนักศึกษาทดลองเรียน

เกณฑ์การรับเข้าศึกษาจะใช้วิธีพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษาแทนการสอบคัดเลือก นอกจากนี้ยังพิจารณาโครงการหรือแผนการที่เด่นชัดเกี่ยวกับการนำความรู้ไปปฏิบัติตามแขนงวิชาที่เรียนภายหลังสำเร็จการศึกษา รวมทั้งอาจจะมีการกำหนดเกณฑ์การรับเข้าศึกษาประการอื่นเพิ่มเติมอีกก็ได้ โดยเกณฑ์ที่กำหนดเพิ่มเติมนี้จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชก่อนจึงจะใช้ได้ สำหรับนักศึกษาทดลองเรียนจะเปลี่ยนสถานภาพเป็น

นักศึกษาสามารถได้ต่อเมื่อสอบผ่านชุดวิชาที่สาขาวิชากำหนดเรียนโดยมีผลสอบเฉลี่ย ไม่ต่ำกว่าระดับคะแนน 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนน กรณีสอบไม่ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ถือว่าสิ้นสุดสถานภาพนักศึกษา ระยะเวลาของการทดลองเรียนให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของระยะเวลาในการศึกษา และอาจนับชุดวิชาที่ทดลองเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุดวิชาในหลักสูตรที่ศึกษา

1. การคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยกำหนดขั้นตอนการคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษา ดังนี้

1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยคณะกรรมการคัดเลือกนักศึกษอาจแบ่งเป็นย่อยได้ตามหลักสูตร หรือแขนงวิชา/วิชาเอก ตามที่สาขาวิชาเห็นสมควร ทั้งนี้ คณะกรรมการดังกล่าวจะต้องได้รับการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พร้อมกับเกณฑ์การคัดเลือกนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (กรณีที่ได้อนุญาตให้คณะกรรมการคัดเลือกนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พิจารณาแล้ว และเกณฑ์นั้นไม่เปลี่ยนแปลง การเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในปีการศึกษาใหม่ไม่จำเป็นต้องเสนอเกณฑ์การคัดเลือกเข้ามาอีก)

1.2 คณะกรรมการคัดเลือกนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีหน้าที่พิจารณาใบสมัคร ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัคร เรียงลำดับและจัดทำรายงานผลการคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษา จัดทำคำชี้แจงผลการคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาสำหรับผู้ที่ไม่ผ่านการคัดเลือก พร้อมทั้งกำหนดแนวทางตอบปัญหาเกี่ยวกับผลการคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษา เสนอผลการคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาให้คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา ให้ความเห็นชอบก่อนเสนอคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

2. เกณฑ์การคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

เกณฑ์การคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษา แบ่งเป็น 9 องค์ประกอบ การกำหนดค่าคะแนนของแต่ละองค์ประกอบให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา โดยคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา จะต้องสามารถให้เหตุผลการกำหนดค่าคะแนนของแต่ละองค์ประกอบได้

องค์ประกอบของเกณฑ์การคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

องค์ประกอบที่ 1 ลักษณะงานในปัจจุบัน

องค์ประกอบที่ 2 ประสบการณ์การทำงาน

องค์ประกอบที่ 3 ผลงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร

องค์ประกอบที่ 4 วุฒิการศึกษา (คุณวุฒิตรง/ไม่ตรงกับสาขาวิชาที่สมัคร)

องค์ประกอบที่ 5 คะแนนเฉลี่ยสะสมระดับปริญญาตรี

องค์ประกอบที่ 6 ประสบการณ์ในการศึกษาระบบการศึกษาทางไกล

องค์ประกอบที่ 7 ความรู้ภาษาอังกฤษ

องค์ประกอบที่ 8 โครงการหรือแผนงานที่เสนอประกอบการพิจารณา

องค์ประกอบที่ 9 การนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์

3. หลักเกณฑ์การให้คะแนนการคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษา

3.1 การให้คะแนนการคัดเลือกผู้สมัครตามเกณฑ์ที่กำหนดในองค์ประกอบที่ 1-7 ให้พิจารณาแบบจำแนกความแตกต่างของเกณฑ์การพิจารณาเป็นการจัดคะแนนตามเกณฑ์การพิจารณาที่มีการกำหนดค่าคะแนนไว้เรียบร้อยแล้ว และคะแนนที่ผู้สมัครได้รับจะเป็นคะแนนตามเกณฑ์การพิจารณาที่จำแนกเป็นเกณฑ์ย่อยของแต่ละองค์ประกอบ

3.2 การให้คะแนนการคัดเลือกผู้สมัครตามเกณฑ์การพิจารณาขององค์ประกอบย่อยในองค์ประกอบที่ 8-9 โดยคะแนนที่ผู้สมัครได้รับจะเป็นคะแนนรวมของคะแนนองค์ประกอบที่ 8-9

3.3 การเรียงลำดับผู้ผ่านการคัดเลือก เรียงลำดับตามคะแนนที่ได้รวม 9 องค์ประกอบ การประกาศผลผู้ผ่านการคัดเลือกจะประกาศตามจำนวนที่สาขาวิชาแจ้งไว้

2.6 การเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ยึดหลักการศึกษาระบบการศึกษาทางไกล โดยอาศัยสื่อประสม การสัมมนาเสริม และการสัมมนาเข้ม ตลอดจนการดำรงรักษาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จึงออกแบบให้มีการกระบวนการเรียนการสอน ดังนี้

1. การศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต/ปริญญาโท

1.1 การปฐมนิเทศเชิงปฏิบัติการ

นักศึกษาจะต้องเข้ารับการปฐมนิเทศแบบเข้ม เพื่อทำความเข้าใจวิธีการศึกษาทางไกลระดับบัณฑิตศึกษา การทำความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดของโครงสร้าง เนื้อหาสาระและกระบวนการศึกษาตามหลักสูตรที่ต้นสมัครเข้าเรียน การปรึกษาหารือกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ เพื่อวางแผนการเรียนร่วมกันและฝึกทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็น การปฐมนิเทศแบบเข้มนี้จะใช้เวลาประมาณ 2 วัน โดยนักศึกษาและคณาจารย์จะมาอยู่ร่วมกัน ทั้งนี้ นักศึกษาที่ไม่เข้ารับการปฐมนิเทศถือว่าสละสิทธิการเป็นนักศึกษา

1.2 การศึกษาชุดวิชา

(1) ประเภทชุดวิชา จะแบ่งออกเป็น 3 ประเภท

ชุดวิชาแกน มีวัตถุประสงค์ที่จะให้นักศึกษาได้เรียนชุดวิชาพื้นฐานของสาขาวิชาหรือแขนงวิชาร่วมกัน ชุดวิชาพื้นฐานร่วมดังกล่าวมี 1-4 ชุดวิชา แต่ละสาขาวิชาสามารถกำหนดชุดวิชาพื้นฐานแตกต่างกันไปตามปรัชญาและวัตถุประสงค์ของสาขาวิชา เช่น สาขาวิชาศึกษาศาสตร์กำหนดไว้ 1 ชุดวิชา คือ ชุดวิชาการวิจัยทางการศึกษา ซึ่งมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการวิจัยในรูปแบบต่าง ๆ

ชุดวิชาเฉพาะ (วิชาเอก) เป็นการศึกษาชุดวิชาเฉพาะ (บังคับ) และชุดวิชาเฉพาะ (เลือก) ตามแผนการเรียนและตามหลักสูตรของแต่ละแขนงวิชา โดย

* นักศึกษาที่เลือก แผน ก จะเลือกเรียนชุดวิชาเฉพาะไม่ต่ำกว่า 12 หน่วยกิต

* นักศึกษาที่เลือก แผน ข จะเลือกเรียนชุดวิชาเฉพาะไม่ต่ำกว่า 24 หน่วยกิต

ชุดวิชาเลือกเสรี แต่ละหลักสูตรจะเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกเสรีได้ 1-2 ชุดวิชา ซึ่งเป็นชุดวิชาที่สัมพันธ์กับวิชาเอกที่ตนเลือกเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนชุดวิชาที่ตรงกับความสนใจของตนมากยิ่งขึ้น

(2) ชุดการสอนหลัก

สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อหลักในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีการเน้นการค้นคว้าด้วยตนเองจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การเข้าสัมมนาเสริมและสัมมนาเข้ม รวมตลอดไปถึงการพบปะกับอาจารย์ นอกจากนี้มีการจัดทำสื่อการสอนทางไกลรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเสริมการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ชุดการสอนแต่ละชุดมีจำนวนตั้งแต่ 2 เล่มขึ้นไป การเสนอเนื้อหามุ่งเสนอปรัชญาทฤษฎี และแนวคิดพื้นฐานของแต่ละเรื่องเป็นสังเขป แล้วให้นักศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งวิทยาการต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น และในบางกรณีอาจมีการจัดพิมพ์บทความการวิจัยและบทความที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาให้นักศึกษาอ่านประกอบด้วยก็ได้ (รายละเอียดปรากฏในบทที่ 3)

(3) สื่อทางไกลในลักษณะต่าง ๆ

เพื่อให้การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาบรรลุผลตามหลักการของการศึกษาทางไกลและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จึงมีการจัดทำสื่อเสริมในลักษณะและรูปแบบต่าง ๆ เช่น สื่อโสตทัศน สื่อคอมพิวเตอร์ วีดิทัศน์ เทปเสียง CD VCD ฯลฯ ตลอดจนการจัดเตรียมเอกสารประเภทหนังสืออ่านเพิ่มเติม ผลงานวิจัยและบทความทางวิชาการให้แก่นักศึกษาได้ใช้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

1.3 การสัมมนาเสริมและการสัมมนาเข้ม

เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับอาจารย์และเพื่อนนักศึกษาด้วยกันในอันที่จะร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นในเนื้อหาของชุดวิชาที่ศึกษา ตลอดจนการนำเสนอผลงานที่ได้รับมอบหมายให้ศึกษาและจัดทำเพิ่มเติมตามหลักสูตร จึงกำหนดให้มีการสัมมนาเสริมและการสัมมนาเข้มแก่นักศึกษา

(1) การสัมมนาเสริม

มุ่งเน้นการอภิปรายเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาสาระในเชิงรายละเอียด การอภิปรายและนำเสนอผลงานที่ได้รับมอบหมายให้ไปจัดทำเพิ่มเติม ทั้งในส่วนที่เป็นรายงานเฉพาะเรื่อง การสัมมนาเสริมจะใช้เวลาประมาณ 6-12 ชั่วโมงต่อครั้ง โดยจะจัดชุดวิชาละ 1-3 ครั้ง ตามความเหมาะสม

(2) การสัมมนาเข้ม

ใช้สำหรับชุดวิชาที่ต้องฝึกทักษะ การสังเคราะห์ หรือการเพิ่มเติมประสบการณ์ หรือการพัฒนาบุคลิกภาพเป็นการเฉพาะเพิ่มเติมจากการสัมมนาเสริม เพื่อให้นักศึกษาได้รับการฝึกฝนและพัฒนาตามจุดมุ่งหมายของชุดวิชา

1.4 การทำวิทยานิพนธ์

ชุดวิชาวิทยานิพนธ์ มีจำนวนหน่วยกิตรวม 12 หน่วยกิต แบ่งเป็น 4 ชั้นๆ ละ 3 หน่วยกิต ดังนี้

ชั้นที่ 1: วิทยานิพนธ์ 1 (3 หน่วยกิต)

การเลือกปัญหาการวิจัย การสำรวจและวิเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การออกแบบการวิจัย การเขียนและเสนอโครงการวิทยานิพนธ์

ชั้นที่ 2: วิทยานิพนธ์ 2 (3 หน่วยกิต)

การพัฒนาเครื่องมือเพื่อการวิจัยสำหรับวิทยานิพนธ์

ชั้นที่ 3: วิทยานิพนธ์ 3 (3 หน่วยกิต)

การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอข้อมูลวิทยานิพนธ์

ชั้นที่ 4: วิทยานิพนธ์ 4 (3 หน่วยกิต)

การนำเสนอและสอบปกป้องวิทยานิพนธ์ การเขียนรายงานวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ การเขียนรายงานการวิจัยเพื่อการเผยแพร่

เงื่อนไขการลงทะเบียนเรียนชุดวิชาวิทยานิพนธ์

1. นักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนชุดวิชาวิทยานิพนธ์ ได้เมื่อเรียนครบ 4 ชุดวิชาตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร
2. นักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนวิทยานิพนธ์ 1 (3 หน่วยกิต) วิทยานิพนธ์ 2 (3 หน่วยกิต) วิทยานิพนธ์ 3 (3 หน่วยกิต) และ วิทยานิพนธ์ 4 (3 หน่วยกิต) ต่อเนื่องตามลำดับ โดยสามารถลงทะเบียนเรียนเรียนชุดวิชาวิทยานิพนธ์ได้ ไม่เกินภาคการศึกษาละ 6 หน่วยกิต

วัตถุประสงค์ชุดวิชาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้นักศึกษา

1. สามารถเลือกปัญหาการวิจัยสำหรับวิทยานิพนธ์
2. สามารถสำรวจและวิเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำวิทยานิพนธ์
3. สามารถออกแบบการวิจัยสำหรับวิทยานิพนธ์
4. มีความรู้และทักษะในการเขียนและเสนอโครงการวิทยานิพนธ์
5. สามารถพัฒนาเครื่องมือเพื่อการวิจัยสำหรับวิทยานิพนธ์
6. สามารถรวบรวม วิเคราะห์ นำเสนอข้อมูลสำหรับวิทยานิพนธ์
7. สามารถนำเสนอและสอบปกป้องวิทยานิพนธ์
8. สามารถเขียนรายงานวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์
9. สามารถเขียนรายงานการวิจัยเพื่อการเผยแพร่

คำอธิบายชุดวิชาวิทยานิพนธ์

การเลือกปัญหาการวิจัย การสำรวจและวิเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การออกแบบการวิจัย การเขียนและเสนอโครงการวิทยานิพนธ์ การพัฒนาเครื่องมือเพื่อการวิจัยสำหรับวิทยานิพนธ์ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอข้อมูลวิทยานิพนธ์ การนำเสนอและสอบปกป้องวิทยานิพนธ์ การเขียนรายงานวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ การเขียนรายงานการวิจัยเพื่อการเผยแพร่

เกณฑ์การประเมินผลชุดวิชาวิทยานิพนธ์

วิทยานิพนธ์ (4 ชั้น)	ได้รับการประเมินผล 3 หน่วยกิต เมื่อเสร็จสิ้นขั้นตอนต่อไปนี้
ขั้นที่ 1	การเลือกปัญหาการวิจัย การสำรวจและวิเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การออกแบบการวิจัย การเขียนและเสนอโครงการ
ขั้นที่ 2	การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ขั้นที่ 3	การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอข้อมูล
ขั้นที่ 4	การเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ สอบปกป้องวิทยานิพนธ์ ได้ผล “ผ่าน”

หมายเหตุ คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 5/2554 เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2554 “การประเมินผลชุดวิชาวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์”

1.5 การศึกษาค้นคว้าอิสระ

นักศึกษาระดับปริญญาโทที่เลือกแผน ข ต้องทำศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อให้ นักศึกษาสามารถทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางด้านวิชาการและวิชาชีพได้อย่างบรรลุผลตามข้อกำหนดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยจะจัดให้นักศึกษาเข้ารับการสัมมนาเข้มตามช่วงระยะเวลาต่าง ๆ

ชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระเป็นชุดวิชาที่กำหนดให้นักศึกษาทำการศึกษาค้นคว้าเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ให้แก่ นักศึกษาที่ไม่ใช่เป็นการทำวิทยานิพนธ์โดยมีวัตถุประสงค์จะผลิตมหาบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์สังเคราะห์และประยุกต์งานวิจัย หรืองานวิชาการ หรือมีทักษะในการคิดค้น ประดิษฐ์นวัตกรรม เพื่อเป็นประโยชน์ในแวดวงวิชาการและวิชาชีพ โดย นักศึกษาสามารถเลือกประเภทของการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ตามความสนใจและความถนัดของนักศึกษา ภายใต้การให้คำแนะนำและความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

การศึกษาชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระมหาวิทยาลัยกำหนดให้นักศึกษาเข้ารับการสัมมนาเข้มเพื่อเสนอโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ ดังนี้

1. เมื่อนักศึกษาที่ลงทะเบียนชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระจะต้องส่งแบบขออนุมัติทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ และเสนอโครงร่างการศึกษาค้นคว้าอิสระต่อสาขาวิชาที่ศึกษา เมื่อได้เข้ารับการสัมมนาเข้ม เพื่อเตรียมการศึกษาค้นคว้าอิสระ นักศึกษาจะต้องเตรียมตัวเพื่อเสนอหัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ และโครงร่างการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยมหาวิทยาลัยจะจัดอาจารย์ที่ปรึกษาให้นักศึกษา และจัดให้มีการสัมมนาเข้มเพื่อเสนอหัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระและโครงร่างการศึกษาค้นคว้าอิสระ ทั้งนี้ เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระกับนักศึกษาได้ร่วมกันพิจารณา และเมื่อโครงการดังกล่าวได้รับอนุมัติแล้ว นักศึกษาก็จะได้ไปดำเนินการศึกษาค้นคว้าอิสระและจัดทำรายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระเสนอมหาวิทยาลัยต่อไป

2. การสัมมนาเข้มเพื่อเสนอผลการศึกษาค้นคว้าอิสระ เป็นการพิจารณาผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่นักศึกษาจัดทำมา อาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระอาจพิจารณาให้มีการสอบชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยมหาวิทยาลัยจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ และนักศึกษาสามารถสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ในช่วงของการมาเข้ารับการสัมมนาเข้มชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ครั้งที่ 2 ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยจะพิจารณาจากความพร้อมและผลงานของนักศึกษา การสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระจะกระทำในรูปของการสัมมนาเข้มระหว่างนักศึกษากับคณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยใช้เวลาประมาณ 3 ชั่วโมง ทั้งนี้คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ จะต้องเข้าร่วมการสอบและประเมินผลการศึกษาค้นคว้าอิสระในวันสอบทั้งคณะ มิฉะนั้นถือว่า การสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นโมฆะและการประเมินผลสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระจะถือว่าผ่าน เมื่อได้รับผลประเมินจากคณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระผ่านเป็นเอกฉันท์ ทั้งนี้ นักศึกษาจะต้องปรับแก้การศึกษาค้นคว้าอิสระตามที่คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระให้ข้อเสนอแนะ และส่งให้ฝ่ายส่งเสริมมาตรฐานบัณฑิตศึกษา ตรวจสอบแบบการศึกษา ค้นคว้าอิสระก่อนเข้ารับรองการศึกษาค้นคว้าอิสระต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา

1.6 การสอบประมวลความรู้

นักศึกษา แผน ข จะต้องสอบประมวลความรู้เมื่อสอบผ่านชุดวิชาครบตามหลักสูตร หรือกำลังศึกษาชุดวิชาในภาคการศึกษาสุดท้าย และมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนน การสอบประมวลความรู้ให้สอบข้อเขียนเป็นหลัก ส่วนการสอบปากเปล่าให้เป็นดุลยพินิจของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา การสอบข้อเขียนประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ภาควิชาญ และ การประยุกต์ โดยมีระยะเวลาในการสอบรวมกันไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง

1.7 การอบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพ/เสริมประสบการณ์หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและปริญญาโท

นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต/ปริญญาโททุกคนจะต้องเข้ารับการอบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพหรือเสริมประสบการณ์ตามแต่ละหลักสูตรจะใช้ชื่อ ในภาคการศึกษาสุดท้าย ก่อนสำเร็จการศึกษา เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้อยู่ร่วมกัน และร่วมฝึกปฏิบัติทักษะที่จำเป็นของวิชาชีพและเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ ประสบการณ์วิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนจรรยาวิชาชีพตามสาขาวิชาที่ศึกษา

1.8 การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานจากวิทยานิพนธ์

นักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท แผน ก ต้องตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานจากวิทยานิพนธ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการโดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) รายละเอียดดังนี้

(1) การตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารทางวิชาการ

1) ชื่อวารสารปรากฏอยู่ในฐานข้อมูลระดับนานาชาติ ตามเอกสารแนบท้ายประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการ สำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ พ.ศ. 2556 หรือ

2) ชื่อวารสารปรากฏอยู่ในฐานข้อมูลศูนย์ดัชนีอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index – TCI) กลุ่มที่ 1 หรือ 2

(2) วารสารที่ปรากฏชื่อใน Beall's List: predatory open-access publishers ไม่สามารถใช้เป็นหลักฐานการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานจากวิทยานิพนธ์

(3) การเผยแพร่ในที่ประชุมทางวิชาการ

การนำเสนอผลงานในที่ประชุมวิชาการ ต้องมีหลักฐานปรากฏหน่วยงาน/สถาบันที่จัดการประชุม มีผู้ประเมินบทความจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer review) และมี Proceedings ที่มีบทความฉบับเต็ม ซึ่งระบุชื่อนักศึกษาเป็นชื่อแรก และตามด้วยชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม โดยลำดับก่อนหลังขึ้นอยู่กับข้อตกลงระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

2. การศึกษาหลักสูตรปริญญาเอก

2.1 การปฐมนิเทศเชิงปฏิบัติการนักศึกษาระดับปริญญาเอก

นักศึกษาที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาระดับปริญญาเอกแล้ว จะต้องเข้ารับการปฐมนิเทศเชิงปฏิบัติการนักศึกษาระดับปริญญาเอกตามวัน เวลา และสถานที่ที่มหาวิทยาลัย กำหนด ก่อนเปิดภาคการศึกษาแรก เพื่อทำความเข้าใจวิธีการศึกษาทางไกลระดับบัณฑิตศึกษา รายละเอียดของโครงสร้าง เนื้อหาสาระ และกระบวนการศึกษาตามหลักสูตร รวมทั้งการปรึกษาหารือกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการเพื่อวางแผนการเรียนรู้ร่วมกัน กิจกรรมนี้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตร ดังนั้นนักศึกษาทุกคนจึงต้องเข้าร่วมกิจกรรมทุกคน

มหาวิทยาลัยจะแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการให้แก่นักศึกษาทุกคน โดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ จะทำหน้าที่ให้คำปรึกษาทางวิชาการ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรียน ให้คำปรึกษาทางวิชาการระหว่างที่ศึกษาชุดวิชา และมหาวิทยาลัยจะแต่งตั้งคณะอาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์เป็นผู้ดูแลและให้คำแนะนำนักศึกษาในระหว่างศึกษาชุดวิชาดุษฎีนิพนธ์

2.2 การศึกษาชุดวิชา

(1) ประเภทชุดวิชา จะแบ่งออกเป็น 3 ประเภท

ชุดวิชาบังคับ 1 ชุดวิชา คือ ชุดวิชาสัมมนาประเด็นและปัญหาเพื่อการวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ที่ศึกษา มุ่งเน้นให้นักศึกษาได้แสวงหาความรู้เกี่ยวกับประเด็นและปัญหาในศาสตร์ที่ศึกษาอยู่ ซึ่งจะนำไปสู่การทบทวนวรรณกรรมในประเด็นปัญหาที่นักศึกษาสนใจและอาจใช้เป็นงานวิจัย เป็นการศึกษาทฤษฎีพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง การทบทวนวรรณกรรมนี้จะนำไปสู่การพัฒนากรอบความคิดทางการวิจัยในเรื่องที่นักศึกษาสนใจจะทำดุษฎีนิพนธ์ และประเด็นปัญหาเกี่ยวกับศาสตร์ที่มีนักศึกษาสนใจศึกษา นอกจากนี้นักศึกษาจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ และจัดทำรายงานตามที่สาขาวิชา กำหนดด้วย

ชุดวิชาแกน 2 ชุดวิชา คือ 1) ชุดวิชาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ที่ศึกษา ซึ่งมุ่งเน้นให้นักศึกษาแสวงหาความรู้เชิงแนวคิดและทฤษฎีตามศาสตร์ที่ศึกษาภายใต้การแนะนำของสาขาวิชาเพื่อใช้เป็นกรอบในการวิจัย และ 2) ชุดวิชาระเบียบวิธีวิจัยขั้นสูง มุ่งเน้นให้นักศึกษาได้ทบทวนความรู้ในเรื่องระเบียบวิธีวิจัย การออกแบบงานวิจัย โดยเน้นการวิจัยที่มีมุมมองหลายมิติ การวิจัยแบบบูรณาการ การวิจัยเชิงคุณภาพ และสถิติวิธีวิเคราะห์ที่เหมาะสมกับการนำไปใช้ในการศึกษาระดับปริญญาเอก

* นักศึกษาที่เลือกเรียน แบบ 1 ศึกษาชุดวิชาสัมมนาประเด็นและปัญหาเพื่อการวิจัย (ชุดวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต) และศึกษาชุดวิชาคุณวุฒิบัณฑิต จำนวนไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต

* นักศึกษาที่เลือกเรียน แบบ 2 ศึกษาชุดวิชาบังคับ จำนวนไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และศึกษาชุดวิชาคุณวุฒิบัณฑิต จำนวนไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

2.3 วิธีการศึกษา

หลังจากที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนแล้วจะได้รับแนวทางการศึกษาซึ่งเป็นเอกสารนำทางการศึกษาเพื่อให้นักศึกษาจะสามารถดำเนินกิจกรรมการศึกษาตามแนวทางและเวลาที่กำหนดในแต่ละชุดวิชา และประมวลรายชื่อเอกสารคัดสรรซึ่งเป็นเอกสารประมวลรายชื่อบทความ และเอกสารคัดสรรรวมถึงงานเขียนอื่นที่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ประกอบการศึกษา นอกจากนั้นนักศึกษาต้องศึกษาผ่านเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นสื่อแบบออนไลน์ การติดต่อสื่อสารระหว่างคณาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษา การมอบหมายงาน/กิจกรรมการศึกษา แหล่งวิทยาการ และเป็นแหล่งเชื่อมโยงทางการศึกษา

นอกจากการศึกษาจากสื่อต่าง ๆ แล้ว มหาวิทยาลัยได้จัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ ซึ่งเป็นกิจกรรมเสริมในส่วนที่เป็นทักษะพิสัยและเจตพิสัย ซึ่งไม่สามารถทดแทนด้วยสื่ออื่นได้ เพราะเป็นส่วนที่ต้องมีการพบปะสนทนาโต้ตอบ อภิปราย แลกเปลี่ยนผลงานและประสบการณ์ระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับนักศึกษา และระหว่างนักศึกษาด้วยกันจึงจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนซึ่งกิจกรรมในส่วนนี้เรียกว่า การสัมมนาเข้ม แต่ละชุดวิชาได้กำหนดไว้ประมาณ 1-3 ครั้ง นักศึกษาจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งเพราะเป็นกิจกรรมที่ให้นักศึกษาส่งงานและเสนอผลงานซึ่งกำหนดไว้ในเอกสาร “แนวทางการศึกษา”

2.4 การสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination)

การสอบวัดคุณสมบัติเป็นการสอบข้อเขียน และ/หรือสอบปากเปล่า นักศึกษาระดับปริญญาเอก เพื่อประเมินความรู้ความสามารถของนักศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีพื้นฐานและระเบียบวิธีวิจัยเพื่อวัดศักยภาพในการเป็นผู้มีสิทธิเสนอโครงการคุณวุฒิบัณฑิต กรณีที่นักศึกษาสอบวัดคุณสมบัติไม่ผ่านในครั้งแรก นักศึกษามีสิทธิลงทะเบียนขอสอบใหม่อีกหนึ่งครั้งภายในภาคการศึกษาถัดไป

2.5 การทำคุณวุฒิบัณฑิต

ชุดวิชาคุณวุฒิบัณฑิตหลักสูตรปริญญาเอก แบบ 1.1 มีจำนวน 48 หน่วยกิต แบ่งเป็น 12 ชั้น ๆ ละ 4 หน่วยกิต ส่วนชุดวิชาคุณวุฒิบัณฑิตหลักสูตรปริญญาเอก แบบ 2.1 มีจำนวน 36 หน่วยกิต แบ่งเป็น 12 ชั้น ๆ ละ 3 หน่วยกิต

การลงทะเบียนชุดวิชาคุณวุฒิบัณฑิต นักศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนชุดวิชาคุณวุฒิบัณฑิตตามโครงสร้างในหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่คุณวุฒิบัณฑิตชั้นที่ 1-12 จนครบตามจำนวนหน่วยกิตของชุดวิชา

เงื่อนไขการลงทะเบียนชุดวิชาคุณวุฒิบัณฑิต

1. นักศึกษาสามารถลงทะเบียนชุดวิชาคุณวุฒิบัณฑิต ได้เมื่อเรียนชุดวิชาตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ และได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ
2. นักศึกษาต้องลงทะเบียนชุดวิชาคุณวุฒิบัณฑิตอย่างต่อเนื่องจนครบตามหลักสูตร ในแต่ละภาคการศึกษา สามารถลงทะเบียนได้ไม่เกิน 12 หน่วยกิต

3. นักศึกษาจะต้องสอบปกป้องดุษฎีนิพนธ์ อย่างน้อย 6 เดือนก่อนหมดสถานภาพนักศึกษา มหาวิทยาลัยจะถือว่านักศึกษาสอบผ่านดุษฎีนิพนธ์ขั้นที่ 12 ต่อเมื่อนักศึกษาสอบปกป้องดุษฎีนิพนธ์ แล้วและเสนอรายงานดุษฎีนิพนธ์เพื่อเข้ารับรองในคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

วัตถุประสงค์ชุดวิชาดุษฎีนิพนธ์ เพื่อให้นักศึกษา

1. จัดทำแนวคิดโครงการวิจัยสำหรับดุษฎีนิพนธ์ได้
2. ออกแบบและดำเนินการพัฒนาเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยสำหรับดุษฎีนิพนธ์ได้
3. ออกแบบดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยสำหรับดุษฎีนิพนธ์ได้
4. จัดทำรายงานการวิจัยและเผยแพร่ผลงานดุษฎีนิพนธ์ได้

คำอธิบายชุดวิชาดุษฎีนิพนธ์

การกำหนดปัญหาและวางแผนการวิจัย การค้นคว้า ทบทวนและวิเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยสำหรับดุษฎีนิพนธ์ การออกแบบการวิจัย การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง การออกแบบการวัดตัวแปรและการพัฒนาเครื่องมือวิจัย การออกแบบการวิเคราะห์ข้อมูล การจัดทำรายงานแนวคิดและโครงการวิจัยสำหรับดุษฎีนิพนธ์ การสร้างเครื่องมือวิจัย ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล การสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ และการเสนอร่างบทความวิจัยเพื่อเผยแพร่ การเขียนเรียบเรียง และนำเสนอรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานดุษฎีนิพนธ์

เกณฑ์การประเมินผลชุดวิชาดุษฎีนิพนธ์

ดุษฎีนิพนธ์ (12 ชั้น)	ได้รับการประเมินผล 3 หน่วยกิต เมื่อเสร็จสิ้นขั้นตอนต่อไปนี้
ชั้นที่ 1	การเลือกปัญหาวิจัย
ชั้นที่ 2	วิเคราะห์และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
ชั้นที่ 3	การออกแบบการวิจัย
ชั้นที่ 4	การนำเสนอและสอบโครงการ การปรับปรุงโครงการหลังการสอบ
ชั้นที่ 5	การพัฒนาเครื่องมือ
ชั้นที่ 6	การทดสอบเครื่องมือ
ชั้นที่ 7	การเก็บข้อมูลให้ได้ตามวัตถุประสงค์ไม่น้อยกว่า 50%
ชั้นที่ 8	เก็บข้อมูลและจัดระบบข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์
ชั้นที่ 9	การวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล

ดุขฎัณัณัณัณั (12 ขัณ)	ไ้ร้บการประเมัณผล 3 หน่วยกัถ เมือเสร้จถัณัณัณัณัต่อไปนั้
ขัณที่ 10	การเชัณดุขฎัณัณัณัที่เป็ณไปตามมาตรฐาน
ขัณที่ 11	การส่งบทความพร้อมเสนอถัณัณัณั
ขัณที่ 12	สอบปกัองดุขฎัณัณัณั ได้ผล “ผ่าน”

หมายเหตุ คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 5/2554 เมือวันทึ 8 มีนาคม 2554 “การประเมัณผล
ชุดวืชาวืทยานัณัณั/ดุขฎัณัณัณั”

2.6 การสอบปกัองดุขฎัณัณัณั

เมือคณะอาจารย์ที่ปรึกษาดุขฎัณัณัณั ให้ความเหัณชอบรายงานดุขฎัณัณัณัฉบับสมบุรณ์แล้ว นักศัษาต้องเสนอรายงานดุขฎัณัณัณั จัณวน 6 ชุด ให้สาขาวืชา เพือจะจัถส่งให้คณะกรรมาการสอบดุขฎัณัณัณั พัจารณาถัณัณัณัก่อนวันสอบปกัองดุขฎัณัณัณั 45 วัน การสอบดุขฎัณัณัณัจะกระทำในรูปของการสมัณนาเชัมระหวัณันักศัษากับคณะกรรมาการสอบดุขฎัณัณัณั โดยเป็ดโอกาสให้ผู้สนัใจทัวไปเชัาร่วมรับฟังการสอบดุขฎัณัณัณัดังกล่าวด้วย ทัณันี้คณะกรรมาการสอบดุขฎัณัณัณั จะต้องเชัาร่วมการสอบและประเมัณผลดุขฎัณัณัณัในวันสอบทัณัคณะ มัฉะนั้ถัือว่าการสอบดังกล่าวเป็ณโมฆะ การประเมัณผลสอบดุขฎัณัณัณัจะถัือว่าผ่านกัต่อเมือไ้ร้บความเหัณชอบจากคณะกรรมาการสอบดุขฎัณัณัณัโดยประเมัณจากคะแนนเสัียงขัังมาก การส่งรายงานดุขฎัณัณัณัฉบับสมบุรณ์ หลังจกัที่นักศัษาปกัองสอบดุขฎัณัณัณัผ่านแล้ว ต้องปรบัแกัไขดุขฎัณัณัณัตามทึคณะกรรมาการสอบดุขฎัณัณัณัให้ข้อเสนอแนะ และส่งให้ฝ่ายส่งเสรัณมาตรฐานบัณฑิตศัษา ทรวจรูปแบบครั้งสุดท้ายก่อนเชัารับรองดุขฎัณัณัณั

ทัณันี้ ผลงานดุขฎัณัณัณัจะต้องไ้ร้บการถัณัณั หรืออย่างนั้อยดำเนัณการให้ผลงานหรือส่วนหนังของผลงานไ้ร้บการยอมรับให้ถัณัณัณัในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติทึมีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมาการการอดุมศัษา เรือ่ง หลักเกณัธ์การพัจารณาวารสารวืชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวืชาการ

2.7 การสอบภาษาต่างประเทศ

นักศัษาระดับปรึญญาเอกทึศัษาในหลักสูตรทึพัฒนา/ปรบัปรุณตามเกณัธ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณัถัศัษา พ.ศ. 2548 นักศัษาต้องสอบภาษาต่างประเทศ ให้ผ่านเกณัธ์ทึมหาวิทยาลัยกำหนดก่อนเสนอโครงการดุขฎัณัณัณั

ผู้ทึจะเชัาศัษาต่อหลักสูตรระดับปรึญญาเอกทึพัฒนา/ปรบัปรุณตามเกณัธ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณัถัศัษา 2558 ต้องมีผลสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณัธ์ทึคณะกรรมาการการอดุมศัษากำหนด

2.8 การลัมนาเข้มเสริมประสบการณ์ดุษฎีบัณฑิต

นักศึกษาระดับปริญญาเอกทุกคนจะต้องเข้ารับการลัมนาเข้มเสริมประสบการณ์ดุษฎีบัณฑิตในภาคการศึกษาสุดท้ายก่อนสำเร็จการศึกษา เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ ทักษะความเป็นผู้นำ และความสามารถในการแก้ปัญหา เสริมสร้างความมีมนุษยสัมพันธ์ ความสามารถในการทำงาน เพิ่มพูนคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณของวิชาชีพ พัฒนาความคิดในเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์เพื่อพัฒนาทักษะการบูรณาการทฤษฎีและความรู้ทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพและความเป็นผู้นำทางวิชาชีพ

2.9 การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานจากดุษฎีนิพนธ์

นักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอก ต้องตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานจากดุษฎีนิพนธ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ รายละเอียดดังนี้

(1) การตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารทางวิชาการ

1) ชื่อวารสารปรากฏอยู่ในฐานข้อมูลระดับนานาชาติ ตามเอกสารแนบท้ายประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการ สำหรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการ พ.ศ. 2556 หรือ

2) ชื่อวารสารปรากฏอยู่ในฐานข้อมูลศูนย์ดัชนีอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index – TCI) กลุ่มที่ 1

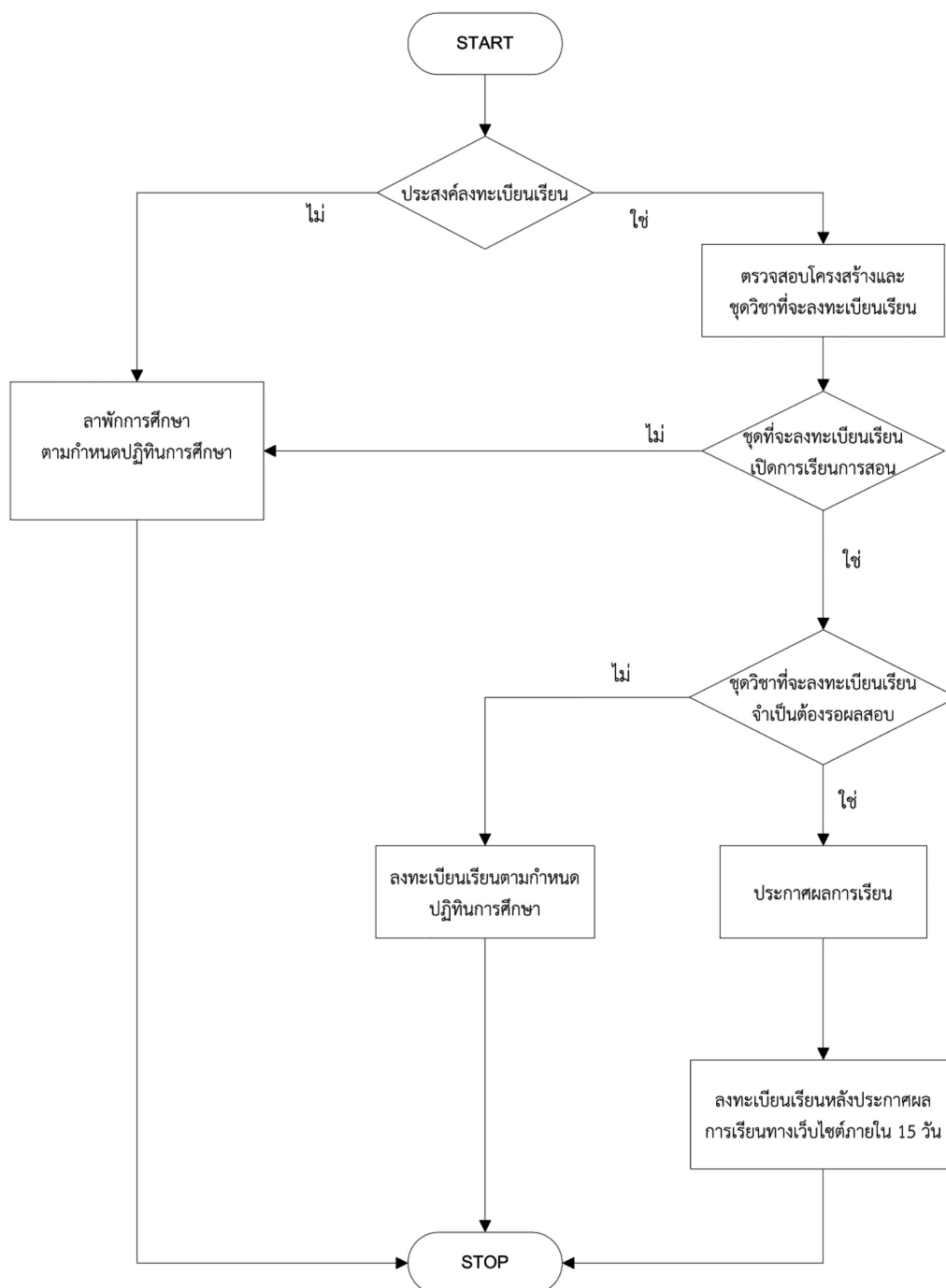
(2) วารสารที่ปรากฏชื่อใน Beall's List: predatory open-access publishers ไม่สามารถใช้เป็นหลักฐานการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานจากดุษฎีนิพนธ์

(3) การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอก นักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอกที่ได้ทุนจากแหล่งทุนภายนอกมหาวิทยาลัย ให้ดำเนินการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานจากดุษฎีนิพนธ์ตามเงื่อนไขและสัญญาของหน่วยงานเจ้าของทุน

เพื่อให้อาจารย์บัณฑิตศึกษา สามารถให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้ตลอดช่วงระยะเวลาที่ศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จึงได้นำเสนอแผนภูมิกิจกรรมและขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ปรากฏในคู่มือนักศึกษาระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก ปีการศึกษา 2560 ดังนี้

**แผนภูมิกิจกรรม
และขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช**

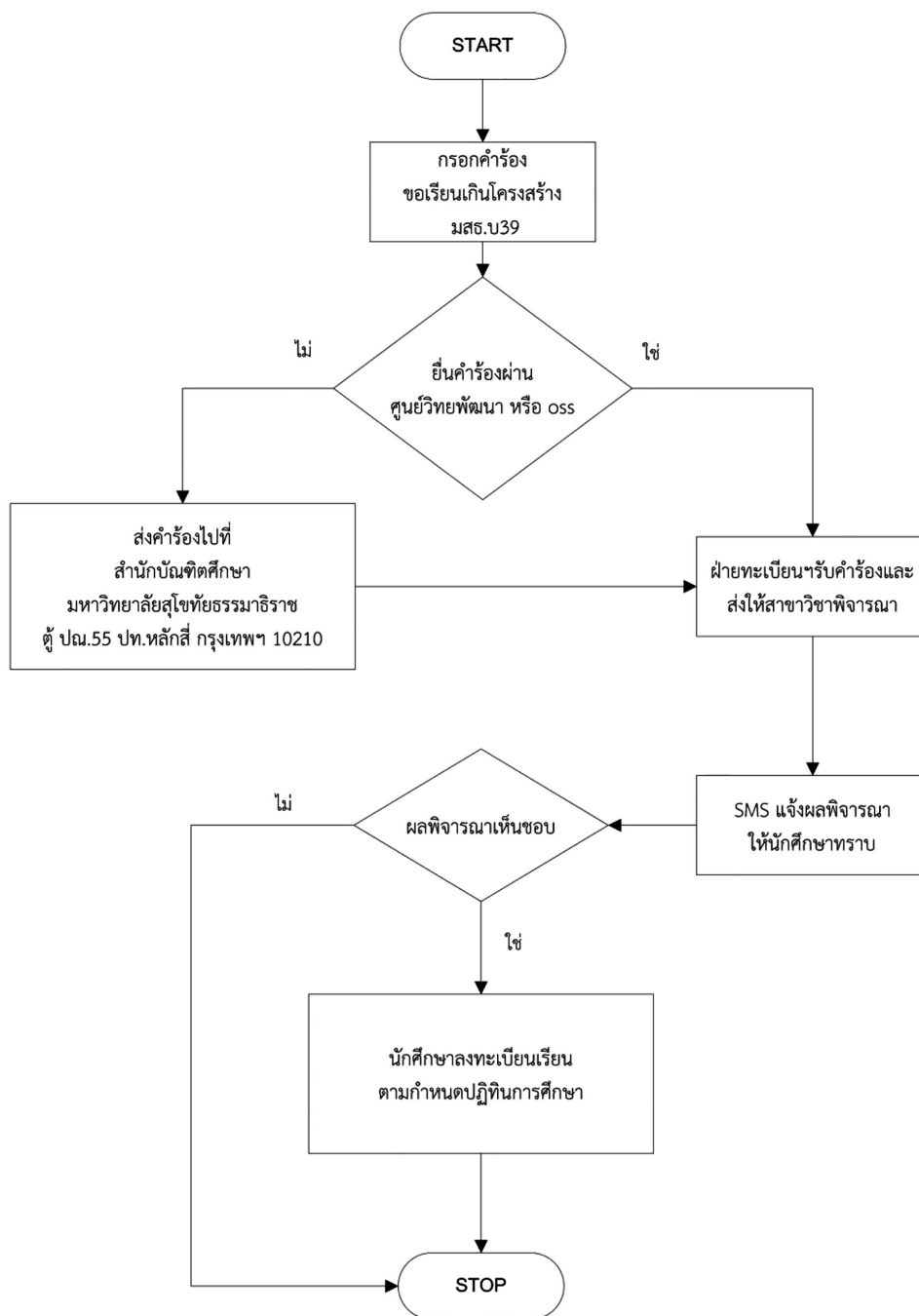
ขั้นตอนการลงทะเบียนเรียน/ลาพักการศึกษา

หมายเหตุ

1. ดาวน์โหลดแบบฟอร์มลงทะเบียนเรียน/ลาพักการศึกษาได้ที่ www.stou.ac.th >> นักศึกษาปัจจุบัน (บัณฑิตศึกษา) >> ดาวน์โหลด >> แบบฟอร์มลงทะเบียนเรียน/คำร้อง
2. กรณีลงทะเบียนเรียนล่าช้า ต้องตรวจสอบก่อนว่ามีการจัดการเรียนการสอนไปแล้วหรือไม่ หากจัดการเรียนการสอนไปแล้วไม่อนุญาตให้ลงทะเบียนเรียน แต่หากนักศึกษาตรวจสอบแล้วยังไม่มีการจัดการเรียนการสอน ให้ลงทะเบียนเรียนพร้อมค่าปรับล่าช้าวันละ 100 บาท นับจากวันที่สิ้นสุดลงทะเบียน/ลาพักตามปฏิทินการศึกษจนถึงวันที่ชำระค่าธรรมเนียม พร้อมทั้งแจ้งชื่อเพิ่มไปยังสาขาวิชาเพื่อจัดการเรียนการสอนต่อไป

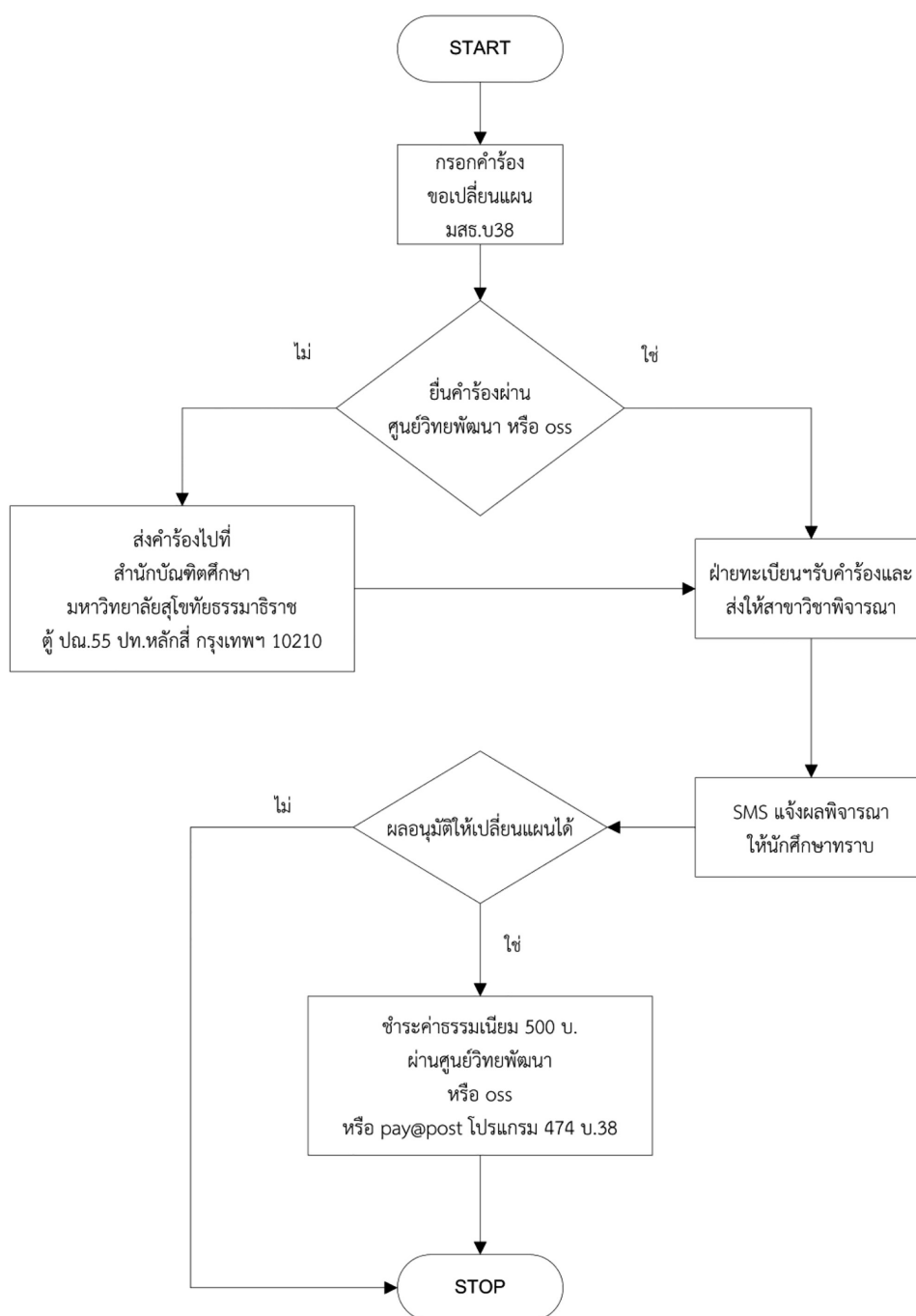
ขั้นตอนการขอเรียนเกินโครงสร้าง

หมายเหตุ

1. การขอเรียนเกินโครงสร้าง ควรยื่นคำร้องก่อนการลงทะเบียนเรียนอย่างน้อย 30 วัน หากส่งคำร้องล่าช้าทำให้ผลพิจารณาไม่ทันการลงทะเบียนเรียน กรณีนี้การลงทะเบียนเรียนล่าช้ามีค่าปรับตามระเบียบ/ประกาศของมหาวิทยาลัย
2. ดาวน์โหลดแบบฟอร์มได้ที่ www.stou.ac.th >> นักศึกษาปัจจุบัน (บัณฑิตศึกษา) >> ดาวน์โหลด >> แบบฟอร์มลงทะเบียนเรียน/คำร้อง

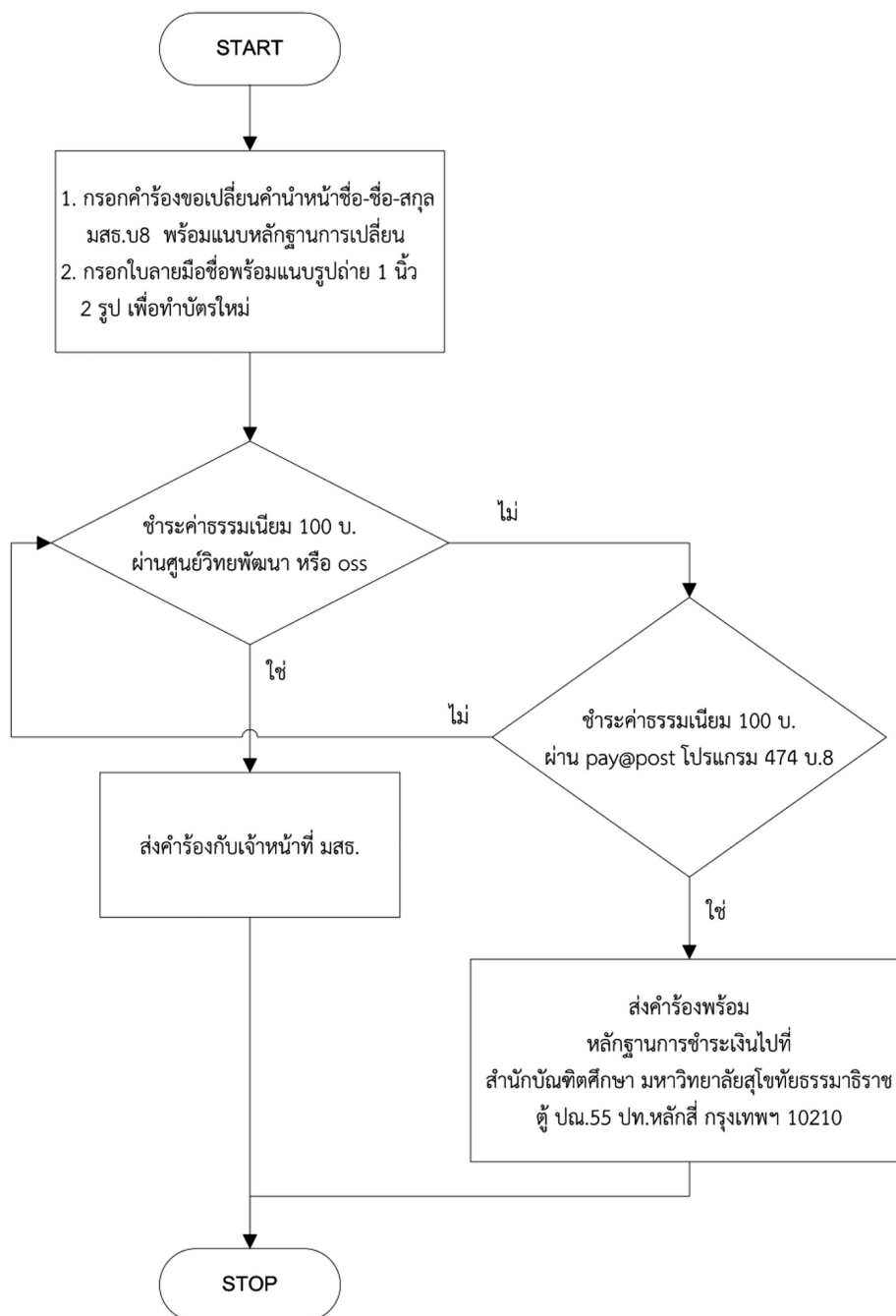
ขั้นตอนการเปลี่ยนแผนการศึกษา

หมายเหตุ

1. การเปลี่ยนแผนการศึกษา ที่มีผลต่อการลงทะเบียนเรียน ควรยื่นคำร้องก่อนการลงทะเบียนเรียนอย่างน้อย 30 วัน หากส่งคำร้องล่าช้าทำให้ผลพิจารณาไม่ทันการลงทะเบียนเรียน กรณีนี้การลงทะเบียนเรียนล่าช้ามีค่าปรับตามระเบียบ/ประกาศของมหาวิทยาลัย
2. ดาวน์โหลดแบบฟอร์มได้ที่ www.stou.ac.th >> นักศึกษาปัจจุบัน (บัณฑิตศึกษา) >> ดาวน์โหลด >> แบบฟอร์มลงทะเบียนเรียน/คำร้อง

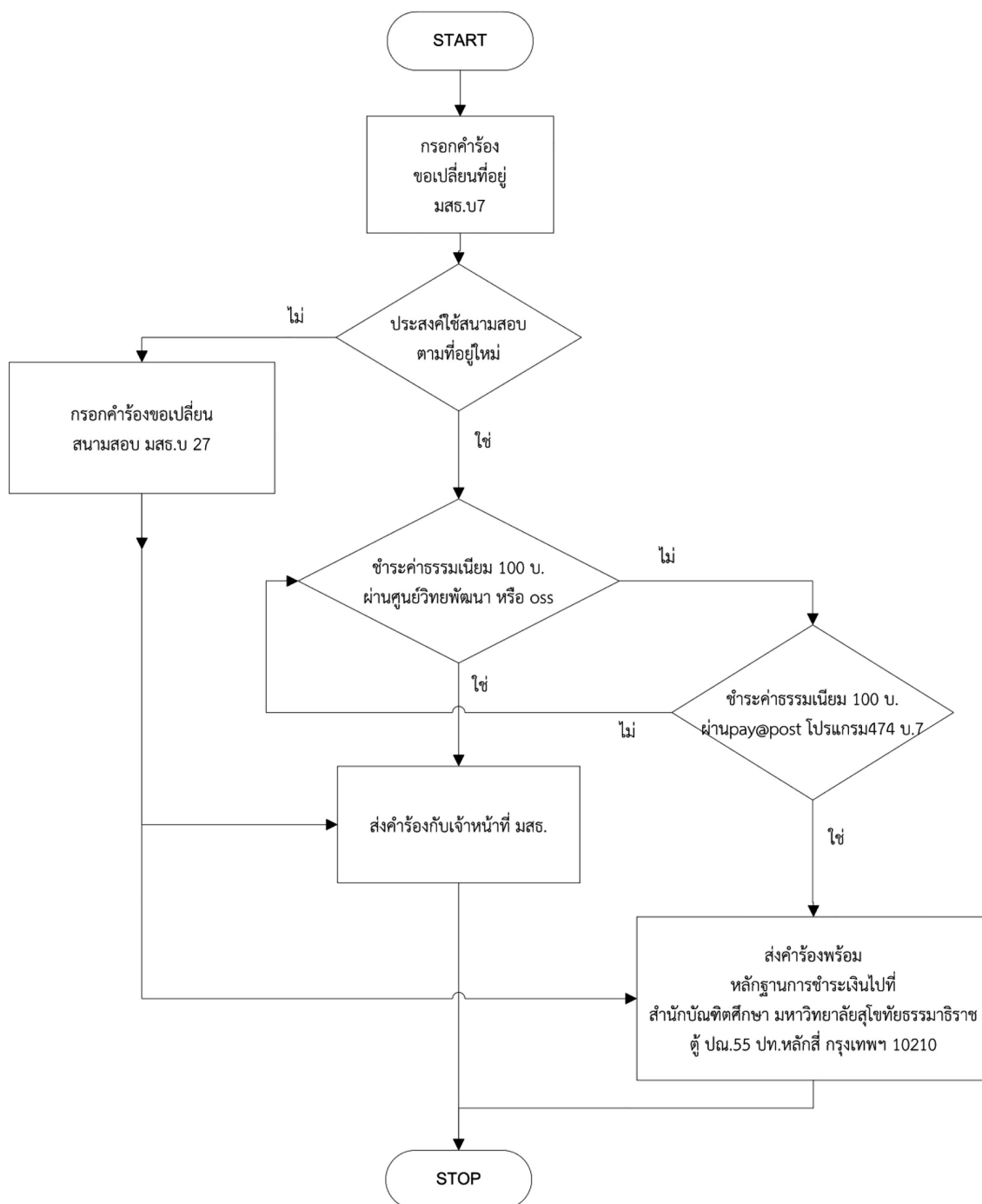
ขั้นตอนการเปลี่ยน คำนำหน้าชื่อ-ชื่อ-สกุล

หมายเหตุ

1. ดาวน์โหลดแบบฟอร์มได้ที่ www.stou.ac.th >> นักศึกษาปัจจุบัน (บัณฑิตศึกษา) >> ดาวน์โหลด >> แบบฟอร์มลงทะเบียนเรียน/คำร้อง

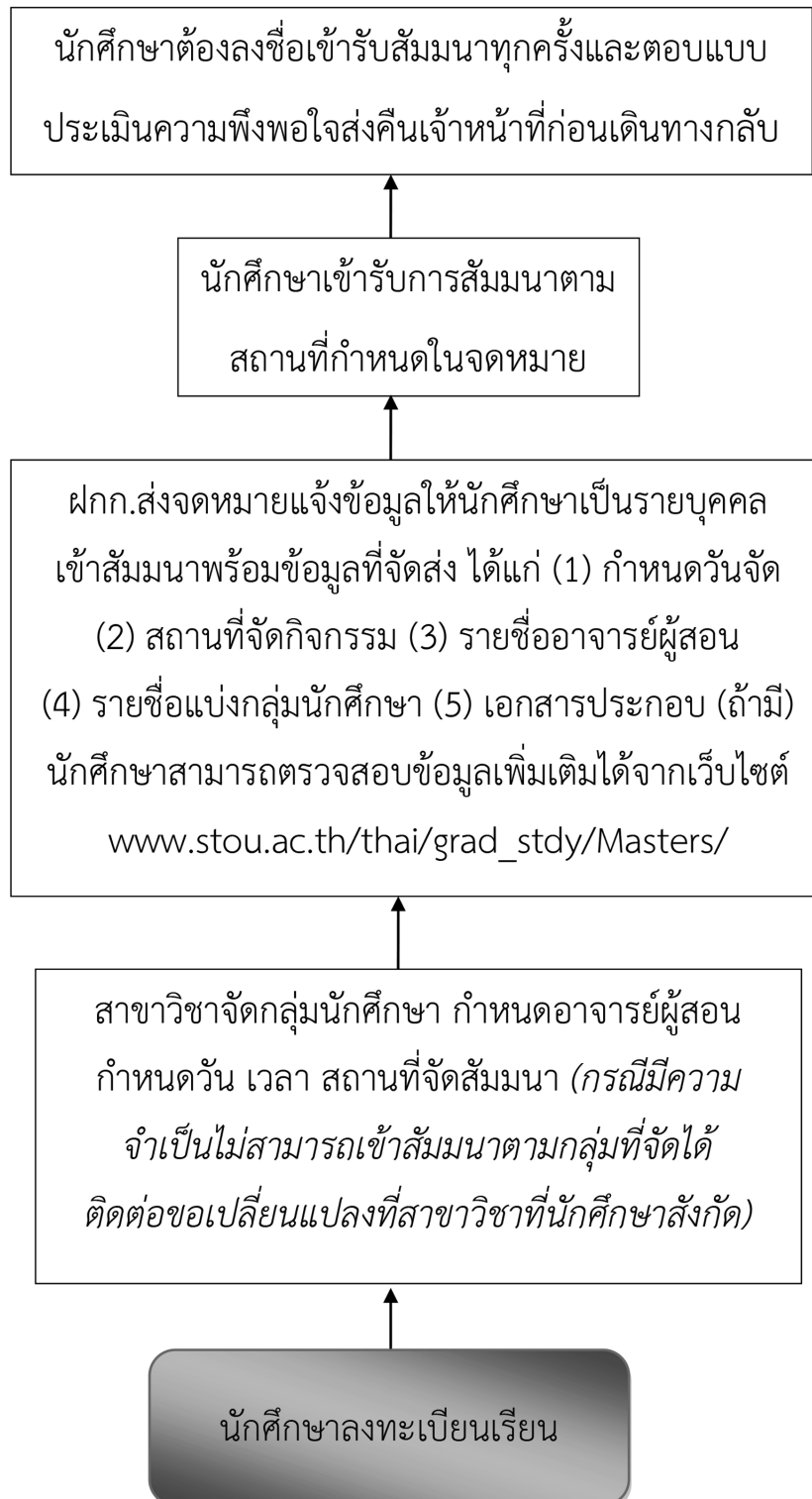
ขั้นตอนการเปลี่ยนที่อยู่ที่ใช้ติดต่อมหาวิทยาลัย

หมายเหตุ

1. การเปลี่ยนที่อยู่ ให้มีผลต่อการจัดส่งวัสดุการศึกษาควรยื่นคำร้องขอเปลี่ยนก่อนการลงทะเบียนเรียนอย่างน้อย 20 วัน
หากส่งคำร้องขอเปลี่ยนแปลงกระชั้นชิด การจัดส่งเอกสารต่างๆอาจยังไปที่อยู่เดิมให้นักศึกษาต้องติดตามการรับเอกสารตามที่อยู่เดิมด้วย
2. ดาวน์โหลดแบบฟอร์มได้ที่ www.stou.ac.th >> นักศึกษาปัจจุบัน (บัณฑิตศึกษา) >> ดาวน์โหลด >> แบบฟอร์มลงทะเบียนเรียน/คำร้อง

ขั้นตอนการแจ้งข้อมูลเข้ารับการสัมมนาเสริมระดับบัณฑิต

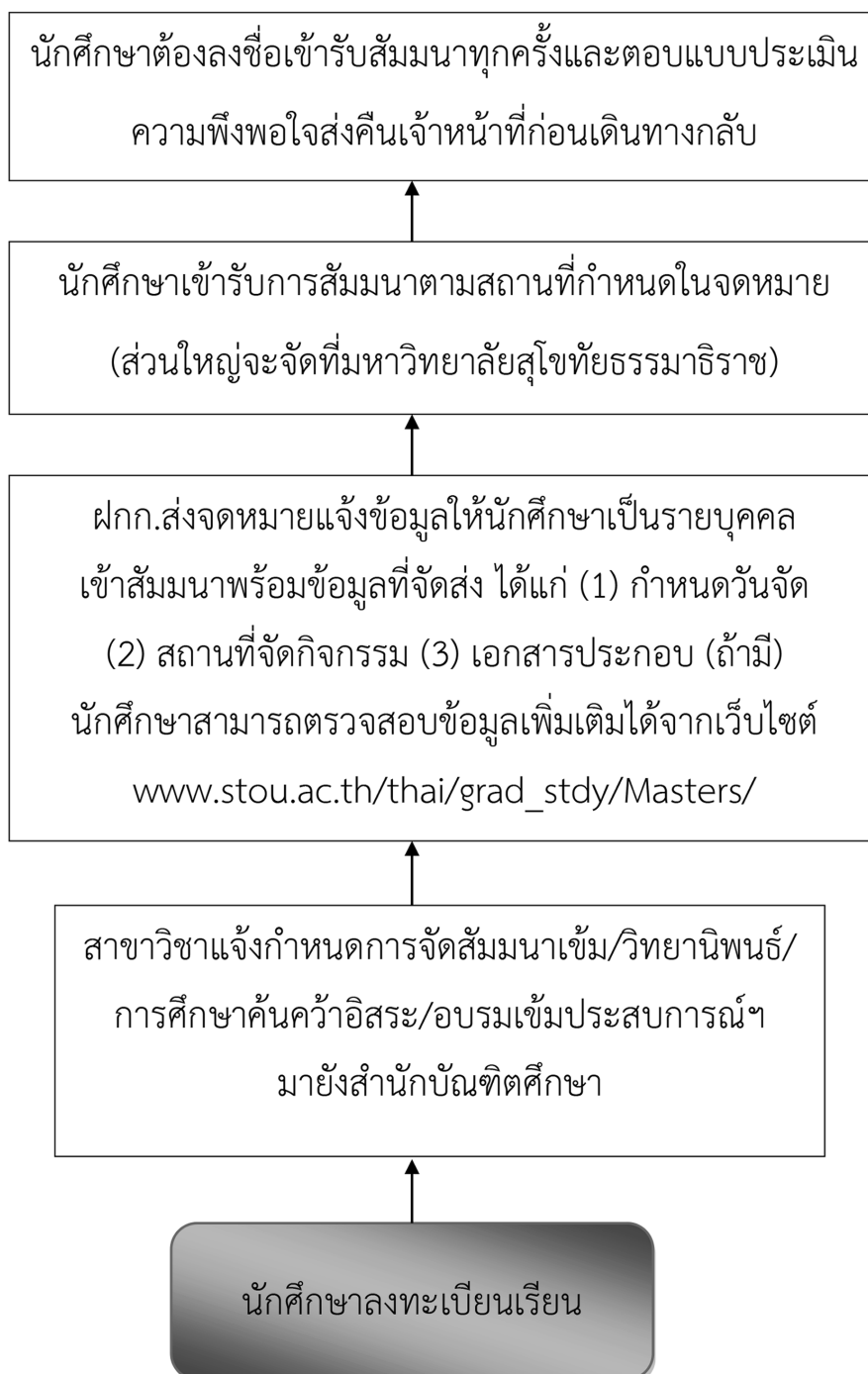
แนวปฏิบัติในวันสัมมนาเสริม

1. การเตรียมตัว นักศึกษาควรเดินทางไปถึงสถานที่สัมมนาเสริมล่วงหน้าเวลาประมาณ 7.30 น.
2. ตรวจสอบรายชื่อ กลุ่มสัมมนาและห้องประชุมก่อนวันเข้ารับการสัมมนา 2.1 กรณีเข้ารับการสัมมนาเสริม ณ มสธ. สามารถตรวจสอบรายชื่อกลุ่มสัมมนา หมายเลขห้องประชุมในวันเข้ารับการสัมมนาเสริมได้ที่บอร์ดใต้ตึกอาคารวิชาการ และที่บอร์ดใต้ตึกอาคารบริหารและทางเว็บไซต์ http://www.stou.ac.th/thai/grad_std/Masters/ 2.2 กรณีเข้ารับการสัมมนาเสริมที่ศูนย์วิทย์พัฒนา ศูนย์บริการการศึกษา ศูนย์เฉพาะกิจ ตรวจสอบข้อมูลได้ทางเว็บไซต์ http://www.stou.ac.th/thai/grad_std/Masters/
3. การแต่งกาย ควรแต่งการสุภาพเรียบร้อย
4. สถานที่พัก นักศึกษาที่อยู่ต่างจังหวัดมีความจำเป็นต้องพักแรมให้จัดหาที่พักเอง หากนักศึกษามีความประสงค์จะพักค้างคืนที่ มสธ. โปรดติดต่อจองที่พักได้ที่ ศูนย์สัมมนา มสธ. โทร. 0 2504 8711-3
5. อาหารในวันสัมมนาเสริม นักศึกษาต้องจัดหาเอง
6. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในวันสัมมนา นักศึกษาต้องจัดเตรียมอุปกรณ์ส่วนตัวให้พร้อม หากต้องการนำเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัวบุคคลมาในวันสัมมนา ขอให้นักศึกษา โปรดดูแลทรัพย์สินของท่านให้เรียบร้อย

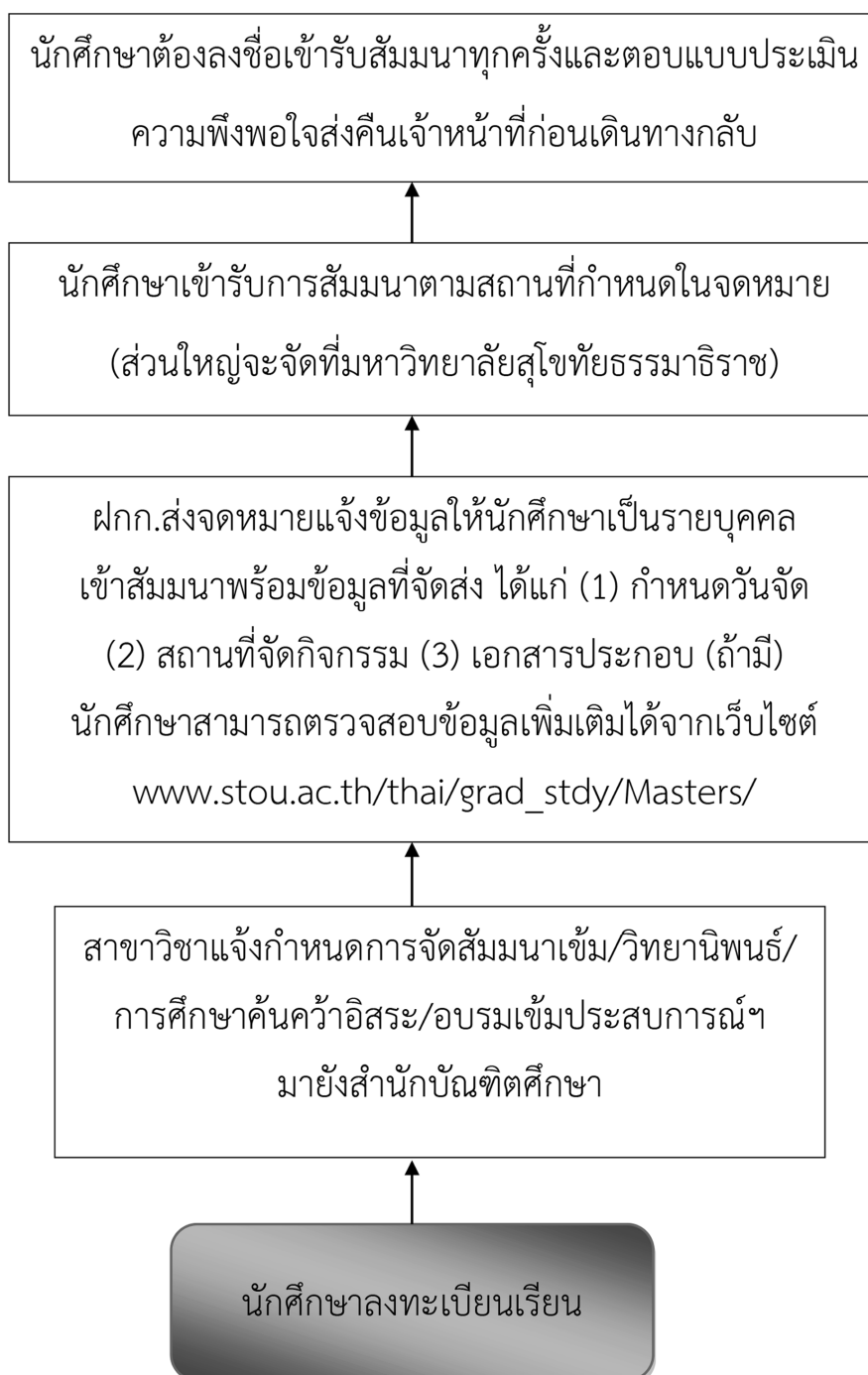
แนวปฏิบัติในวันสัมมนาเสริม

1. การเตรียมตัว นักศึกษาควรเดินทางไปถึงสถานที่สัมมนาเสริมล่วงหน้า เวลาประมาณ 7.30 น.
2. ตรวจสอบรายชื่อ กลุ่มสัมมนาและห้องประชุมก่อนวันเข้ารับการสัมมนา 2.1 กรณีเข้ารับการสัมมนาเสริม ณ มสธ. สามารถตรวจสอบรายชื่อกลุ่มสัมมนา หมายเลขห้องประชุมในวันเข้ารับการสัมมนาเสริมได้ที่บอร์ดใต้ตึกอาคารวิชาการ และที่บอร์ดใต้ตึกอาคารบริหารและทางเว็บไซต์ http://www.stou.ac.th/thai/grad_std/Masters/ 2.2 กรณีเข้ารับการสัมมนาเสริมที่ศูนย์วิทย์พัฒนา ศูนย์บริการการศึกษา ศูนย์เฉพาะกิจ ตรวจสอบข้อมูลได้ทางเว็บไซต์ http://www.stou.ac.th/thai/grad_std/Masters/
3. การแต่งกาย ควรแต่งการสุภาพเรียบร้อย
4. สถานที่พัก นักศึกษาที่อยู่ต่างจังหวัดมีความจำเป็นต้องพักแรมให้จัดหาที่พักเอง หากนักศึกษาไม่มีความประสงค์จะพักค้างคืนที่ มสธ. โปรดติดต่อจองที่พักได้ที่ ศูนย์สัมมนา มสธ. โทร. 0 2504 8711-3
5. อาหารในวันสัมมนาเสริม นักศึกษาต้องจัดหาเอง
6. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในวันสัมมนา นักศึกษาต้องจัดเตรียมอุปกรณ์ส่วนตัวให้พร้อม หากต้องการนำเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัวบุคคลมาในวันสัมมนา ขอให้นักศึกษา โปรดดูแลทรัพย์สินของท่านให้เรียบร้อย

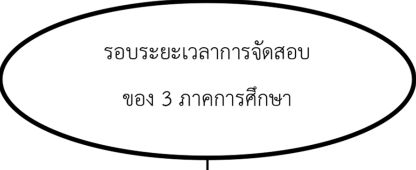
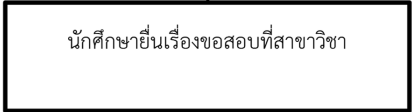
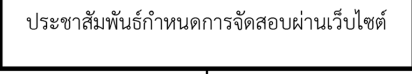
ขั้นตอนการแจ้งข้อมูลเข้ารับการสัมมนาเข้มข้นวิชา/
วิทยานิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระ/
อบรมเข้มเสริมประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต

ขั้นตอนการแจ้งข้อมูลเข้ารับการสัมมนาเข้มข้นวิชา/
วิทยานิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระ/
อบรมเข้มเสริมประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต

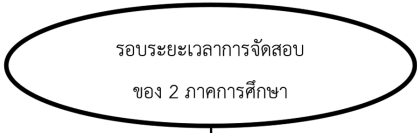
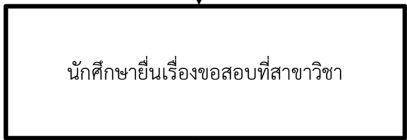
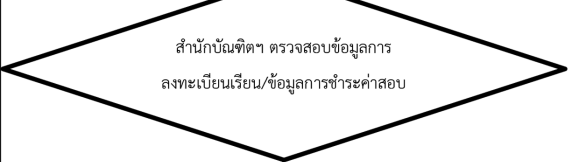
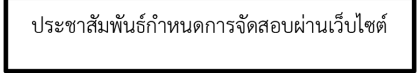

ขั้นตอนการจัดสอบรายบุคคล สอบวิทยานิพนธ์ และสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ขั้นตอนที่นักศึกษาและสาขาวิชาต้องดำเนินการ	รายละเอียดงาน
	ภาคต้น เริ่มวันที่ 15 กันยายน - 28 กุมภาพันธ์ ภาคปลาย เริ่มวันที่ 15 มีนาคม - 31 สิงหาคม ภาคพิเศษ เริ่มวันที่ 15 สิงหาคม - 31 ตุลาคม
	1. นักศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนตามกำหนดปฏิทินการศึกษา ก่อนยื่นเรื่องขอสอบ 2. นักศึกษาต้องดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมสอบ 1,500 บาท พร้อมกับการลงทะเบียนเรียน (ต้องดำเนินการก่อนวันสอบ)
	1. นักศึกษาที่ประสงค์ขอสอบ ต้องสอบผ่านชุดวิชาตามหลักสูตร และมีเกรดเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 2. นักศึกษาต้องยื่นเรื่องขอสอบที่สาขาวิชาอย่างน้อย 45 วัน ก่อนวันสอบ
	สาขาวิชาแจ้งล่วงหน้าก่อนสอบ ไม่น้อยกว่า 30 วัน โดยนับจากวันที่ประทับตรารับเรื่อง ณ สำนักบัณฑิตฯ เป็นสำคัญ
	1. ตรวจสอบข้อมูลการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษาในข้อมูลระบบสารสนเทศงานทะเบียนนักศึกษา หากยังไม่ลงทะเบียนฯ จะดำเนินการแจ้งนักศึกษาทราบ 2. ตรวจสอบข้อมูลการชำระค่าสอบวิทยานิพนธ์ หากยังไม่ชำระค่าสอบ จะดำเนินการแจ้งนักศึกษาทราบ
	นักศึกษาสามารถตรวจสอบ กำหนด วัน เวลา สถานที่สอบ พร้อมห้องสอบผ่านเว็บไซต์ ก่อนส่งหนังสือออก
	1. สำนักบัณฑิตฯ จัดทำหนังสือเพื่อแจ้งกำหนด วัน เวลา และห้องสอบแก่คณะกรรมการสอบฯ และนักศึกษา พร้อมจ่ายค่าตอบแทนคณะกรรมการสอบ 2. นักศึกษาต้องเข้าสอบตามวันเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

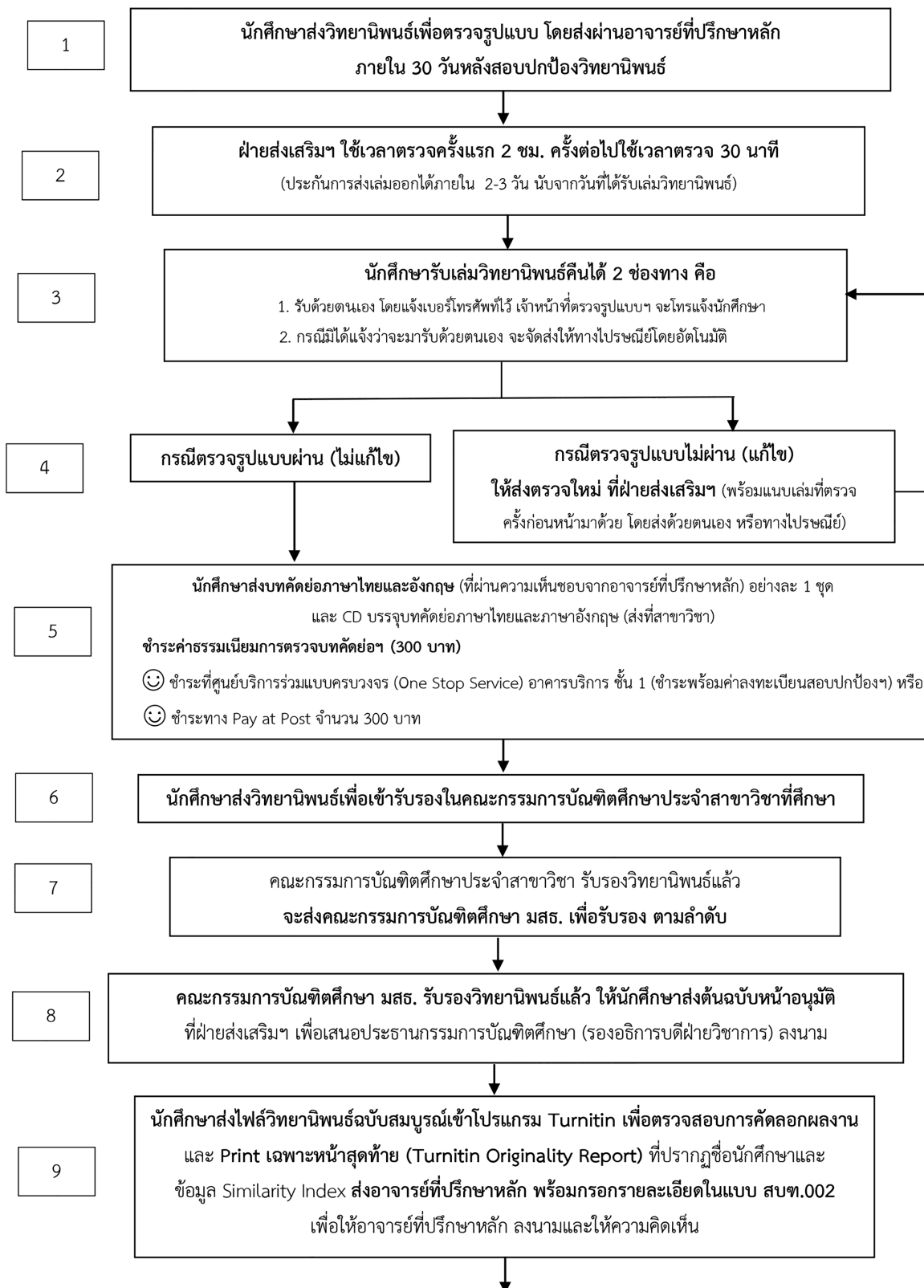
หมายเหตุ นักศึกษาสามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มขอสอบวิทยานิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระ ได้ที่ www.stou.ac.th
 (สำนักบัณฑิตศึกษา)

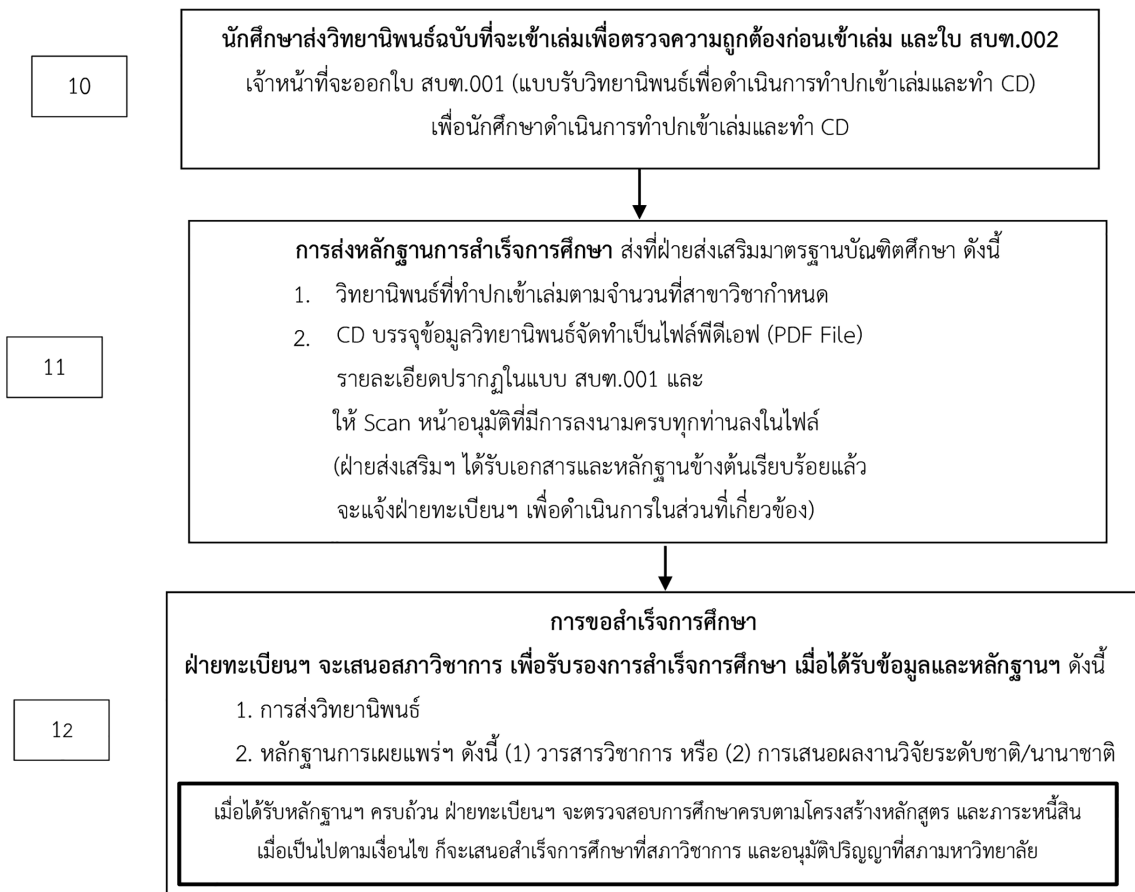
ขั้นตอนการจัดสอบรายบุคคลระดับปริญญาเอก (สอบคุชกุ์นิพนธ์)

ขั้นตอนที่นักศึกษาและสาขาวิชาต้องดำเนินการ	รายละเอียดงาน
	ภาคต้น เริ่มวันที่ 15 กันยายน - 28 กุมภาพันธ์ ภาคปลาย เริ่มวันที่ 15 มีนาคม - 31 สิงหาคม
	1. นักศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนตามกำหนดปฏิทินการศึกษา ก่อนยื่นเรื่องขอสอบ 2. นักศึกษาต้องดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมสอบดังนี้ - ค่าธรรมเนียมลงทะเบียนสอบโครงการคุชกุ์นิพนธ์ (การสอบครั้งที่ 2) จำนวน 10,000 บาท - ค่าธรรมเนียมลงทะเบียนสอบปกป้องคุชกุ์นิพนธ์ จำนวน 10,000 บาท (เริ่มใช้สำหรับนักศึกษาตั้งแต่ ปี 2552) เป็นต้นไป นักศึกษาโปรดชำระค่าธรรมเนียมการสอบพร้อมกับการลงทะเบียนเรียน (ต้องดำเนินการก่อนวันสอบ)
	1. นักศึกษาที่ประสงค์ขอสอบ ต้องสอบผ่านชุดวิชาตามหลักสูตรและมีเกรดเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 2. นักศึกษาต้องสอบผ่านวัดคุณสมบัติ 3. นักศึกษาต้องมีคะแนนการทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ก่อนยื่นเรื่องขอสอบโครงการคุชกุ์นิพนธ์ 4. นักศึกษาต้องยื่นเรื่องขอสอบที่สาขาวิชาอย่างน้อย 45 วัน ก่อนวันสอบ
	สาขาวิชาแจ้งล่วงหน้าก่อนสอบ ไม่น้อยกว่า 30 วัน โดยนับจากวันที่ประทับตรารับเรื่อง ณ สำนักบัณฑิตฯ เป็นสำคัญ
	1. ตรวจสอบข้อมูลการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษาในข้อมูลระบบสารสนเทศงานทะเบียนนักศึกษาหากยังไม่ลงทะเบียนฯ จะดำเนินการแจ้งนักศึกษาทราบ 2. ตรวจสอบข้อมูลการชำระค่าสอบคุชกุ์นิพนธ์ หากยังไม่ชำระค่าสอบ จะดำเนินการแจ้งนักศึกษาทราบ
	นักศึกษาสามารถตรวจสอบ กำหนด วัน เวลา สถานที่สอบ พร้อมห้องสอบผ่านเว็บไซต์ ก่อนส่งหนังสือออก
	1. สำนักบัณฑิตฯ จัดทำหนังสือเพื่อแจ้งกำหนด วัน เวลาและห้องสอบแก่คณะกรรมการสอบฯ และนักศึกษา พร้อมจ่ายค่าตอบแทนคณะกรรมการสอบ 2. นักศึกษาต้องเข้าสอบตามวันเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

หมายเหตุ นักศึกษาสามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มขอสอบคุชกุ์นิพนธ์ ได้ที่ www.stou.ac.th (สำนักบัณฑิตศึกษา)

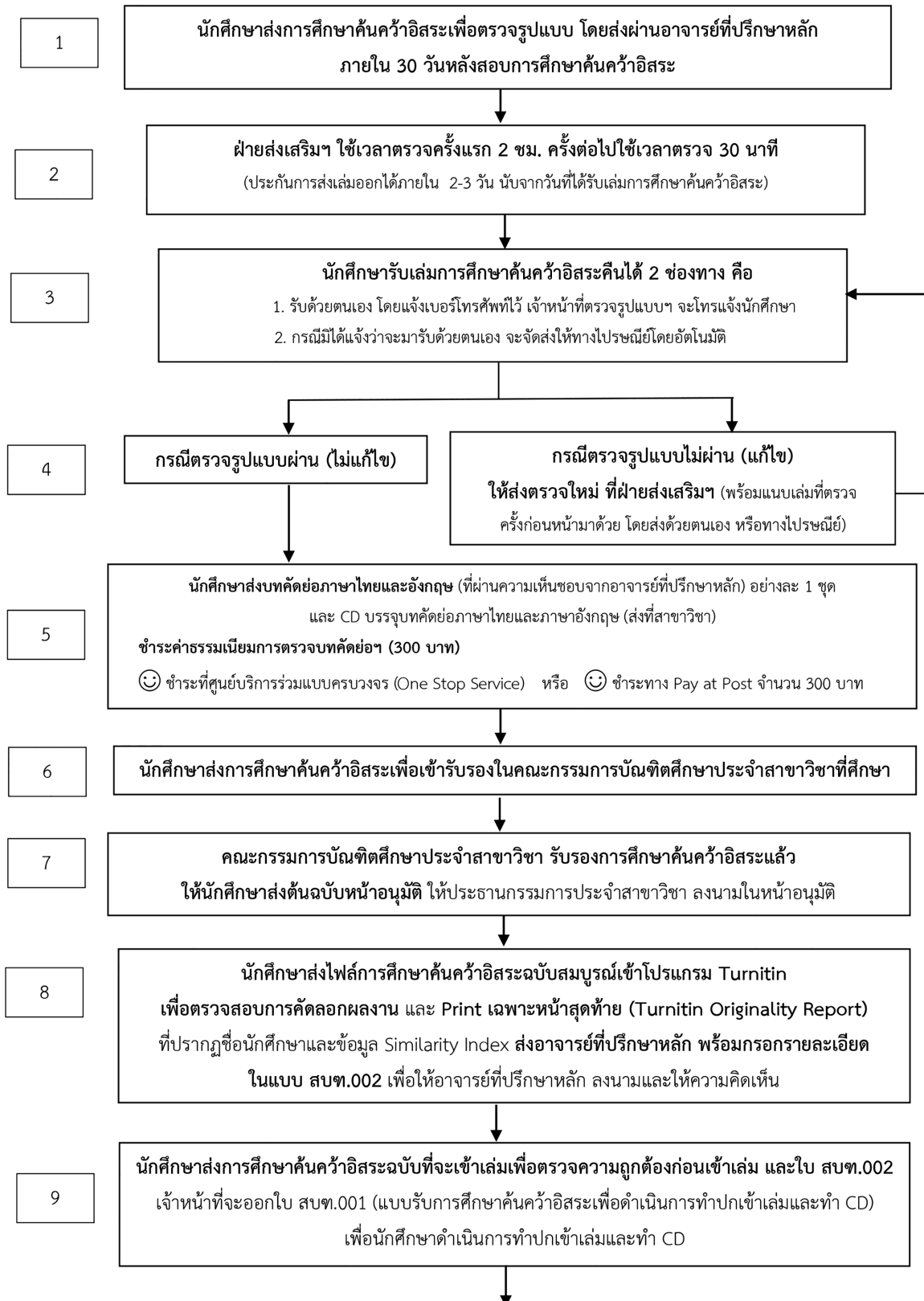
ขั้นตอนการดำเนินงานตรวจรูปแบบ/รับรอง/ส่งเล่มวิทยานิพนธ์

ภาค	สอบปกป้องวิทยานิพนธ์	การรับรองวิทยานิพนธ์	การส่งหลักฐานฯ
ต้น	ภายใน 28 กุมภาพันธ์	เมษายน	ภายในเดือนพฤษภาคม
ปลาย	ภายใน 31 สิงหาคม	ตุลาคม	ภายในเดือนพฤศจิกายน
พิเศษ	ภายใน 31 ตุลาคม	ธันวาคม	ภายในเดือนมกราคม

ขั้นตอนการดำเนินงานตรวจรูปแบบ/รับรอง/ส่งเล่มการศึกษาค้นคว้าอิสระ

10

การส่งหลักฐานการสำเร็จการศึกษา ส่งที่ฝ่ายส่งเสริมมาตรฐานบัณฑิตศึกษา ดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้าอิสระที่ทำปกเข้าเล่มตามจำนวนที่สาขาวิชากำหนด
2. CD บรรจุข้อมูลการศึกษาค้นคว้าอิสระจัดทำเป็นไฟล์พีดีเอฟ (PDF File)

รายละเอียดปรากฏในรูปแบบ สปท.001 และ

ให้ Scan หน้าอนุมัติที่มีการลงนามครบทุกท่านลงในไฟล์

(ฝ่ายส่งเสริมฯ ได้รับเอกสารและหลักฐานข้างต้นเรียบร้อยแล้ว

จะแจ้งฝ่ายทะเบียนฯ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง)

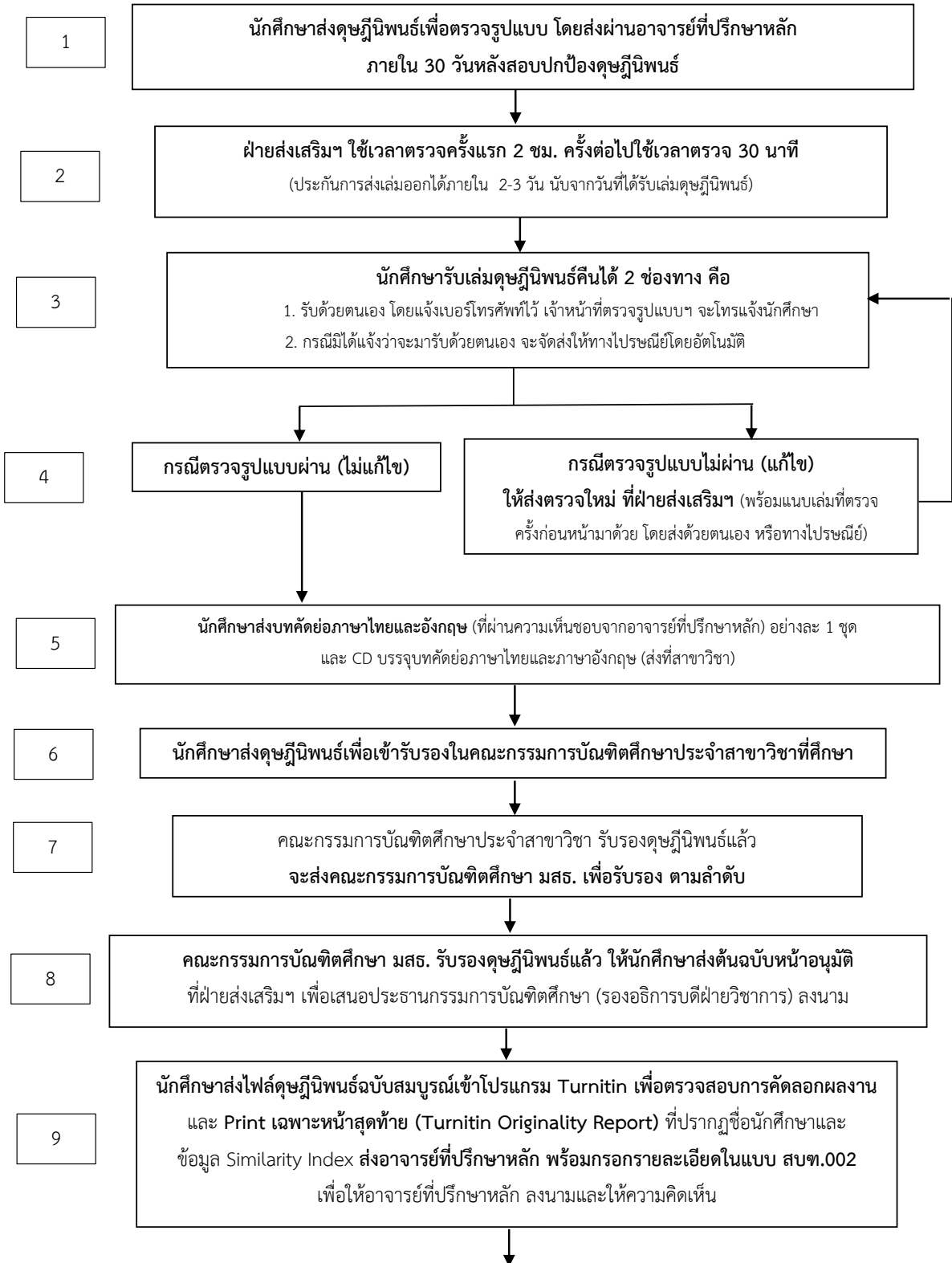
11

การขอสำเร็จการศึกษา

ฝ่ายทะเบียนฯ จะเสนอสภาวิชาการ เมื่อได้รับหลักฐานฯ ครบถ้วน ฝ่ายทะเบียนฯ จะตรวจสอบการศึกษาคงตามโครงสร้างหลักสูตร และภาระหนี้สิน เมื่อเป็นไปตามเงื่อนไข ก็จะเสนอสำเร็จการศึกษาที่สภาวิชาการ และอนุมัติปริญญาที่สภามหาวิทยาลัย

ภาค	สอบปกป้องวิทยานิพนธ์	การรับรองวิทยานิพนธ์	การส่งหลักฐานฯ
ต้น	ภายใน 28 กุมภาพันธ์	เมษายน	ภายในเดือนพฤษภาคม
ปลาย	ภายใน 31 สิงหาคม	ตุลาคม	ภายในเดือนพฤศจิกายน
พิเศษ	ภายใน 31 ตุลาคม	ธันวาคม	ภายในเดือนมกราคม

ขั้นตอนการดำเนินงานตรวจรูปแบบ/รับรอง/ส่งเล่มดุษฎีนิพนธ์

10

นักศึกษาส่งคู่มือฉบับที่เข้าเล่มเพื่อตรวจสอบความถูกต้องก่อนเข้าเล่ม และใบ สบท.002
เจ้าหน้าที่จะออกใบ สบท.001 (แบบรับคู่มือฉบับที่ดำเนินการทำปกเข้าเล่มและทำ CD)
เพื่อนักศึกษาดำเนินการทำปกเข้าเล่มและทำ CD

11

การส่งหลักฐานการสำเร็จการศึกษา ส่งที่ฝ่ายส่งเสริมมาตรฐานบัณฑิตศึกษา ดังนี้

1. คู่มือฉบับที่ทำปกเข้าเล่มตามจำนวนที่สาขาวิชากำหนด
2. CD บรรจุข้อมูลคู่มือฉบับจัดทำเป็นไฟล์พีดีเอฟ (PDF File)
รายละเอียดปรากฏในแบบ สบท.001 และ
ให้ Scan หน้าอนุมัติที่มีการลงนามครบทุกท่านลงในไฟล์
(ฝ่ายส่งเสริมฯ ได้รับเอกสารและหลักฐานข้างต้นเรียบร้อยแล้ว
จะแจ้งฝ่ายทะเบียนฯ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง)

12

การขอสำเร็จการศึกษา

ฝ่ายทะเบียนฯ จะเสนอสภาวิชาการ เพื่อรับรองการสำเร็จการศึกษา เมื่อได้รับข้อมูลและหลักฐานฯ ดังนี้

1. การส่งคู่มือฉบับ
2. หลักฐานการเผยแพร่ผลงานฯ ในวารสารวิชาการระดับชาติ/นานาชาติ (ตามแนวปฏิบัติในการส่งหลักฐาน
แสดงการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานจากคู่มือฉบับเพื่อการสำเร็จการศึกษา)

เมื่อได้รับหลักฐานฯ ครบถ้วน ฝ่ายทะเบียนฯ จะตรวจสอบการศึกษาคงตามโครงสร้างหลักสูตร และภาระหนี้สิน
เมื่อเป็นไปตามเงื่อนไข ก็จะเสนอสำเร็จการศึกษาที่สภาวิชาการ และอนุมัติปริญญาที่สภามหาวิทยาลัย

ภาค	สอบปกป้องคู่มือฉบับ	การรับรองคู่มือฉบับ	การส่งหลักฐานฯ
ต้น	ภายใน 28 กุมภาพันธ์	เมษายน	ภายในเดือนพฤษภาคม
ปลาย	ภายใน 31 ตุลาคม	ธันวาคม	ภายในเดือนมกราคม

บทที่ 3

สื่อการศึกษา

S T O U

บทที่ 3

สื่อการศึกษา

การศึกษาทางไกลวิธีการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ไปสู่ผู้เรียนจะดำเนินการผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ สื่อประสม ประกอบด้วย สื่อหลัก คือ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น ประมวลสาระชุดวิชา ประมวลเอกสารคัดสรร แนวการศึกษา แผนกิจกรรมการศึกษาประจำชุดวิชา เป็นต้น สื่อหลักอีกประเภทหนึ่ง คือ สื่อคอมพิวเตอร์ ประกอบด้วย บทเรียนออฟไลน์ และหรือบทเรียนออนไลน์ แนวการศึกษาในรูปแบบซีดี นอกจากนี้มีสื่อเสริม ประกอบด้วย สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น การจัดการทำสื่อจึงเป็นภารกิจหนึ่งของอาจารย์บัณฑิตศึกษา ซึ่งสื่อดังกล่าวเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สะท้อนถึงคุณภาพการจัดการเรียนการสอน

3.1 การสอนในระบบปกติกับการศึกษาทางไกล

กิจกรรมการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาในระบบการศึกษาทางไกลสามารถจัดสื่อและกิจกรรมทดแทนการจัดการเรียนการสอนในระบบปกติได้ ดังตารางเปรียบเทียบต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 เปรียบเทียบการจัดสื่อและกิจกรรมการสอนระดับบัณฑิตศึกษา
ระบบมีชั้นเรียนกับระบบการศึกษาทางไกล

ระบบมีชั้นเรียน	ระบบการศึกษาทางไกล
1. การปฐมนิเทศรายวิชา	1. เอกสาร “แนวการศึกษา” ส่งให้นักศึกษาทุกคน
2. การบรรยายที่คณะของอาจารย์ผู้สอน	2. ถ่ายทอดโดยสื่อสิ่งพิมพ์ “ประมวลสาระชุดวิชา” ซึ่งเป็นตำราชุด หรือ “ประมวลรายชื่อเอกสารคัดสรร” ซึ่งเป็นเอกสารประมวลรายชื่อบทความ เอกสารคัดสรร และงานเขียนอื่นที่จำเป็นต่อการเรียนการสอนชุดวิชานั้น ๆ
3. การบอกแหล่งค้นคว้าและมอบหมายงาน	3. ถ่ายทอดรวมไปกับเอกสาร “แนวการศึกษา” หรือสิ่งพิมพ์รูปแบบอื่นส่งให้นักศึกษาทุกคน รวมถึงการถ่ายทอดทาง web site
4. การให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียน	4. พบปะโดยการนัดหมายหรือโดยสื่อโทรคมนาคม สื่ออิเล็กทรอนิกส์รูปแบบต่าง ๆ

ระบบมีชั้นเรียน	ระบบการศึกษาทางไกล
5. การเสนอผลงานและการประเมิน	5. การเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการประเมินในรูปของการเข้าสัมมนา เสริม สัมมนาเข้ม ตามลักษณะชุดวิชา
6. การจัดกิจกรรมพิเศษ	6. กำหนดไปพร้อมกับเอกสาร “แผนกิจกรรม” หรือ สื่อเสริมต่าง ๆ เช่น สื่อโสตทัศน์และ สื่อปฏิสัมพันธ์
7. การสอบไล่	7. จัดสอบไล่ ณ สนามสอบท้องถิ่นและภูมิภาค

ที่มา : ตารางที่ 3.1 เปรียบเทียบการจัดสื่อและกิจกรรมการสอนระดับบัณฑิตศึกษาระบบมีชั้นเรียนกับระบบ การศึกษาทางไกล จาก คู่มืออาจารย์บัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2551

3.2 สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อหลัก

สื่อหลัก หมายถึง สื่อสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมเนื้อหาสาระมโนคติ กิจกรรมและวิธีปฏิบัติทั้งหมด ของชุดวิชา สื่อหลักนี้นักศึกษาทุกคนจะต้องได้รับพร้อมกับการลงทะเบียนเรียนชุดวิชา ซึ่งประกอบด้วย แนวการศึกษา ประมวลสาระชุดวิชาหรือประมวลเอกสารคัดสรรหรือตำราชุดและแผนกิจกรรมการ ศึกษาประจำชุดวิชา

1. แนวการศึกษา (Study guide)

แนวการศึกษาเป็นเอกสารคู่มือการเรียนการสอนของชุดวิชา ประกอบด้วย ส่วนแนะนำ ขอบข่าย วัตถุประสงค์และวิธีศึกษาหรือส่วนที่เป็นสาระปฐมนิเทศชุดวิชา ส่วนที่เป็นแผนการสอนประจำ หน่วยการสอน สาระสังเขปและกิจกรรมและส่วนที่เป็นข่าวสาร รายละเอียดกิจกรรม บทความอ้างอิง หรือสื่อสิ่งพิมพ์ที่จำเป็นและเหมาะสมที่จะส่งไปพร้อมกับประมวลสาระชุดวิชาหรือประมวลเอกสาร คัดสรรหรือตำราชุด “แนวการศึกษา” บรรจุเนื้อหาสาระและข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

- 1) หน้าปก บรรจุข้อความ “แนวการศึกษา” มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช บัณฑิต ศึกษา สาขาวิชา รหัสชุดวิชา ชื่อชุดวิชา ภาพและแบบปกตามความเหมาะสม
- 2) ข้อมูลการพิมพ์ บรรจุรายชื่อคณะกรรมการผลิต/ปรับปรุงชุดวิชา ข้อมูลการพิมพ์ ข้อมูลบรรณาธิการและข้อมูลสำนักพิมพ์
- 3) คำนำ บรรจุข้อมูลลักษณะพิเศษ ข้อควรคำนึงและหลักการสำคัญที่จะทำให้ นักศึกษาได้รับความสำเร็จในการศึกษาชุดวิชา
- 4) สารบัญ บรรจุข้อมูลเพื่อให้ง่ายต่อการเปิดค้นและการตรวจสอบความครบถ้วน ของเอกสาร
- 5) รายละเอียดชุดวิชา ประกอบด้วย คำอธิบายชุดวิชา วัตถุประสงค์และรายชื่อ หน่วยการสอน
- 6) วิธีการศึกษา บรรจุประเด็นสำคัญและลักษณะพิเศษของชุดวิชา วิธีที่นักศึกษาจะ ต้องศึกษาค้นคว้า ตลอดจนวิธีการประเมินผลการเรียนของชุดวิชา

7) แผนการสอนประจำหน่วย ประกอบด้วย

- แผนชั้นหน่วย บรรจุข้อความ แผนการสอนประจำหน่วยที่.....

ชื่อหน่วย ชื่อผู้เขียน หมายถึง ผู้เขียนหน่วยนั้น ๆ และจะต้องเป็นทำแผนการสอนประจำหน่วยโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการผลิต/ปรับปรุงชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษา

- ชื่อหน่วย ชื่อตอนหรือหัวเรื่อง ชื่อหน่วยนำมาจากชื่อตำราในประมวลสาระชุดวิชาหรือประมวลเอกสารคัดสรร ซึ่งเป็นตำราชุด ชื่อตอนนำมาจากหัวเรื่องของตำรา
- แนวคิดของหน่วย
- วัตถุประสงค์ของหน่วย
- สื่อการศึกษา บอกสื่อการศึกษาทั้งหมดที่ใช้ในหน่วย ชื่อตำราซึ่งเป็นเนื้อหาความคิดของผู้สอน เอกสารอ้างอิง สื่ออื่น ๆ บอกสถานที่ที่นักศึกษาจะไปค้นคว้าได้ รวมทั้งประเด็นและวิธีการที่จะให้ศึกษา

8) แบบประเมินผลก่อนเรียน เช่น แบบประเมินในลักษณะใดก็ได้ที่จะทำให้นักศึกษาได้สำรวจตัวเองเกี่ยวกับความรู้ความสามารถและความเข้าใจเดิมเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของหน่วยการสอนนั้น

9) สาระสังเขป/กิจกรรม

- สาระสังเขป เนื้อหาสาระของสังเขปของหน่วย ซึ่งอาจสรุปมาจากประมวลชุดวิชาหรือเขียนขึ้นใหม่ให้ครอบคลุมประเด็นที่จะได้จากการทำกิจกรรม
- ประเด็นหรือปัญหา หมายถึง ประเด็นหลักหรือปัญหาสำคัญที่ต้องการให้นักศึกษาค้นคว้าและเอาใจใส่เป็นพิเศษ เป็นการเชื่อมโยงไปสู่แนวคิดในการทำกิจกรรม
- กิจกรรม เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดให้นักศึกษาทำ เช่น ให้ศึกษาจากเอกสารอ้างอิงแล้วสรุปหรือวิจารณ์และแสดงความคิดเห็น กำหนดให้ทำการทดลอง ทดสอบหรือวิจัยย่อยแล้วรายงานผล เป็นต้น กำหนดการส่งงาน วิธีการส่งงาน และการประเมินผลงาน
- สื่อการศึกษา รวบรวมสื่อที่ต้องใช้ประกอบการศึกษาและทำกิจกรรมของหน่วยการสอน บอกชื่อของสื่อ สถานที่ วิธีได้มาและวิธีศึกษาค้นคว้าหรือปฏิบัติ

10) แบบประเมินผลหลังเรียนลักษณะเหมือนกับแบบประเมินผลก่อนเรียน จะเป็นแบบประเมินในลักษณะใดก็ได้ที่จะทำให้นักศึกษาได้สำรวจผลการศึกษาของตนเอง

11) กิจกรรมหรือกิจกรรมรวบยอดของชุดวิชาในกรณีที่ชุดวิชาจำเป็นต้องมี

12) สื่อการศึกษาอื่นที่มีประโยชน์และต้องศึกษาประกอบการศึกษาชุดวิชา

บอกชื่อ สถานที่ วิธีการศึกษาและสาระสังเขป

2. ประมวลสาระชุดวิชาหรือประมวลเอกสารคัดสรรหรือตำราชุด

ประมวลสาระชุดวิชาหรือประมวลเอกสารคัดสรร เป็นเนื้อหาสาระในส่วนที่ทดแทนการบรรยายความคิดเห็น ผลงาน และจุดยืนของอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของชุดวิชา จัดพิมพ์เป็นตำราชุด ประมาณ 2-4 เล่ม หรือหลายเล่มตามความเหมาะสม แต่ละเรื่องมีเนื้อหาสาระที่จะต้องใช้เวลาศึกษาประมาณ 6-18 ชั่วโมงโดยประมาณ เนื้อหาประมาณ 60 หน้า A4

หน้าปกตำราชุดแต่ละเล่มมีลักษณะเป็นตำราหรือหนังสือตามปกติ แต่มีข้อมูลหลักสูตรรหัสชุดวิชา และเลขลำดับหน่วยการสอน

ตำราชุดสามารถทำขึ้นได้หลายลักษณะดังนี้

- 1) ผู้เขียนเขียนขึ้นจากผลงาน ผลการวิจัยค้นคว้าหรือทฤษฎีของตนเอง
- 2) รวบรวมและเรียบเรียงขึ้นจากแหล่งต่าง ๆ
- 3) วิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างผลงานหรือทฤษฎีของนักวิชาการอื่น แต่ต้องมีส่วนที่แสดงความคิดเห็นหรือจุดยืนของผู้เขียนเอง
- 4) แปลจากตำราหรือข้อเขียนต่างประเทศ แต่ต้องมีส่วนที่แสดงความคิดเห็นข้อวิจารณ์หรือข้อสรุปของผู้เขียนรวมอยู่ด้วย
- 5) ประสมประสานระหว่าง 1) – 4)

ข้อดีของการจัดพิมพ์แต่ละเล่มและมีลักษณะเป็นตำราหรือหนังสือตามปกติ นอกจากกะทัดรัด สะดวกต่อการหยิบถือของนักศึกษาแล้วยังสามารถจำหน่ายให้แก่ผู้สนใจทั่วไปที่ไม่ใช่นักศึกษาที่มีความสนใจเฉพาะบางเล่มได้

3. ประมวลสาระชุดวิชาฉบับเพิ่มเติม (Supplement)

การปรับปรุงเนื้อหาสาระในชุดวิชาให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการผลิต/ปรับปรุงชุดวิชา ดังนั้น เมื่อสาระชุดการสอนแต่ละหน่วยไม่ทันสมัย มีข้อมูลหรือกฎระเบียบที่มีการเปลี่ยนแปลงไม่เป็นปัจจุบัน คณะกรรมการผลิต/ปรับปรุงชุดวิชา อาจให้มีการจัดทำประมวลสาระชุดวิชาฉบับเพิ่มเติมได้ ดังนี้

3.1 เกณฑ์การพิจารณาทำประมวลสาระชุดวิชาฉบับเพิ่มเติม

- 1) เนื้อหาเอกสารประมวลสาระชุดวิชามีข้อมูลล้าสมัย มีแนวคิดทฤษฎีใหม่หรือเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงซึ่งถ้าไม่ให้อัปเดตที่ทันสมัยจะทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจไม่ถูกต้องเกิดความผิดพลาดคลาดเคลื่อนทางวิชาการอันมีผลกระทบถึงสัมฤทธิ์ผลการศึกษาและการนำไปใช้ หรือ
- 2) เป็นชุดวิชาที่ยังมิได้ปรับปรุง กำลังอยู่ระหว่างการปรับปรุง ยังไม่แล้วเสร็จหรือยังไม่ประกาศใช้แนวการศึกษาและประมวลสาระชุดวิชาฉบับปรับปรุง แต่เหตุการณ์ได้ล้าสมัย ให้ทำประมวลสาระชุดวิชาฉบับเพิ่มเติมคู่ขนานกันไป
- 3) การใช้ประมวลสาระชุดวิชาฉบับเพิ่มเติมให้ถือเป็นมาตรการเฉพาะกิจ 2 ปีการศึกษา และจะต้องปรับปรุงชุดวิชาควบคู่กันไปด้วย โดยให้มีการปรับปรุงแนวการศึกษาและประมวลสาระชุดวิชาให้แล้วเสร็จภายใน 2 ปีการศึกษา

3.2 ขั้นตอนการจัดทำ

- 1) สาขาวิชาเสนอรายชื่อชุดวิชาที่จะจัดทำประมวลสาระชุดวิชาฉบับเพิ่มเติมไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีและดำเนินการตามแผนการจัดทำประมวลสาระชุดวิชาฉบับเพิ่มเติม
- 2) แนวปฏิบัติในการมอบหมายผู้รับผิดชอบจัดทำประมวลสาระชุดวิชาฉบับเพิ่มเติมให้อยู่ในดุลยพินิจของสาขาวิชา เช่น อาจมอบอำนาจให้ประธานคณะกรรมการผลิต/ปรับปรุงหรือผู้รับผิดชอบการบริหารชุดวิชารับผิดชอบดำเนินการ โดยมีคณะทำงาน จำนวน 2-7 คน คือ ประธานบรรณาธิการ และคณะทำงาน โดยถือหลักการให้เกิดประสิทธิภาพ คุณภาพ และความคล่องตัวสูงสุด

3.3 แนวทางการเขียน

- 1) เขียนสรุปหรือปรับเนื้อหาเฉพาะส่วนที่ล้าสมัยให้เป็นปัจจุบัน โดยยึดตามโครงสร้างของประมวลสาระชุดวิชา เช่น เนื้อหาในส่วนที่กล่าวถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่ง

ชาติ กล่าวถึง แผนฉบับที่ 8 การเขียนเพิ่มเติมจะกล่าวถึง แผนฉบับที่ 9-10 เป็นต้น หรือ

2) เขียนเนื้อหาใหม่ซึ่งเกี่ยวข้องกับชุดวิชาโดยรวม โดยไม่อิงโครงสร้างการแบ่งหน่วยและตอน ทั้งนี้จะมีแต่เนื้อหาสาระ ไม่มีกิจกรรมการเรียนการสอน เว้นแต่กิจกรรมล้ำสมัยตามเนื้อหา ให้จัดทำประมวลสาระชุดวิชาฉบับเพิ่มเติมซึ่งรวมแนวการศึกษาไว้ด้วยกัน

3.4 วิธีการเขียน

ให้เขียนในลักษณะสรุป วิเคราะห์ สังเคราะห์ มากกว่าการรวบรวมหรือการยกข้อความ ตัวบท กฎหมาย กฎ ระเบียบ ชั่งชั่งค้ำ มาพิมพ์ทั้งฉบับ เช่น กรณีที่กฎหมายเปลี่ยนแปลงให้สรุปสาระสำคัญของกฎหมายฉบับใหม่ ประเด็นที่แตกต่าง และแนะนำให้นักศึกษาหาตัวบทกฎหมายฉบับใหม่นั้นอ่าน

กรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องคัดลอกมาจัดพิมพ์ เช่น กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ทั้งฉบับให้นำเสนอขออนุมัติจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยก่อน

3.5 การจัดพิมพ์

รูปแบบการพิมพ์ ให้จัดทำเป็นเอกสารขนาด A4 ปกในตัว ความหนาไม่เกิน 100 หน้า

4. การผลิตสื่อสำหรับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต

เพื่อให้บรรลุผลในการจัดอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต ซึ่งเป็นกิจกรรมก่อนสำเร็จการศึกษา ในลักษณะปัจฉิมนิเทศที่เสริมเติมเต็มจากการเรียนการสอนชุดวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรมหาวิทยาลัยจึงมีนโยบายให้ผลิตสื่อเพื่อสนองตอบต่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวได้ 2 ลักษณะ คือ 1) ชุดฝึกอบรม และ 2) กรณีศึกษา วัตถุประสงค์ของการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต มีดังนี้

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป

- 1.1 พัฒนาบุคลิกภาพ ทักษะความเป็นผู้นำ และความสามารถในการแก้ปัญหา
- 1.2 เสริมสร้างความมีมนุษยสัมพันธ์และความสามารถในการทำงาน

2. วัตถุประสงค์เฉพาะวิชาชีพ

- 2.1 เสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ
- 2.2 เพิ่มพูนคุณธรรมจริยธรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ
- 2.3 เพิ่มพูนทักษะการวิเคราะห์ การวางแผนตามหลักวิชาการ
- 2.4 เพิ่มพูนทักษะในการเข้าถึงข้อมูลและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ
- 2.5 พัฒนาความคิดเชิงวิเคราะห์
- 2.6 พัฒนาทักษะการบูรณาการทฤษฎีความรู้ทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพ

4.1 ชุดฝึกอบรม

ชุดฝึกอบรม จัดทำขึ้นเพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ของการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต ซึ่งเป็นกิจกรรมก่อนสำเร็จการศึกษาในลักษณะปัจฉิมนิเทศที่เสริมเติมเต็มจากการเรียนการสอนในหลักสูตร

1) ชุดฝึกอบรม ประกอบด้วย

(1) แผนกิจกรรมการอบรม ประกอบด้วย กำหนดวันเวลา สถานที่การอบรม ตารางการอบรม กิจกรรมที่มอบให้นักศึกษาดำเนินการ การเตรียมตัวก่อนเข้าร่วมการอบรม

(2) คู่มือวิทยากร ประกอบด้วย แนวทางในการดำเนินกิจกรรม แนวตอบที่อธิบายถึงทฤษฎีการวิจัย จุดเน้นของแต่ละกิจกรรม แนวทางการประเมินผลกิจกรรม เป็นต้น

(3) กิจกรรมสำหรับนักศึกษา ประกอบด้วย กรณีศึกษาและข้อมูลประกอบการวิเคราะห์กรณีศึกษา กิจกรรมที่นักศึกษาต้องทำ และเอกสารอื่น ๆ เป็นต้น

2) การเทียบค่าน้ำหนักชุดฝึกอบรม

เพื่อประโยชน์ในการคิดผลงานทางวิชาการ จึงเทียบจำนวนเนื้อหาของชุดฝึกอบรม ดังนี้

(1) ชุดวิชาการระดับบัณฑิตศึกษา 1 หน่วยการสอน ใช้เวลาศึกษา 18 ชั่วโมง/ภาค

(2) การฝึกอบรมใช้ระยะเวลา 30 ชั่วโมง ดังนั้นกิจกรรมที่ใช้ควรจะมีค่าประมาณ 2-3 หน่วยการสอน

3) การปรับปรุงเนื้อหากิจกรรม

ควรมีการปรับปรุงกิจกรรมให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน อยู่เสมอ และให้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของสาขาวิชาเป็นผู้พิจารณาปรับความเหมาะสม โดยอาจปรับตามแนวทางนี้

(1) ปรับปรุงทุกภาคในบางกิจกรรมที่ควรสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

(2) ปรับปรุงทุกปีในกิจกรรมที่จำเป็น

4) คณะกรรมการผลิตชุดฝึกอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต

ให้มีคณะกรรมการที่รับผิดชอบการผลิตชุดฝึกอบรมสำหรับวิทยากรและ กิจกรรมสำหรับนักศึกษา รวมทั้งรับผิดชอบบริหารการอบรม อาทิ การจัดวิทยากร การกำหนดเวลา การเลือกใช้และการปรับปรุงกิจกรรมในแต่ละกลุ่ม การประเมินผลกิจกรรม เป็นต้น

คณะกรรมการนี้มีองค์ประกอบเช่นเดียวกับคณะกรรมการผลิตชุดวิชาการระดับบัณฑิตศึกษา

5) การบริหารจัดการ

(1) ให้สาขาวิชาพิจารณาตั้งคณะกรรมการบริหารการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิตของแต่ละสาขาวิชาล่วงหน้า 1 ปีก่อนเปิดสอน

(2) ให้คณะกรรมการบริหารการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต ยกร่างแผนการอบรม โครงร่างเนื้อหาในชุดฝึกอบรม ลักษณะของกิจกรรม เพื่อขอความเห็นชอบต่อ คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วจึงเสนอคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาเทียบน้ำหนักของหน่วย

(3) ฝ่ายกิจกรรมปฏิสัมพันธ์บัณฑิตศึกษา สำนักบัณฑิตศึกษา ทำหน้าที่จัดอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต

4.2 กรณีศึกษา

กรณีศึกษา หมายถึง เอกสารเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหา โดยการให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันหรือสร้างสถานการณ์จำลองขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะการวิเคราะห์ การวางแผน และการประยุกต์ใช้ด้วยการวิเคราะห์โดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีที่ได้ศึกษาตามหลักสูตร

1) วัตถุประสงค์ของการเขียนกรณีศึกษาชุดวิชาเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต

- (1) พัฒนาความคิดสร้างสรรค์และการแก้ไขปัญหาในเรื่องที่ศึกษา
- (2) เพิ่มพูนทักษะความสามารถและการเป็นผู้นำในด้านการตัดสินใจ/สร้างสรรค์ต่าง ๆ

(3) เพิ่มพูนคุณธรรม จริยธรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ

(4) พัฒนาทักษะในการบูรณาการข้อมูลกับทฤษฎีที่ศึกษา

2) ลักษณะของกรณีศึกษา มีดังนี้

- (1) ต้องครอบคลุมเนื้อหาที่เป็นแนวคิดทฤษฎีที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระหลักสูตรนั้น ๆ

(2) ต้องมีข้อมูลหรือข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน/ปัญหาของเรื่องหรือสถานการณ์จำลองที่จะใช้ศึกษา

(3) ต้องสื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาจนสามารถที่จะวิเคราะห์และประยุกต์การดำเนินการในการแก้ปัญหาและให้ข้อเสนอแนะอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

3) สาระสำคัญของกรณีศึกษา ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1) สาระสำหรับวิทยากร

และ 2) สาระสำหรับนักศึกษา

(1) สาระสำหรับวิทยากร มีดังนี้

1. แนวทางสำหรับวิทยากร ประกอบด้วย ชื่อผู้เขียนกรณีศึกษา แนวคิดวัตถุประสงค์ของกรณีศึกษา

2. แนวตอบ จะต้องระบุคำตอบ แนวทางในการให้เหตุผล อ้างอิงทฤษฎีประกอบคำตอบดังกล่าว

(2) สาระสำหรับนักศึกษา มีดังนี้

1. สถานการณ์ เนื้อเรื่อง และข้อมูลประกอบการพิจารณา/วิเคราะห์กรณีศึกษา โดยข้อมูลที่ให้ต้องมีความสมบูรณ์เพียงพอที่นักศึกษาจะวิเคราะห์กรณีศึกษาได้

2. ประเด็นการวิเคราะห์กรณีศึกษา ต้องครอบคลุมองค์ประกอบต่าง ๆ ของทฤษฎีที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อให้ความสมบูรณ์ในการวิเคราะห์กรณีดังกล่าว

5. แผนกิจกรรมการศึกษาประจำชุดวิชา

แผนกิจกรรมการศึกษาประจำชุดวิชาเป็นเอกสารคู่มือแนะแนวประกอบกิจกรรมการศึกษาของนักศึกษาตลอดภาคการศึกษา โดยนักศึกษาจะต้องศึกษาแผนกิจกรรมประจำชุดวิชาก่อนดำเนินกิจกรรมการศึกษาเพื่อจะได้ทราบถึงรายละเอียดต่าง ๆ ได้แก่ โครงสร้างของเนื้อหาชุดวิชาการเตรียมตัวของนักศึกษา การดำเนินการศึกษา งานที่กำหนดให้ทำ การส่งงาน การเสนอผลงาน การประเมินผลการเรียน การสัมมนาเสริม การสัมมนาเข้ม ตารางการศึกษาชุดวิชา ตารางการศึกษาประจำสัปดาห์ และแบบฟอร์มรายงาน

6. สื่อเสริมสำหรับชุดวิชาระดับปริญญาโทและประกาศนียบัตรบัณฑิต

สื่อเสริม ได้แก่ บทเรียนออนไลน์ในรูปวีซีดี/ดีวีดี (ความยาวไม่เกิน 4 ชั่วโมง) หรือบทเรียนออนไลน์ไม่เกิน 10 โมดูลต่อชุดวิชา (ความยาวไม่เกิน 30 นาทีต่อโมดูล) และการเรียนการสอนออนไลน์ การเรียนการสอนออนไลน์เน้นการจัดการเรียนการสอนแบบปฏิสัมพันธ์บนเครือข่าย ครอบคลุมการจัดทำประกาศ ปฐมนิเทศชุดวิชา รายละเอียดชุดวิชา ปฏิทินการศึกษา การมอบหมาย

กิจกรรม การตรวจกิจกรรม การให้ข้อมูลย้อนกลับ การตอบคำถามนักศึกษา และการสัมมนาออนไลน์ (ทดแทนการสัมมนาเสริมแบบเผชิญหน้าอย่างน้อย 1 ครั้ง เทียบเท่า 12 ชั่วโมง)

กรณีไม่สามารถจัดการเรียนการสอนออนไลน์ได้ ให้คณะกรรมการผลิต/ปรับปรุงชุดวิชาเสนอขอยกเว้นต่อสภาวิชาการเป็นรายกรณี พร้อมระบุเหตุผลความจำเป็น

กรณีมีความจำเป็นต้องผลิตบทเรียนออฟไลน์ (วีซีดี/ดีวีดี) เพื่อใช้เสริมการสัมมนาเสริมหรือสัมมนาเข้มแบบเผชิญหน้า ให้คณะกรรมการผลิต/ปรับปรุงชุดวิชา เป็นผู้พิจารณาและผลิตไม่เกิน 1 ชั่วโมง

7. สื่อเสริมสำหรับชุดวิชาระดับปริญญาเอก

สื่อเสริม ได้แก่ บทเรียนออนไลน์ไม่เกิน 3 โมดูลต่อชุดวิชา (ความยาวไม่เกิน 30 นาทีต่อโมดูล) และการเรียนการสอนออนไลน์ การเรียนการสอนออนไลน์เน้นการจัดการเรียนการสอนแบบปฏิสัมพันธ์บนเครือข่าย ครอบคลุมการจัดทำประกาศ ปฐมนิเทศชุดวิชา รายละเอียดชุดวิชา ปฏิทินการศึกษา การมอบหมายกิจกรรม การตรวจกิจกรรม การให้ข้อมูลย้อนกลับ การตอบคำถามนักศึกษา และการสัมมนาออนไลน์ (ทดแทนการสัมมนาเข้มแบบเผชิญหน้าอย่างน้อย 1 ครั้ง เทียบเท่า 12 ชั่วโมง)

กรณีไม่สามารถจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ให้คณะกรรมการผลิต/ปรับปรุงชุดวิชาเสนอขอยกเว้นต่อสภาวิชาการเป็นรายกรณี พร้อมระบุเหตุผลความจำเป็น

3.3 สื่อคอมพิวเตอร์เป็นสื่อหลัก

1. ชุดวิชาระดับปริญญาโทและประกาศนียบัตรบัณฑิต

สื่อหลัก ได้แก่ บทเรียนออฟไลน์และ/หรือออนไลน์ และแนวการศึกษาโดย (1) บทเรียนออฟไลน์ในรูปแบบดิจิทัล และ/หรือบทเรียนออนไลน์ จำนวนรวม 15 โมดูล และ (2) แนวการศึกษาในรูปแบบซีดี ประกอบด้วย แผนผังแนวคิด แผนการสอนประจำหน่วย แบบประเมินก่อนเรียน แผนการสอนประจำตอน สารสังเขป แนวตอบกิจกรรม และแบบประเมินหลังเรียน

สื่อเสริม ได้แก่ การเรียนการสอนออนไลน์ ที่เน้นการจัดการเรียนการสอนแบบปฏิสัมพันธ์บนเครือข่าย ครอบคลุมการจัดทำประกาศ ปฐมนิเทศชุดวิชา รายละเอียดชุดวิชา ปฏิทินการศึกษา การมอบหมายกิจกรรม การตรวจกิจกรรม การให้ข้อมูลย้อนกลับ การตอบคำถามนักศึกษา และการสัมมนาเสริมออนไลน์

2. ชุดวิชาระดับปริญญาเอก

สื่อหลัก ได้แก่ แนวการศึกษาในรูปแบบซีดี ประกอบด้วย รายละเอียดชุดวิชา คำชี้แจงการศึกษา รายละเอียดประเด็นสาระที่ศึกษา (ประเด็นสาระหลัก ประเด็นสาระรอง หัวเรื่อง วัตถุประสงค์เอกสารคัดสรรและบรรณนิทัศน์)

สื่อเสริม ได้แก่ การเรียนการสอนออนไลน์ ที่เน้นการจัดการเรียนการสอนแบบปฏิสัมพันธ์บนเครือข่าย ครอบคลุมการจัดทำประกาศ ปฐมนิเทศชุดวิชา รายละเอียดชุดวิชา ปฏิทินการศึกษา การมอบหมายกิจกรรม การตรวจกิจกรรม การให้ข้อมูลย้อนกลับ การตอบคำถามนักศึกษา และการสัมมนาเข้มออนไลน์

3. แนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนในระบบอิเล็กทรอนิกส์

ขั้นที่ 1 กำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนในระบบอิเล็กทรอนิกส์ ดำเนินการดังนี้

- 1) พิจารณาโครงสร้างเนื้อหาชุดวิชา เพื่อกำหนดประเด็นสำคัญมาจัดทำเป็นบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์และกำหนดแผนการเรียนการสอนในระบบอิเล็กทรอนิกส์
- 2) กำหนดระยะเวลาในการผลิตบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์
- 3) กำหนดผู้ผลิตเนื้อหาสาระ กิจกรรม และการประเมินผลการเรียนการสอน
- 4) พิจารณารูปแบบการเรียนการสอน รูปแบบของกิจกรรม และการประเมินผลตลอดจนสื่อประกอบบทเรียน

5) พิจารณาระบบการสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนด้วยกัน
 6) พิจารณาร่างหน่วยการเรียนรู้ในเรื่องความเหมาะสมและความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา

7) ติดตามและประเมินผลการเรียนการสอน ตลอดจนปรับปรุงบทเรียนและการเรียนการสอนให้ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน

ขั้นที่ 2 พัฒนาการเรียนการสอนในระบบอิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้

- 1) กำหนดแผนการเรียนการสอนในระบบอิเล็กทรอนิกส์ และกำหนดช่วงเวลาในการผลิตสื่อประกอบบทเรียน และสื่อสำหรับแต่ละหน่วยการเรียนรู้
- 2) ประชุมพิจารณาร่างหน่วยการเรียนรู้ สื่อ กิจกรรมระหว่างเรียนและการประเมินผล
- 3) ดำเนินการจัดทำสไลด์ประกอบคำบรรยาย กิจกรรม หรือคำถามบนเว็บไซต์ หรือห้องสนทนา หรืองานที่มอบหมายประจำบทเรียน เพื่อเป็นคะแนนเก็บ
- 4) ดำเนินการจัดทำสื่ออื่น ๆ (ถ้ามี)
- 5) ดำเนินการจัดทำการปฐมนิเทศชุดวิชา ปฏิทินการศึกษา และแผนกิจกรรมการศึกษา

6) วางระบบการสื่อสาร ในเรื่องช่วงเวลาการถาม-ตอบ โดยใช้ประโยชน์อิเล็กทรอนิกส์ การถามตอบผ่านเว็บไซต์หรือห้องสนทนา และการทดสอบโดยใช้ข้อสอบออนไลน์ (ถ้ามี) ตลอดจนการสัมมนาผ่านระบบประชุมทางไกล

ขั้นที่ 3 ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ ก่อนดำเนินการสอนอิเล็กทรอนิกส์ ตั้งแต่การเข้าใช้งานและออกจากระบบ ปฐมนิเทศชุดวิชา ปฏิทินการศึกษาและประกาศต่าง ๆ การศึกษาและการทำกิจกรรม ตลอดจนการประเมินผลในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ และระบบการสื่อสาร

ขั้นที่ 4 ดำเนินการจัดการเรียนการสอน โดยการจัดทำประกาศ ปฐมนิเทศชุดวิชา รายละเอียดชุดวิชา ปฏิทินการศึกษา การมอบหมายกิจกรรม การตรวจกิจกรรม การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการตอบคำถามนักศึกษา

ขั้นที่ 5 ประเมินคุณภาพบทเรียนและการเรียนการสอน เมื่อจบภาคการศึกษา โดยให้ผู้เรียนที่ใช้ระบบตอบแบบประเมินและนำข้อสรุปเกี่ยวกับความสำเร็จและประเด็นที่ต้องปรับปรุงไปพัฒนาและปรับปรุงบทเรียนและการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

4. แนวทางการประเมินผล

4.1 การประเมินผล

การประเมินผลชุดวิชาที่จัดการเรียนการสอนระบบอิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อเสริมประกอบด้วย การประเมินผลระหว่างเรียน (ถ้ามี) และการประเมินผลจากการสอบไล่ประจำชุดวิชา โดยแบ่งโครงสร้างเนื้อหาชุดวิชาเป็น 3 ระดับ คือ

1) ชุดวิชาระดับ 1 ได้แก่ ชุดวิชาที่รวมเนื้อหาสาระที่เป็นพื้นฐานด้านข้อมูลทฤษฎี และหลักการต่าง ๆ ส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาด้านพุทธิพิสัย ถ้ามีการเก็บคะแนนระหว่างเรียนอาจกำหนดสัดส่วนการประเมินระหว่างเรียนและการสอบไล่เป็น 20 : 80 หรือตามความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารชุดวิชา

2) ชุดวิชาระดับ 2 ได้แก่ ชุดวิชาที่โครงสร้างเนื้อหาประสมประสานระหว่างพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และเจตพิสัย แต่เนื้อหาเน้นพุทธิพิสัยและทักษะทางปัญญาเป็นหลัก ชุดวิชาระดับ 2 ถ้ามีการเก็บคะแนนระหว่างเรียน อาจกำหนดสัดส่วนการประเมินระหว่างเรียนและการสอบไล่เป็น 40 : 60 หรือ 50 : 50 หรือตามความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารชุดวิชา

3) ชุดวิชาระดับ 3 ได้แก่ ชุดวิชาที่รวบรวมเนื้อหาสาระ ส่วนที่เป็นทักษะวิชาชีพ และเจตคติไว้ด้วยกัน เช่น ชุดวิชาที่มีความจำเป็นต้องมีการปฏิบัติแลกเปลี่ยนประสบการณ์และกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ต่าง ๆ จึงจะบรรลุวัตถุประสงค์ของชุดวิชา ถ้ามีการเก็บคะแนนระหว่างเรียน อาจกำหนดสัดส่วนการประเมินระหว่างเรียนและการสอบไล่ เป็น 80 : 20 หรือ 60 : 40 หรือตามความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารชุดวิชา

4.2 การประเมินผลระหว่างเรียน

เครื่องมือวัดเพื่อใช้ประเมินผลระหว่างเรียน อาจกำหนดในรูปข้อสอบออนไลน์ ประจำบทเรียน รูปแบบของคำถามสามารถเลือกได้ 3 แบบ คือ (1) คำถามเลือกตอบล้วน (2) คำถามเลือกตอบผสมกับคำถามอัตนัย และ (3) คำถามอัตนัยล้วน การประเมินผลระหว่างเรียนด้วยข้อสอบออนไลน์ เหมาะกับการเรียนการสอนในระบบอิเล็กทรอนิกส์ ระหว่างที่ 1

งานที่มอบหมายให้นักศึกษาอาจอยู่ในรูปกรณีศึกษา การทำรายงานค้นคว้าอิสระ ในหัวข้อที่กำหนดการทำโครงการ การทดลอง การฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ การสำรวจและสังเกต การประเมินผลระหว่างเรียนด้วยการให้นักศึกษาทำงานที่มอบหมายเหมาะกับการเรียนการสอนในระบบอิเล็กทรอนิกส์ ระดับที่ 2 และ 3

4.3 การประเมินผลจากการสอบไล่

นักศึกษาต้องเข้าสอบ ณ สนามสอบที่มหาวิทยาลัยจัดให้ ตามวัน เวลา และสถานที่ที่นักศึกษาแจ้งไว้กับมหาวิทยาลัย

3.4 การผลิตชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษา*

หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช แบ่งเนื้อหาสาระออกเป็นกลุ่ม ๆ ในลักษณะบูรณาการเบ็ดเสร็จในตัวเรียกว่า “ชุดวิชา” แต่ละชุดวิชา มีปริมาณและคุณภาพเทียบเท่า 6 หน่วยกิตทวิภาค มีคณะบุคคลเป็นผู้รับผิดชอบประมวลเนื้อหาสาระจัดทำสื่อ เรียกว่า “คณะกรรมการผลิตชุดวิชา” รายละเอียดดังนี้

* ประกาศมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช เรื่อง แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิตหรือปรับปรุงชุดวิชา พ.ศ. 2558

1. เกณฑ์คุณสมบัติและบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ผลิตหรือปรับปรุงชุดวิชาการระดับบัณฑิตศึกษา

1) คุณสมบัติของอาจารย์ผลิตหรือปรับปรุงชุดวิชาการระดับปริญญาโท

(1) เป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนระดับบัณฑิตศึกษาและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาและเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง หรือ

(2) อาจารย์ผลิตหรือปรับปรุงชุดวิชา ต้องได้รับการแต่งตั้งเป็นอาจารย์บัณฑิตศึกษาหรืออาจารย์พิเศษบัณฑิตศึกษาจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยก่อน

2) คุณสมบัติของอาจารย์ผลิตหรือปรับปรุงชุดวิชาการระดับปริญญาเอก

(1) เป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนระดับบัณฑิตศึกษาและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาและเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

(2) อาจารย์ผลิตหรือปรับปรุงชุดวิชา ต้องได้รับการแต่งตั้งเป็นอาจารย์บัณฑิตศึกษาหรืออาจารย์พิเศษบัณฑิตศึกษาจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยก่อน

3) ภาระงาน/เงื่อนไข

(1) ผู้รับผิดชอบผลิตหรือปรับปรุงชุดวิชาตามที่สภาวิชาการ แต่งตั้งหรือปรับปรุงเนื้อหาหน่วยการสอนในชุดวิชาเดียวกันหรือหลายชุดวิชารวมกันได้ไม่เกิน 2 หน่วยการสอนหรือรวมกันแล้วไม่เกินร้อยละ 200 ของชุดวิชาต่อภาคการศึกษาเมื่อนำสัดส่วนเนื้อหาจากหลายชุดวิชามารวมกัน

(2) กรณีมีความจำเป็นต้องรับผิดชอบผลิตหรือปรับปรุงเนื้อหาเกินกว่า 2 หน่วยการสอน หรือเกินร้อยละ 200 ของชุดวิชาต่อภาคการศึกษา ให้สาขาวิชาเสนอขออนุมัติ สภาวิชาการเป็นกรณีพิเศษ ทั้งนี้เมื่อนำสัดส่วนเนื้อหาจากหลายชุดวิชามารวมกันต้องไม่เกิน 4 หน่วยการสอน หรือไม่เกินร้อยละ 400 ของชุดวิชาต่อภาคการศึกษา

ทั้งนี้ การขออนุมัติตาม (2) จะทำได้ต่อเมื่อได้ส่งต้นฉบับร่าง 3 ที่สมบูรณ์ครบทั้ง 2 หน่วยหรือร้อยละ 200 สำหรับภาระการเขียนหน่วยการสอนตามเกณฑ์ปกติแก่นักพิมพ์ และส่งต้นฉบับร่าง 3 ที่สมบูรณ์ทั้งหน่วยหรืออีกไม่เกินร้อยละ 100 สำหรับภาระการเขียนหน่วยการสอนเกินเกณฑ์ครั้งต่อไปแก่นักพิมพ์

2. องค์ประกอบ

คณะกรรมการผลิตหรือปรับปรุงชุดวิชาในระดับปริญญาโทหรือแนวทางการศึกษาระดับปริญญาเอก มีองค์ประกอบของกรรมการไม่เกิน 9 คน ดังนี้

- 1) ประธานกรรมการ
- 2) กรรมการด้านเนื้อหาจำนวนไม่น้อยกว่า 2 คน แต่ไม่เกิน 4 คน
- 3) กรรมการด้านการออกแบบระบบการสอนจำนวนไม่เกิน 2 คน
- 4) กรรมการและบรรณาธิการจำนวน 1 คน

5) กรรมการและเลขานุการ

6) ผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ประธานกรรมการอาจเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกก็ได้ และกรรมการอาจทำหน้าที่เลขานุการด้วยก็ได้ โดยให้มีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเพื่อทำหน้าที่ผลิตหรือปรับปรุงชุดวิชา อย่างน้อยจำนวน 2 คน

คณะกรรมการผลิตหรือปรับปรุงชุดวิชาในระดับปริญญาโทหรือแนวทางการศึกษาระดับปริญญาเอก มีวาระการดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งจากสภาวิชาการ และสิ้นสุดวาระการดำรงตำแหน่งเมื่อผลิตหรือปรับปรุงชุดวิชาในระดับปริญญาโทหรือแนวทางการศึกษาระดับปริญญาเอกแล้วเสร็จ

3. หน้าที่

1) คณะกรรมการผลิตชุดวิชาในระดับปริญญาโท

(1) กำหนดโครงสร้างเนื้อหาชุดวิชาเป็นหน่วยการสอน 15 หน่วย โดยแบ่งเนื้อหาเป็นตอน และวางแผนการผลิตแล้วเสนอคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาทราบ

(2) พิจารณาให้ความเห็นชอบสัดส่วนการผลิตเนื้อหาชุดวิชา ในกรณีที่มีผู้ผลิตหลายคนในแต่ละหน่วยและให้ความเห็นชอบการนำผลงานทางวิชาการของผู้ทรงคุณวุฒิอื่นมาใช้ประกอบชุดวิชาที่รับผิดชอบการผลิต

(3) กำหนดผู้รับผิดชอบการผลิตเนื้อหาชุดวิชาแต่ละหน่วยการสอน

(4) พิจารณากำหนดรายละเอียดของสื่อปฏิสัมพันธ์

(5) พิจารณาความเหมาะสมในการใช้สื่อโสตทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเสริมอื่น ๆ ประกอบชุดวิชาที่รับผิดชอบ

(6) พิจารณาให้ความเห็นชอบการแบ่งเนื้อหาชุดวิชาในระดับหัวเรื่องที่ผู้รับผิดชอบการผลิตเสนอมา

(7) พิจารณารายละเอียดของแนวทางการศึกษาตามที่ได้รับผิดชอบการผลิตเสนอ โดยพิจารณาถึงความสอดคล้องกับระหว่างวัตถุประสงค์และกิจกรรมการศึกษา

(8) พิจารณาเนื้อหาของประมวลสาระชุดวิชาตามที่ได้รับผิดชอบการผลิตเสนอ โดยพิจารณาถึงความสอดคล้องกับแนวทางการศึกษา และวัตถุประสงค์ของชุดวิชา

(9) พิจารณาเลือกใช้ตำรา หนังสือ และเอกสารทางวิชาการอื่นที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับแนวทางการศึกษาชุดวิชาและวัตถุประสงค์ชุดวิชาเพื่อทดแทนการผลิตประมวลสาระชุดวิชา

(10) วินิจฉัยปัญหาทางวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตชุดวิชาที่รับผิดชอบ

(11) รายงานความก้าวหน้าในการผลิตชุดวิชาที่รับผิดชอบต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาเป็นรายเดือน

(12) ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตชุดวิชาที่รับผิดชอบตามที่คณะกรรมการประจำสาขาวิชามอบหมาย

2) คณะกรรมการปรับปรุงชุดวิชาในระดับปริญญาโท

(1) วิเคราะห์เนื้อหาสาระที่จะปรับปรุงและกำหนดสัดส่วนในการปรับปรุงชุดวิชาในระดับบัณฑิตศึกษา

(2) เสนอผู้ปรับปรุงและผู้ร่วมปรับปรุงชุดวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาในแต่ละหน่วย

(3) พิจารณาปรับปรุงสื่อหลักและสื่อเสริมที่เกี่ยวข้องกับชุดวิชาในระดับบัณฑิตศึกษา ที่ทำการปรับปรุงให้มีความเหมาะสม ทันสมัย และสอดคล้องกัน

(4) พิจารณาเลือกใช้ตำรา หนังสือ และเอกสารทางวิชาการอื่นที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับแนวทางการศึกษาชุดวิชาและวัตถุประสงค์ชุดวิชาเพื่อทดแทนการผลิตประมวลสาระชุดวิชา

(5) พิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดการสัมมนาเสริมหรือสัมมนาเข้มชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษาต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขา

(6) พิจารณาความเหมาะสมในการกำหนดวิธีการ ขั้นตอน และเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการสัมมนาเสริมหรือสัมมนาเข้ม ระหว่างเรียนและการสอบไล่

(7) จัดทำรายงานผลการปรับปรุงชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษาต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาเป็นประจำทุกเดือน

3) คณะกรรมการผลิตแนวทางการศึกษาชุดวิชาระดับปริญญาเอก

(1) กำหนดโครงสร้างแนวทางการศึกษาชุดวิชาสำหรับใช้เป็นเอกสารแนะนำแนวทางการศึกษาและการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นระยะเวลา 15 สัปดาห์ โดยไม่มีการผลิตประมวลสาระชุดวิชาแล้วเสนอคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาทราบ

(2) พิจารณาให้ความเห็นชอบสัดส่วนการจัดทำประเด็นสาระที่ศึกษา ในกรณีที่มีผู้จัดทำหลายคนในแต่ละประเด็นและให้ความเห็นชอบการนำเสนอผลงานทางวิชาการของผู้ทรงคุณวุฒิอื่นมาใช้ประกอบการจัดทำประเด็นสาระที่รับผิดชอบ

(3) กำหนดผู้รับผิดชอบการจัดทำประเด็นสาระหลักและประเด็นสาระรอง รวมทั้งการสรุปสาระสังเขปของแต่ละประเด็นสาระ (ถ้ามี)

(4) พิจารณากำหนดรายละเอียดของแหล่งความรู้เพิ่มเติม รวมทั้งสื่อปฏิสัมพันธ์

(5) พิจารณาความเหมาะสมในการใช้สื่อโสตทัศน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเสริมอื่น ๆ ประกอบชุดวิชาที่รับผิดชอบ

(6) พิจารณาให้ความเห็นชอบการแบ่งประเด็นสาระหลักและประเด็นสาระรองที่ผู้รับผิดชอบจัดทำเสนอมา

(7) พิจารณารายละเอียดของประเด็นสาระ วัตถุประสงค์ และเอกสารคัดสรรและคำแนะนำตามที่ได้รับผิดชอบจัดทำเสนอ โดยพิจารณาถึงความสอดคล้องกันระหว่างวัตถุประสงค์และกิจกรรมการศึกษา

(8) พิจารณาเลือกตำรา หรือหนังสือ และเอกสารทางวิชาการอื่นที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับประเด็นสาระชุดวิชาและวัตถุประสงค์ชุดวิชาสำหรับประกอบการศึกษา

(9) วินิจฉัยปัญหาทางวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตแนวทางการศึกษาชุดวิชาที่รับผิดชอบ

(10) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการผลิตแนวทางการศึกษาชุดวิชาที่รับผิดชอบตามที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาหรือคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา มอบหมาย

4) คณะกรรมการปรับปรุงแนวทางการศึกษาชุดวิชาระดับปริญญาเอก

(1) วิเคราะห์เนื้อหาสาระที่จะปรับปรุงและกำหนดสัดส่วนในการปรับปรุงแนวทางการศึกษาชุดวิชาระดับปริญญาเอก

(2) เสนอผู้ปรับปรุงและผู้ร่วมปรับปรุงแนวทางการศึกษาชุดวิชาระดับปริญญาเอกในแต่ละประเด็น

(3) พิจารณาปรับปรุงสื่อหลักและสื่อเสริมที่เกี่ยวข้องกับชุดวิชาระดับปริญญาเอกที่ทำการปรับปรุงให้มีความเหมาะสม ทันสมัย และสอดคล้องกัน

(4) พิจารณาเลือกใช้ตำรา หนังสือ และเอกสารทางวิชาการอื่นที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับประเด็นสาระชุดวิชาและวัตถุประสงค์ชุดวิชาสำหรับประกอบการศึกษา

(5) จัดทำรายงานผลการปรับปรุงแนวการศึกษาชุดวิชาระดับปริญญาเอกต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาเป็นประจำทุกเดือน

3.5 การบริหารชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษา*

คณะกรรมการผลิตหรือปรับปรุงชุดวิชา มีวาระดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งจากสภาวิชาการ และสิ้นสุดวาระการดำรงตำแหน่งเมื่อได้ผลิตหรือปรับปรุงชุดวิชาแล้วเสร็จ และให้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารชุดวิชา หรือเรียกว่า “คบ.ช.” เพื่อทำหน้าที่บริหารชุดวิชา โดย คบ.ช. มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี แต่อาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ได้ รายละเอียดดังนี้

1. องค์ประกอบ

- 1) ประธานกรรมการ
- 2) กรรมการด้านเนื้อหา จำนวนไม่น้อยกว่าสองคน แต่ไม่เกินสามคน
- 3) กรรมการด้านออกแบบระบบการสอน จำนวนไม่เกินสองคน

ให้มีผู้จัดการประจำ คบ.ช. คณะละหนึ่งคนตามระดับการศึกษา ซึ่งอาจเป็นกรรมการหรือไม่ก็ได้

ประธานกรรมการและกรรมการด้านเนื้อหา ต้องเป็นอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการบริหารชุดวิชา ให้สาขาวิชาเสนอผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกต่อสภาวิชาการเพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นรายกรณี

ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ ทำหน้าที่ได้ไม่เกินสองชุดวิชาต่อหนึ่งภาคการศึกษา เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการบริหารชุดวิชา ให้เสนอสภาวิชาการเพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นรายกรณี

2. หน้าที่

1) คบ.ช. มีอำนาจหน้าที่พัฒนาคุณภาพทางวิชาการของชุดวิชาที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

- (1) วางแผนการจัดการเรียนการสอนประจำภาคการศึกษาของชุดวิชาที่รับผิดชอบ
- (2) พิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดการสัมมนาเสริมและสัมมนาเข้มประจำชุดวิชาต่อคณะกรรมการประจำสาขาวิชา
- (3) พิจารณาเสนอรายชื่ออาจารย์สัมมนาเสริมและสัมมนาเข้มประจำชุดวิชา
- (4) พิจารณาความเหมาะสมในวิธีการ ขั้นตอน และเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการสัมมนาเสริมและสัมมนาเข้ม ระหว่างการเรียนและการสอบไล่
- (5) จัดทำรายงานผลการปรับปรุงชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษาต่อคณะกรรมการประจำสาขาวิชาเป็นประจำทุกเดือน
- (6) พิจารณาจัดทำรายงานการประเมินผลการใช้ชุดวิชาที่รับผิดชอบต่อคณะกรรมการประจำสาขาวิชา

* ประกาศมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เรื่อง การบริหารชุดวิชาพ.ศ. 2559

(7) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารชุดวิชาที่รับผิดชอบตามที่คณะกรรมการประจำสาขาวิชามอบหมาย

(8) รายงานสถานภาพในการบริหารชุดวิชาที่รับผิดชอบตาม ข้อ (1) – (7) ต่อคณะกรรมการประจำสาขาวิชาเพื่อเสนอสภาวิชาการพิจารณาทุกภาคการศึกษา

2) กรรมการใน คบ.ช. มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) กรรมการด้านเนื้อหาทำหน้าที่ร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องและความทันสมัยของสื่อการสอนเพื่อจัดทำเอกสารการสอนชุดวิชาเพิ่มเติม หรือเสนอแนะให้มีการปรับปรุงชุดวิชาและสื่อการสอนอื่น เช่น สื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น โดยต้องกำหนดประเด็นและแนวทางการปรับปรุงชุดวิชา และสื่อการสอนอื่น โดยให้กำหนดความรับผิดชอบคนละไม่น้อยกว่าสามหน่วยแต่ไม่เกินห้าหน่วยต่อชุดวิชา

(2) กรรมการด้านออกแบบระบบการสอน มีหน้าที่รับผิดชอบการผลิตและการใช้สื่อการสอนประจำชุดวิชา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของสื่อการสอนแต่ละประเภท เสนอประเด็นและแนวทางปรับปรุงสื่อการสอน ทำการปรับปรุงสื่อการสอน สรุปปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนของนักศึกษาจากสื่อหลักและสื่อเสริมทุกประเภท และเสนอรายงานผลการดำเนินการต่อ คบ.ช. ภายในระยะเวลาที่ คบ.ช. กำหนด นับแต่วันถัดจากวันสุดท้ายของการสอบประจำภาคการศึกษา

(3) กรรมการด้านออกแบบระบบการสอน มีหน้าที่รับผิดชอบ การวัดและการประเมินผลชุดวิชาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อสอบ วิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ เพื่อเสนอประเด็นและแนวทางการปรับปรุงข้อสอบ แนะนำ และให้ข้อเสนอนะกรรมการด้านเนื้อหาในการออกหรือปรับปรุงข้อสอบ จัดทำคลังข้อสอบ สรุปปัญหาที่เกิดจากการสอบของนักศึกษาและเสนอรายงานผลการดำเนินการต่อ คบ.ช. ภายในระยะเวลาที่ คบ.ช. กำหนดนับแต่วันถัดจากวันสุดท้ายของการสอบประจำภาคการศึกษา

(4) ผู้จัดการประจำ คบ.ช. มีหน้าที่จัดประชุมประสานงานการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการของชุดวิชาตามที่ คบ.ช. กำหนด และจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการของ คบ.ช. ตลอดทั้งจัดฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารชุดวิชา ประสานงานการรับและส่งข้อสอบและงานอื่น ๆ ที่ คบ.ช. จะมอบหมาย

3.6 การแบ่งประเภทของชุดวิชา

หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา แบ่งประเภทของชุดวิชาออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. **ชุดวิชาแกน** มีวัตถุประสงค์ที่จะให้นักศึกษาระดับปริญญาโทในแต่ละแขนงวิชาได้เรียนชุดวิชาอันเป็นพื้นฐานของแขนงวิชานั้น ๆ ชุดวิชาพื้นฐานดังกล่าวมี 1-2 ชุดวิชา แต่ละแขนงสามารถกำหนดชุดวิชาพื้นฐานแตกต่างกันไปตามปรัชญาและวัตถุประสงค์ของชุดวิชานั้น ๆ

ชุดวิชาประเภทนี้ เน้นการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองตามที่ระบุไว้ในประมวลสาระชุดวิชา การพบปะกับอาจารย์อาจจะไม่มีหรือหากมีก็ประมาณร้อยละ 25 ของเวลาที่กำหนดให้พบปะอาจารย์ ในมหาวิทยาลัยปีดประมาณ 18 ชั่วโมงของแต่ละชุดวิชา

การพบปะอาจารย์ของชุดวิชาประเภทชุดวิชาแกน จะทำได้ในลักษณะดังต่อไปนี้ คือ การสัมมนาเสริม การสัมมนาเข้มและการพบปะเป็นรายบุคคล โดยการพบปะจะจัดให้นักศึกษาพบกับอาจารย์ตามศูนย์ภาคหรือสถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

2. **ชุดวิชาเฉพาะ (วิชาเอก)** เป็นการศึกษาชุดวิชาเฉพาะตามแผนการเรียนรู้และตามหลักสูตรของแต่ละแขนงวิชา

3. **ชุดวิชาเลือกเสรี** แต่ละหลักสูตรอาจจะเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกเสรีได้ 1 ชุดวิชา ซึ่งเป็นชุดวิชาที่สัมพันธ์กับวิชาเอกที่ตนเลือกเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนชุดวิชาที่ตรงกับความต้องการของตนมากยิ่งขึ้น

ชุดวิชาเฉพาะและชุดวิชาเลือกเสรีนั้น นอกจากนักศึกษาต้องค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองแล้ว ยังต้องพบปะในรูปแบบของกระบวนการกลุ่มและการพบปะรายบุคคล ทั้งนี้ การพบปะดังกล่าวจะประมาณร้อยละ 25 ของเวลาพบปะที่กำหนดตามหน่วยกิต

เฉพาะชุดวิชาสัมมนานั้นจะเป็นการพบปะเพื่อเสนอปัญหา การนำปัญหาไปศึกษารายละเอียดต่าง ๆ ด้วยตนเอง รวมทั้งเสนอผลการศึกษาของปัญหานั้นต่อกลุ่ม นอกจากนี้อาจจะพบปะอาจารย์เป็นรายบุคคลอีกด้วย ทั้งนี้การพบปะดังกล่าวจะประมาณร้อยละ 50 (หรือประมาณ 36 ชั่วโมง) ของแต่ละชุดวิชา

3.7 กำหนดเวลาการศึกษา

มหาวิทยาลัยกำหนดเวลาที่นักศึกษาควรใช้ในการศึกษาชุดวิชาแต่ละชุดวิชาในแต่ละสัปดาห์ เพื่อเป็นแนวทางให้นักศึกษาสามารถวางแผนการศึกษาของตนเองได้อย่างเหมาะสม โดยแต่ละชุดวิชาจะกำหนดเวลาในการศึกษาแตกต่างกันตามเนื้อหาสาระและวัตถุประสงค์ของชุดวิชา ทั้งนี้เวลาศึกษาทั้งหมดรวมกันได้ประมาณ 18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยกระจายเวลาสำหรับแต่ละกิจกรรมตามที่ระบุเป็นสัญลักษณ์ คือ 6 (อ - ส - ป - ก) = 18 ชั่วโมง กำหนดเวลาการศึกษาแบ่งตามระดับการศึกษา ดังนี้

1. กำหนดเวลาการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาโท

กำหนดเวลาการศึกษาสำหรับชุดวิชาทั่วไป

6 (อ - ส - ป - ก) = 18 ชั่วโมง

6 หมายถึง 6 หน่วยกิต

อ หมายถึง เวลาที่ใช้/สัปดาห์ ในการศึกษาจากประมวลสาระชุดวิชา/
เอกสารคัดสรร/แหล่งความรู้คัดสรร

ส หมายถึง เวลาที่ใช้/สัปดาห์ ในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้
และเอกสารแนะนำ

ป หมายถึง เวลาที่ใช้/สัปดาห์ ในการทำกิจกรรมภาคปฏิบัติ

ก หมายถึง เวลาที่ใช้/สัปดาห์ ในการศึกษาจากสื่อและกิจกรรมปฏิบัติสัมพันธ์
คือ สัมมนาเสริมแบบเผชิญหน้าและ/หรือผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรระดับปริญญาโท แบ่งเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 $6 (14-2-0-2) = 18$ ชั่วโมง หมายถึง

- 6 - 6 หน่วยกิต
- 14 - ศึกษาจากประมวลสาระชุดวิชา/เอกสารคัดสรร/
แหล่งความรู้คัดสรร ประมาณ 14 ชั่วโมง/สัปดาห์
- 2 - ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้และเอกสารแนะนำประมาณ
2 ชั่วโมง / สัปดาห์
- 0 - ไม่มีกิจกรรมภาคปฏิบัติ
- 2 - ศึกษาจากสื่อและกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ คือ สัมมนาเสริมแบบเผชิญหน้า
และ/หรือ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ประมาณ 2 ชั่วโมง/สัปดาห์

รูปแบบที่ 2 $6 (12-2-2-2) = 18$ ชั่วโมง หมายถึง

- 6 - 6 หน่วยกิต
- 12 - ศึกษาจากประมวลสาระชุดวิชา/เอกสารคัดสรร/แหล่งความรู้คัดสรร
ประมาณ 12 ชั่วโมง/สัปดาห์
- 2 - ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้และเอกสารแนะนำประมาณ
2 ชั่วโมง / สัปดาห์
- 2 - กิจกรรมภาคปฏิบัติ ประมาณ 2 ชั่วโมง/สัปดาห์
- 2 - ศึกษาจากสื่อและกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ คือ สัมมนาเสริมแบบเผชิญหน้า
และ/หรือ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ประมาณ 2 ชั่วโมง/สัปดาห์

ระยะเวลาการศึกษาสำหรับชุดวิชาที่มีการฝึกงานหรือฝึกภาคสนาม

กรณีของหลักสูตรที่กำหนดให้มีชั่วโมงการฝึกปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ ให้กำหนดระยะเวลาการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้นๆ

2. กำหนดเวลาการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาเอก

กำหนดเวลาการศึกษาชุดวิชาหลักสูตรระดับปริญญาเอก ดังนี้

$6 (อ - ส - ป - ก) = 18$ ชั่วโมง

6 หมายถึง 6 หน่วยกิต

อ หมายถึง เวลาที่ใช้/สัปดาห์ ในการศึกษาจากประมวลเอกสารคัดสรร

ส หมายถึง เวลาที่ใช้/สัปดาห์ ในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้
และเอกสารแนะนำ

ป หมายถึง เวลาที่ใช้/สัปดาห์ ในการทำกิจกรรมภาคปฏิบัติ

ก หมายถึง เวลาที่ใช้/สัปดาห์ ในการศึกษาจากสื่อและกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ คือ
สัมมนาเสริมแบบเผชิญหน้า และ/หรือผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือ
สัมมนาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด

การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรปริญญาเอก แบ่งเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 6 (14-2-0-2) = 18 ชั่วโมง หมายถึง

- 6 - 6 หน่วยกิต
- 14 - ศึกษาจากประมวลเอกสารคัดสรร ประมาณ 14 ชั่วโมง/สัปดาห์
- 2 - ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้และเอกสารแนะนำประมาณ 2 ชั่วโมง/สัปดาห์
- 0 - ไม่มีกิจกรรมภาคปฏิบัติ
- 2 - ศึกษาจากสื่อและกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ 2 ลักษณะ คือ สัมมนาแบบเผชิญหน้าและผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสัมมนาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด ประมาณ 2 ชั่วโมง/สัปดาห์

หมายเหตุ รูปแบบที่ 1 สำหรับชุดวิชาที่มีกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ร้อยละ $25 = 22.5$ ชั่วโมง ดังนี้
 1) สัมมนาแบบเผชิญหน้า 1 ครั้ง จำนวน 2 วัน ๆ ละ 6 ชั่วโมง รวมเป็น 12 ชั่วโมง และ
 สัมมนาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ 12 ชั่วโมง หรือ 2) สัมมนาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
 ทั้งหมด 24 ชั่วโมง

รูปแบบที่ 2 6 (13-2-1-2) = 18 ชั่วโมง หมายถึง

- 6 - 6 หน่วยกิต
- 13 - ศึกษาจากประมวลเอกสารคัดสรร ประมาณ 13 ชั่วโมง/สัปดาห์
- 2 - ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้และเอกสารแนะนำประมาณ 2 ชั่วโมง/สัปดาห์
- 1 - กิจกรรมภาคปฏิบัติ ประมาณ 1 ชั่วโมง/สัปดาห์
- 2 - ศึกษาจากสื่อและกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ 2 ลักษณะ คือ สัมมนาแบบเผชิญหน้าและผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด ประมาณ 2 ชั่วโมง/สัปดาห์

หมายเหตุ รูปแบบที่ 2 กำหนดให้มีกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ร้อยละ $40 = 36$ ชั่วโมง ดังนี้ 1) สัมมนาแบบเผชิญหน้า 1 ครั้ง จำนวน 2 วัน ๆ ละ 6 ชั่วโมง รวมเป็น 12 ชั่วโมง กิจกรรมภาคปฏิบัติ ประมาณ 12 ชั่วโมง และสัมมนาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ 12 ชั่วโมง หรือ 2) สัมมนาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด 36 ชั่วโมง

- รูปแบบที่ 3** $6 (12-2-2-2) = 18$ ชั่วโมง หมายถึง
- 6 - 6 หน่วยกิต
 - 12 - ศึกษาจากประมวลเอกสารคัดสรร ประมาณ 12 ชั่วโมง/สัปดาห์
 - 2 - ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้และเอกสารแนะนำ ประมาณ 2 ชั่วโมง/สัปดาห์
 - 2 - กิจกรรมภาคปฏิบัติประมาณ 2 ชั่วโมง/สัปดาห์
 - 2 - ศึกษาจากสื่อและกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ 2 ลักษณะ คือ สัมมนาแบบเผชิญหน้าและผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสัมมนาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด ประมาณ 2 ชั่วโมง/สัปดาห์

หมายเหตุ รูปแบบที่ 3 กำหนดให้มีกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ร้อยละ $50 = 45$ ชั่วโมง ดังนี้ 1) สัมมนาแบบเผชิญหน้า 2 ครั้ง จำนวน 2 วัน ๆ ละ 6 ชั่วโมง รวมเป็น 24 ชั่วโมง กิจกรรมภาคปฏิบัติ ประมาณ 12 ชั่วโมง และสัมมนาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ 12 ชั่วโมง หรือ 2) สัมมนาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด 48 ชั่วโมง

ระยะเวลาการศึกษาสำหรับขุดวิชาที่มีการฝึกงานหรือฝึกภาคสนาม

กรณีของหลักสูตรที่กำหนดให้มีชั่วโมงการฝึกปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ ให้กำหนดระยะเวลาการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

บทที่ 4

ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง
นักศึกษา กับ อาจารย์

S T O U

บทที่ 4

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เป็นมหาวิทยาลัยระบบเปิด คือ เปิดรับนักศึกษาไม่จำกัดเพศและอายุ เปิดโอกาสให้เรียนได้ทุกที่ทุกเวลาตามความพร้อมของตนโดยใช้ระบบการศึกษาทางไกลที่ถ่ายทอดเนื้อหาสาระ ความรู้ และประสบการณ์โดยผ่านสื่อประสม ได้แก่ สื่อหลัก คือ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น ประมวลสาระชุดวิชา ประมวลเอกสารคัดสรร แนวการศึกษา แผนกิจกรรมการศึกษาประจำชุดวิชา เป็นต้น สื่อหลักอีกประเภทหนึ่ง คือ สื่อคอมพิวเตอร์ ประกอบด้วย บทเรียนออฟไลน์ และหรือ บทเรียนออนไลน์ แนวการศึกษาในรูปแบบซีดี นอกจากนี้มีสื่อเสริม ประกอบด้วย สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อออนไลน์ต่างๆ ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาเรียนได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียนตามปกติ นับว่าเป็นวิธีการให้บริการการศึกษาแบบถึงตัวเพื่อเสริมเติมเต็มความรู้ที่ไม่อาจแทรกในสื่อหลักและสื่อเสริมที่มหาวิทยาลัยจัดให้ นอกจากนี้มีการออกแบบให้มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์ และนักศึกษาด้วยกันเอง ทั้งในรูปการปฏิสัมพันธ์แบบเผชิญหน้าและแบบออนไลน์ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอผลงานที่นักศึกษาได้รับมอบหมาย และเพื่อเสริมในชุดวิชาที่ยากและมีความ จำเป็นต้องมีการฝึกทักษะเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีความสมบูรณ์มากขึ้น กิจกรรมปฏิสัมพันธ์มี วัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อเป็นการเสริมความรู้ ความเข้าใจในส่วนที่ไม่สามารถถ่ายทอดสมบูรณ์โดยสื่ออื่น
2. เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างนักศึกษาและอาจารย์ และระหว่างนักศึกษาด้วยกันเอง
3. เพื่อแนะแนวและตอบปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้การสอน
4. เพื่อให้คำปรึกษาในการทำผลงาน รายงาน หรืองานปฏิบัติอื่น

การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์นี้มีหลายรูปแบบ ดังนี้

1. การปฐมนิเทศเชิงปฏิบัติการบัณฑิตศึกษา
2. การสัมมนาเสริม สัมมนาเข้ม และการฝึกปฏิบัติในการศึกษาชุดวิชาตามหลักสูตร
3. การสัมมนาเข้มวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์
4. การสัมมนาเข้มการศึกษาค้นคว้าอิสระ
5. การฝึกอบรม/การฝึกปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
6. การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิตหรือประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต / ประสบการณ์ประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือชื่ออื่น
7. การสัมมนาเข้มเสริมประสบการณ์ดุษฎีบัณฑิต

4.1 ปฐมนิเทศเชิงปฏิบัติการบัณฑิตศึกษา

การปฐมนิเทศเชิงปฏิบัติการบัณฑิตศึกษา เป็นกิจกรรมภาคบังคับ นักศึกษาทุกคนที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาแล้วต้องเข้ารับการปฐมนิเทศเชิงปฏิบัติการบัณฑิตศึกษา ตามวัน เวลาและสถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนดก่อนเปิดภาคการศึกษาแรก เป็นการสัมมนาแบบเข้มข้นใช้เวลา 2 วัน เพื่อทำความเข้าใจในวิธีการศึกษาทางไกลระดับบัณฑิตศึกษา รายละเอียดของโครงสร้าง เนื้อหาสาระ และกระบวนการศึกษาตามหลักสูตร รวมทั้งการปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการเพื่อวางแผนการเรียนร่วมกัน กิจกรรมนี้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตร

4.2 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการศึกษา

การจัดปฏิสัมพันธ์ จะจัดตามประเภทของชุดวิชาตามหลักสูตร ดังนี้

1. ชุดวิชาแกน มีวัตถุประสงค์ที่จะให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในแต่ละแขนงวิชาได้เรียนชุดวิชาอันเป็นพื้นฐานของแขนงวิชานั้น ๆ ชุดวิชาประเภทนี้เน้นการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองตามที่ระบุไว้ในประมวลสาระชุดวิชา การพบปะกับอาจารย์อาจจะไม่มี หรือหากมีก็ประมาณร้อยละ 25 (หรือประมาณ 18 ชั่วโมง) ของแต่ละชุดวิชา การพบปะกับอาจารย์ทำได้ในลักษณะดังต่อไปนี้คือ การสัมมนาเสริม การสัมมนาเข้ม และการพบปะเป็นรายบุคคล โดยการพบปะจะจัดให้นักศึกษาพบกับอาจารย์ตามศูนย์ภาคหรือสถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

2. ชุดวิชาเฉพาะและชุดวิชาเลือกเสรี นอกจากนักศึกษาต้องค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองแล้วยังต้องการพบปะในรูปแบบของกระบวนการกลุ่มและการพบปะรายบุคคลอีกด้วย ทั้งนี้การพบปะดังกล่าวจะประมาณร้อยละ 25 ของเวลาพบปะที่กำหนดตามหน่วยกิต เฉพาะชุดสัมมนานั้นจะเป็นการพบปะเพื่อเสนอปัญหา การนำปัญหาไปศึกษารายละเอียดต่าง ๆ ด้วยตนเอง รวมทั้งเสนอผลการศึกษาของปัญหานั้นต่อกลุ่ม นอกจากนี้อาจจะพบปะอาจารย์เป็นรายบุคคลอีกด้วย ทั้งนี้ การพบปะดังกล่าวจะประมาณร้อยละ 50 (หรือประมาณ 36 ชั่วโมง) ของแต่ละชุดวิชา

3. สัมมนาเข้มวิทยานิพนธ์ โครงสร้างชุดวิชาวิทยานิพนธ์ แบ่งเป็น 4 ชั้นๆ ละ 3 หน่วยกิต การเข้ารับการสัมมนาเข้มวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1 กำหนดให้สัมมนาเข้ม 2 ครั้ง ส่วนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2-4 กำหนดให้สัมมนาเข้ม 1 ครั้ง โดยนักศึกษาอาจนัดหมายอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอรับคำแนะนำเป็นการส่วนตัวได้แล้วแต่จะตกลงกับอาจารย์ที่ปรึกษา โดยวัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์แต่ละชั้นมีดังนี้

ชั้นที่ 1	การเลือกปัญหาการวิจัย การสำรวจและวิเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การออกแบบการวิจัย การเขียนและเสนอโครงการ
ชั้นที่ 2	การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ชั้นที่ 3	การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอข้อมูล
ชั้นที่ 4	การเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ สอบปกป้องวิทยานิพนธ์ได้ผล “ผ่าน”

รายละเอียดการศึกษาชุดวิชาวิทยานิพนธ์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท แผน ก ดังนี้ ลงทะเบียนชุดวิชาวิทยานิพนธ์ จัดทำและเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ การพิจารณาและอนุมัติโครงการวิทยานิพนธ์ การทำวิจัยตามโครงการวิทยานิพนธ์ การเขียนวิทยานิพนธ์ การสอบปกป้องวิทยานิพนธ์ การส่งเล่มวิทยานิพนธ์ และการเผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์

1. การลงทะเบียนชุดวิชาวิทยานิพนธ์

1.1 นักศึกษาจะลงทะเบียนชุดวิชาวิทยานิพนธ์ได้เมื่อลงทะเบียนเรียนชุดวิชาครบตามหลักสูตรหรือตามที่สาขาวิชากำหนด

1.2 นักศึกษาต้องลงทะเบียนชุดวิชาวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่องโดยลงทะเบียนได้ไม่เกินภาคการศึกษาละ 6 หน่วยกิต เว้นแต่ได้รับอนุมัติจากอาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา ให้ลงทะเบียนเกินกว่า 6 หน่วยกิต

1.3 นักศึกษาที่ลงทะเบียนชุดวิชาวิทยานิพนธ์ครบจำนวนหน่วยกิตตามหลักสูตรแล้ว จะต้องลงทะเบียนเพื่อรักษาสถานภาพนักศึกษาทุกภาคการศึกษาจนกว่าจะสอบผ่านการสอบปกป้องวิทยานิพนธ์

1.4 เมื่อนักศึกษาลงทะเบียนชุดวิชาวิทยานิพนธ์แล้วต้องจัดทำและเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ต่อมหาวิทยาลัย เมื่อโครงร่างวิทยานิพนธ์ได้รับความเห็นชอบแล้วนักศึกษาก็ต้องเข้าสมัครเข้าตามที่มีมหาวิทยาลัยกำหนด

1.5 นักศึกษาจัดทำโครงการวิทยานิพนธ์ เมื่อโครงการวิทยานิพนธ์ได้รับการพิจารณาและอนุมัติแล้ว มหาวิทยาลัยจะพิจารณาแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้

1.6 เมื่อมหาวิทยาลัยอนุมัติโครงการวิทยานิพนธ์แล้ว หากมีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่เป็นสาระสำคัญเกี่ยวกับโครงการวิทยานิพนธ์ นักศึกษาต้องยื่นคำร้องขออนุมัติเปลี่ยนแปลงต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา และต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยก่อนจึงจะดำเนินการได้

1.7 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นผู้ประเมินความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์

2. ระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์

นักศึกษาต้องทำวิทยานิพนธ์ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาการศึกษาที่กำหนด หากนักศึกษาใช้เวลาศึกษาเกินกว่าที่กำหนดจะพ้นสถานภาพการเป็นนักศึกษาโดยอัตโนมัติ แต่สามารถขอผ่อนผันได้หากมีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยนักศึกษายื่นคำร้องขอขยายเวลาการศึกษาต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา เพื่อขอความเห็นชอบก่อนขออนุมัติจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยคราวละ 1 ภาคการศึกษาทั้งนี้ไม่เกิน 2 ภาคการศึกษา

3. การสอบปกป้องวิทยานิพนธ์

3.1 การสอบปกป้องวิทยานิพนธ์มีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาความสามารถในการทำวิจัย โดยเฉพาะเรื่องที่นักศึกษาทำวิจัย ความสามารถในการนำเสนอผลงาน ทั้งในด้านการพูดและการเขียน ความรอบรู้ในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำการวิจัย ความสามารถเชิงความรู้ ความเข้าใจ ความชัดเจน ตลอดจนปฏิภาณและไหวพริบในการตอบคำถาม เป็นการสอบปากเปล่าที่เปิดให้บุคคลผู้สนใจเข้าร่วมฟังการสอบโดยมีการติดประกาศล่วงหน้าก่อนวันสอบ

3.2 การสอบปกป้องวิทยานิพนธ์ กระทำโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง จำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน แต่ไม่เกิน 4 คน ประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย

3.3 เงื่อนไขในการสอบปกป้องวิทยานิพนธ์

1) นักศึกษาสามารถสอบปกป้องวิทยานิพนธ์ได้เมื่อสอบผ่านชุดวิชาตามหลักสูตร และได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนน

2) นักศึกษาต้องเสนอวิทยานิพนธ์และบทคัดย่อที่ได้รับความเห็นชอบขั้นสุดท้ายจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ต่อมหาวิทยาลัย เพื่อส่งให้คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์พิจารณา ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วันก่อนวันสอบ

3) คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ต้องเข้าร่วมการสอบและประเมินผล วิทยานิพนธ์ทั้งคณะ คณะกรรมการสอบบุคคลใดบุคคลหนึ่งไม่สามารถดำเนินการสอบได้ให้ดำเนินการสอบวิทยานิพนธ์ใหม่ มิฉะนั้นถือว่าการสอบวิทยานิพนธ์เป็นโมฆะและถือว่าผ่านเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ โดยประเมินจากคะแนนเสียงข้างมาก การแจ้งผลสอบวิทยานิพนธ์ ให้แจ้งผ่านประธานกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา ภายใน 30 วันหลังสอบ

กรณีที่มีเหตุสุดวิสัยทำให้ประธานหรือกรรมการไม่อาจเข้าร่วมการสอบปกป้อง วิทยานิพนธ์ได้ อาจมีการจัดสอบวิทยานิพนธ์ผ่านเครือข่ายระบบคอมพิวเตอร์

4) นักศึกษามีสิทธิสอบปกป้องวิทยานิพนธ์ 2 ครั้ง กรณีที่สอบปกป้องวิทยานิพนธ์ ครั้งแรกไม่ผ่านนักศึกษามีสิทธิสอบใหม่อีก 1 ครั้งโดยยื่นคำร้องขอสอบปกป้องวิทยานิพนธ์ต่อ มหาวิทยาลัย ไม่น้อยกว่า 30 วันนับจากวันสอบครั้งแรก

5) นักศึกษาต้องส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์พร้อมบทความผลงานจาก วิทยานิพนธ์ ตามจำนวนและรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด

6) นักศึกษาต้องส่งวิทยานิพนธ์ผ่านระบบตรวจสอบการคัดลอกผลงานหรือการ ซ้ำซ้อนกับงานของผู้อื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

7) ผลงานวิทยานิพนธ์ แบบ ก 1 ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานวิทยานิพนธ์ ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติ ที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการ สำหรับเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

8) ผลงานวิทยานิพนธ์ แบบ ก 2 ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานวิทยานิพนธ์ ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติ ที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการ สำหรับเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติโดย บทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุม วิชาการ (Proceedings)

4. ล้มเลิกการเรียนศึกษาค้นคว้าอิสระ กำหนดให้นักศึกษาเข้ารับการสัมมนาเข้มการ ศึกษาค้นคว้าอิสระ 2 ครั้ง

รายละเอียดการศึกษาชุดวิชาการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ ดังนี้ หลักสูตรปริญญาโท แผน ข กำหนดให้นักศึกษาต้องทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเป็นผลงานจากการศึกษาวิจัยหรือศึกษาใน หัวเรื่องที่นักศึกษาสนใจซึ่งมีความถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัยหรือตามหลักวิชาการ สามารถนำไปใช้ อ้างอิงและประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหรือทำการวิจัยต่อไปได้ การศึกษาชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ มีขั้นตอนดังนี้ ลงทะเบียนชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ จัดทำและเสนอโครงร่างการศึกษาค้นคว้าอิสระ เมื่อได้รับการอนุมัติโครงร่างการศึกษาค้นคว้าอิสระแล้วทำการวิจัยหรือศึกษาตามโครงร่างการศึกษา

ค้นคว้าอิสระ เขียนการศึกษาค้นคว้าอิสระ การสอบปากเปล่าการศึกษาค้นคว้าอิสระ การส่งเล่มการศึกษาค้นคว้าอิสระ และผลงานการศึกษาค้นคว้าอิสระหรือส่วนหนึ่งของผลงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ ต้องได้รับการเผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สืบค้นได้

1. การลงทะเบียนชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

1.1 นักศึกษาจะลงทะเบียนชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระได้เมื่อลงทะเบียนเรียนชุดวิชา ครบตามหลักสูตรหรือตามที่สาขาวิชากำหนด

1.2 นักศึกษาสามารถลงทะเบียนชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระพร้อมกับการสอบประมวลความรู้ในภาคการศึกษาเดียวกัน

1.3 นักศึกษาที่ลงทะเบียนชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระครบหน่วยกิตที่กำหนดในหลักสูตรและสอบผ่านการสอบประมวลความรู้แล้วต้องลงทะเบียนเพื่อรักษาสถานภาพนักศึกษาทุกภาคการศึกษา จนกว่าจะสอบผ่านการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระและส่งเล่มสมบูรณ์

1.4 เมื่อนักศึกษาลงทะเบียนเรียนชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระแล้วต้องจัดทำและเสนอโครงร่างการศึกษาค้นคว้าอิสระต่อมหาวิทยาลัย เมื่อโครงร่างการศึกษาค้นคว้าอิสระได้รับการอนุมัติแล้ว นักศึกษาต้องเข้าสัมมนาเข้มตามทีมมหาวิทยาลัยกำหนด

1.5 คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา จะพิจารณาแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระให้นักศึกษาเมื่อโครงร่างการศึกษาค้นคว้าอิสระได้รับการอนุมัติ

1.6 เมื่อโครงร่างการศึกษาค้นคว้าอิสระได้รับการอนุมัติแล้ว หากมีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่เป็นสาระสำคัญเกี่ยวกับโครงร่างการศึกษาค้นคว้าอิสระ นักศึกษาต้องยื่นคำร้องขออนุมัติเปลี่ยนแปลงต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ และได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา ก่อนจึงจะดำเนินการได้

1.7 อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเป็นผู้ประเมินความก้าวหน้าในการทำ การศึกษาค้นคว้าอิสระ

2. ระยะเวลาในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ

นักศึกษาต้องทำการศึกษาค้นคว้าอิสระให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาการศึกษาที่กำหนดไว้ หากนักศึกษาใช้เวลาศึกษาเกินกว่าที่กำหนดจะพ้นสถานภาพการเป็นนักศึกษาโดยอัตโนมัติ แต่สามารถขอผ่อนผันได้หากมีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่งโดยนักศึกษายื่นคำร้องขอขยายเวลาการศึกษาต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา เพื่อขอความเห็นชอบก่อนขออนุมัติจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยคราวละ 1 ภาคการศึกษา ทั้งนี้ไม่เกิน 2 ภาคการศึกษา

3. การสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

3.1 การสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระมีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาความสามารถในการทำวิจัยหรือศึกษาในหัวข้อที่นักศึกษาสนใจ ซึ่งมีความถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัยหรือตามหลักวิชาการสามารถนำไปใช้อ้างอิงและประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหรือทำการวิจัยต่อไปได้ โดยเฉพาะเรื่องที่นักศึกษาทำวิจัย หรือเรื่องที่ศึกษา ความสามารถในการนำเสนอผลงาน ทั้งในด้านการพูดและการเขียน ความรอบรู้ในเนื้อหาที่เกี่ยวกับเรื่องที่ทำการวิจัยหรือเรื่องที่ศึกษา ความสามารถเชิงความรู้ ความเข้าใจ ความชัดเจน ตลอดจนปฏิกิริยาและไหวพริบในการตอบคำถาม เป็นการสอบปากเปล่าที่เปิดให้บุคคลผู้สนใจเข้าร่วมฟังการสอบ โดยมีการติดประกาศล่วงหน้าก่อนวันสอบ

3.2 การสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ กระทำโดยคณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาแต่งตั้ง จำนวน 2 คน ประกอบด้วย อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเป็นประธาน และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายใน/นอกสาขาวิชาเป็นกรรมการ

3.3 เงื่อนไขในการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

1) นักศึกษาสามารถสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระได้เมื่อสอบผ่านชุดวิชาตามหลักสูตรและได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนน

2) นักศึกษาต้องเสนอการศึกษาค้นคว้าอิสระและบทคัดย่อที่ได้รับความเห็นชอบขั้นสุดท้ายจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระต่อมหาวิทยาลัย เพื่อส่งให้คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระพิจารณาล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 15 วันก่อนวันสอบ

3) คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ต้องเข้าร่วมการสอบและประเมินผลการศึกษาค้นคว้าอิสระทั้งคณะ คณะกรรมการสอบบุคคลใดบุคคลหนึ่งไม่สามารถดำเนินการสอบได้ให้ดำเนินการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระใหม่ มิฉะนั้นถือว่าการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระเป็นโมฆะและถือว่าผ่านเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระโดยประเมินจากคะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์ การแจ้งผลสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระแจ้งผ่านประธานกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา ภายใน 30 วันหลังสอบ

4) นักศึกษามีสิทธิสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ 2 ครั้ง กรณีที่สอบการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งแรกไม่ผ่าน นักศึกษามีสิทธิสอบใหม่อีกครั้งหนึ่งโดยยื่นคำร้องขอสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระต่อมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า 30 วันนับจากวันสอบครั้งแรก

5) นักศึกษาต้องส่งการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับสมบูรณ์ตามจำนวนและรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด

6) นักศึกษาต้องส่งการศึกษาค้นคว้าอิสระผ่านระบบตรวจสอบการคัดลอกผลงานหรือการซ้ำซ้อนกับงานของผู้อื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

7) ผลงานการศึกษาค้นคว้าอิสระหรือส่วนหนึ่งของผลงานการศึกษาค้นคว้าอิสระต้องได้รับการเผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สืบค้นได้

5. สัมมนาเข้มดุขงูนิพนธ์ โครงสร้างชุดวิชาดุขงูนิพนธ์หลักสูตรปริญญาเอก แบบ 1.1 มีจำนวน 48 หน่วยกิต แบ่งเป็น 12 ชั้น ๆ ละ 4 หน่วยกิต ส่วนโครงสร้างชุดวิชาดุขงูนิพนธ์หลักสูตรปริญญาเอก แบบ 2.1 มีจำนวน 36 หน่วยกิต แบ่งเป็น 12 ชั้น ๆ ละ 3 หน่วยกิต การเข้ารับการสัมมนาเข้มดุขงูนิพนธ์ชั้นที่ 1 กำหนดให้สัมมนาเข้ม 2 ครั้ง ส่วนดุขงูนิพนธ์ชั้นที่ 2-12 กำหนดให้สัมมนาเข้ม 1 ครั้ง โดยนักศึกษาอาจนัดหมายอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอรับคำแนะนำเป็นการส่วนตัวได้แล้วแต่จะตกลงกับอาจารย์ที่ปรึกษา โดยวัตถุประสงค์ของดุขงูนิพนธ์แต่ละชั้น มีดังนี้

- ชั้นที่ 1 การเลือกปัญหาวิจัย
- ชั้นที่ 2 วิเคราะห์และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
- ชั้นที่ 3 การออกแบบการวิจัย
- ชั้นที่ 4 การนำเสนอและสอบโครงการ การปรับปรุงโครงการหลังการสอบ
- ชั้นที่ 5 การพัฒนาเครื่องมือ
- ชั้นที่ 6 การทดสอบเครื่องมือ

- ขั้นที่ 7 การเก็บข้อมูลให้ได้ตามวัตถุประสงค์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50
- ขั้นที่ 8 เก็บข้อมูลและจัดระบบข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์
- ขั้นที่ 9 การวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล
- ขั้นที่ 10 การเขียนดัชนีนิพนธ์ที่เป็นไปตามมาตรฐาน
- ขั้นที่ 11 การส่งบทความพร้อมเสนอตีพิมพ์
- ขั้นที่ 12 สอบปกป้องดัชนีนิพนธ์ ได้ผล “ผ่าน”

รายละเอียดการศึกษาชุดวิชาดัชนีนิพนธ์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอกกำหนดให้นักศึกษาต้องทำดัชนีนิพนธ์ที่เป็นผลงานจากการศึกษาวิจัย หรือศึกษาในหัวเรื่องที่นักศึกษาสนใจเพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ หรือสามารถสร้างสรรค์จริยธรรมความก้าวหน้าทางวิชาการเชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ที่ตนเชี่ยวชาญกับศาสตร์อื่น ๆ อย่างถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัย สามารถนำไปใช้อ้างอิงและประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติและการวิจัยระดับสูงต่อไปได้ การทำดัชนีนิพนธ์ มีขั้นตอนดังนี้ ต้องสอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติเพื่อแสดงถึงศักยภาพและความพร้อมของนักศึกษาผู้มีสิทธิเสนอโครงการดัชนีนิพนธ์ ลงทะเบียนชุดวิชาดัชนีนิพนธ์ จัดทำและเสนอหัวข้อพร้อมโครงร่างดัชนีนิพนธ์ การพิจารณาและอนุมัติหัวข้อดัชนีนิพนธ์ การจัดทำและเสนอโครงการดัชนีนิพนธ์ การพิจารณาและอนุมัติโครงการดัชนีนิพนธ์ การทำวิจัยตามโครงการดัชนีนิพนธ์ การเขียนดัชนีนิพนธ์ การสอบปากเปล่าดัชนีนิพนธ์ การส่งเล่มดัชนีนิพนธ์ และการตีพิมพ์เพื่อเผยแพร่ผลงานดัชนีนิพนธ์

1. การลงทะเบียนชุดวิชาดัชนีนิพนธ์

- 1.1 นักศึกษาจะลงทะเบียนชุดวิชาดัชนีนิพนธ์ได้เมื่อสอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติและได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ
- 1.2 นักศึกษาต้องลงทะเบียนชุดวิชาดัชนีนิพนธ์อย่างต่อเนื่อง โดยลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกินภาคการศึกษาละ 12 หน่วยกิต
- 1.3 เมื่อนักศึกษาลงทะเบียนเรียนชุดวิชาดัชนีนิพนธ์แล้วต้องจัดทำและเสนอหัวข้อพร้อมโครงร่างดัชนีนิพนธ์ต่อมหาวิทยาลัย การพิจารณาและอนุมัติหัวข้อดัชนีนิพนธ์ให้เป็นไปตามวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด ทั้งนี้ นักศึกษาต้องเข้าสัมมนาเข้มตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด เมื่อหัวข้อดัชนีนิพนธ์ได้รับการอนุมัติแล้ว คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย จะแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาดัชนีนิพนธ์ให้

2. การสอบโครงการดัชนีนิพนธ์

- 2.1 เมื่อหัวข้อดัชนีนิพนธ์ได้รับการอนุมัติแล้วนักศึกษาต้องจัดทำและเสนอโครงการดัชนีนิพนธ์ การพิจารณาและให้ความเห็นชอบโครงการดัชนีนิพนธ์ กระทำโดยคณะกรรมการสอบโครงการดัชนีนิพนธ์ที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง จำนวนไม่เกิน 5 คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรปริญญาเอกหรือกรรมการหลักสูตรปริญญาเอกเป็นประธาน อาจารย์ที่ปรึกษาดัชนีนิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาดัชนีนิพนธ์ร่วม จำนวน 1-2 คน เป็นกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยเป็นกรรมการ

กรณีที่อาจารย์ที่ปรึกษาดัชนีนิพนธ์ร่วม มีจำนวน 2 คน กำหนดให้ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยหรือนอกสาขาวิชา จำนวน 1 คน

2.2 คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย เป็นผู้อนุมัติโครงการดุษฎีนิพนธ์ที่ผ่านการพิจารณาและได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสอบโครงการดุษฎีนิพนธ์ เมื่อโครงการดุษฎีนิพนธ์ได้รับอนุมัติแล้ว มหาวิทยาลัยจะพิจารณาแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ให้

2.3 เมื่อมหาวิทยาลัยอนุมัติโครงการดุษฎีนิพนธ์แล้ว หากมีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่เป็นสาระสำคัญเกี่ยวกับโครงการดุษฎีนิพนธ์ นักศึกษาต้องยื่นคำร้องขออนุมัติเปลี่ยนแปลงต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา และต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยก่อนจึงจะดำเนินการได้

3. การสอบปกป้องดุษฎีนิพนธ์

3.1 การสอบปกป้องดุษฎีนิพนธ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาความสามารถในการทำวิจัย โดยเฉพาะเรื่องที่ทำวิจัย ความถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัย ความสามารถในการนำเสนอผลงาน ทั้งในด้านการพูดและการเขียน ความเชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ความรอบรู้ในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัย ความสามารถเชิงความรู้ ความเข้าใจ ความชัดเจน ตลอดจนปฏิภาณและไหวพริบในการตอบคำถาม เป็นการสอบปากเปล่าที่เปิดให้บุคคลผู้สนใจเข้าร่วมฟังการสอบโดยมีการติดประกาศล่วงหน้าก่อนวันสอบ

3.2 การสอบปกป้องดุษฎีนิพนธ์ กระทำโดยคณะกรรมการสอบดุษฎีนิพนธ์ ที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง จำนวน 5 คน ประกอบด้วย อาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกหรือภายในมหาวิทยาลัย

กรณีมีความจำเป็นต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบดุษฎีนิพนธ์มากกว่า 5 คน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย

3.3 เงื่อนไขในการสอบปกป้องดุษฎีนิพนธ์

1) นักศึกษาสามารถสอบปกป้องดุษฎีนิพนธ์ได้เมื่อสอบผ่านชุดวิชาตามหลักสูตร และได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนน

2) นักศึกษาต้องเสนอดุษฎีนิพนธ์และบทคัดย่อที่ได้รับความเห็นชอบขั้นสุดท้ายจากอาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ต่อมหาวิทยาลัย เพื่อส่งให้คณะกรรมการสอบดุษฎีนิพนธ์พิจารณาล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วันก่อนวันสอบ

3) คณะกรรมการสอบดุษฎีนิพนธ์ ต้องเข้าร่วมการสอบและประเมินผลดุษฎีนิพนธ์ทั้งคณะ คณะกรรมการสอบบุคคลใดบุคคลหนึ่งไม่สามารถดำเนินการสอบได้ให้ดำเนินการสอบดุษฎีนิพนธ์ใหม่ มิฉะนั้นถือว่า การสอบดุษฎีนิพนธ์เป็นโมฆะ และถือว่าผ่านเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสอบดุษฎีนิพนธ์ โดยประเมินจากคะแนนเสียงข้างมาก การแจ้งผลสอบดุษฎีนิพนธ์ให้แจ้งผ่านประธานกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา ภายใน 30 วันหลังสอบ

กรณีที่มีเหตุสุดวิสัยทำให้ประธานหรือกรรมการไม่อาจเข้าร่วมการสอบปกป้องดุษฎีนิพนธ์ได้ อาจมีการจัดสอบดุษฎีนิพนธ์ผ่านเครือข่ายระบบคอมพิวเตอร์

4) นักศึกษามีสิทธิสอบปกป้องดุษฎีนิพนธ์ 2 ครั้ง กรณีที่สอบปกป้องดุษฎีนิพนธ์ครั้งแรกไม่ผ่าน นักศึกษามีสิทธิสอบใหม่อีกครั้งหนึ่งโดยยื่นคำร้องขอสอบปกป้องดุษฎีนิพนธ์ต่อมหาวิทยาลัย ไม่น้อยกว่า 30 วันนับจากวันสอบครั้งแรก

5) นักศึกษาต้องส่งดัชนีพจนานุกรมฉบับสมบูรณ์พร้อมบทความผลงานจากดัชนีพจนานุกรมตามรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด

6) นักศึกษาต้องส่งดัชนีพจนานุกรมผ่านระบบตรวจสอบการคัดลอกผลงานหรือการซ้ำซ้อนกับงานของผู้อื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

7) ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานดัชนีพจนานุกรมต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

6. การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิตหรือประสบการณ์วิชาชีพ

มหาบัณฑิต / ประสบการณ์ประกาศนียบัตรบัณฑิต เป็นกิจกรรมปัจฉิมนิเทศก่อนสำเร็จการศึกษาสำหรับนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโททุกคน วัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษาได้ร่วมฝึกทักษะที่จำเป็นของวิชาชีพและเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ ประสบการณ์วิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม โดยใช้เวลาในการอบรมประมาณ 4 วัน หรือ 30 ชั่วโมง

7. การลัมนาเข้มเสริมประสบการณ์ดุษฎีบัณฑิต เป็นกิจกรรมปัจฉิมนิเทศก่อนสำเร็จการศึกษาสำหรับนักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอกทุกคน วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ ทักษะความเป็นผู้นำและความสามารถในการแก้ปัญหา เสริมสร้างความมีมนุษยสัมพันธ์ ความสามารถในการทำงานเพิ่มพูนคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณของวิชาชีพ พัฒนาความคิดในเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อพัฒนาทักษะการบูรณาการทฤษฎีและความรู้ทางวิชาการ เพื่อพัฒนาวิชาชีพและความเป็นผู้นำทางวิชาการ

บทที่ 5

มาตรฐานการศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา

S T O U

บทที่ 5

มาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

มาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 และมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ดังนี้

5.1 มาตรฐานอาจารย์บัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัย จัดกลุ่มอาจารย์บัณฑิตศึกษาตามระดับของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ดังนี้

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

1.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน มีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

1.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้น ตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา จำนวนอย่างน้อย 5 คน โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นพบวิทยากรหรือสหวิทยากร ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน 2 คน

คุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวนหรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า 10 คน ให้มหาวิทยาลัยเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

1.3 อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาหรือชุดวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาและเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชาหรือชุดวิชาโดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชาหรือชุดวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

1.4 อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ หมายความว่า อาจารย์ประจำที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาทางวิชาการ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดแผนการศึกษา และการศึกษด้วยตนเอง

2. หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน มีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกันแต่ต้องเป็นหลักสูตรที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

2.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา จำนวนอย่างน้อย 5 คน โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นพบวิทยากรหรือสหวิทยากร ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน 2 คน

คุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า 10 คน ให้มหาวิทยาลัยเสนอจำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มิฉะนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

2.3 อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาหรือชุดวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาและเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณสมบัติปริญญาเอก แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณสมบัติขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าและมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชาหรือชุดวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชาหรือชุดวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

2.4 อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ หมายความว่า อาจารย์ประจำที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาทางวิชาการ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดแผนการศึกษา และการศึกษด้วยตนเอง

3. หลักสูตรปริญญาโท

3.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน มีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกันแต่ต้องเป็นหลักสูตรที่มีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณสมบัติขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

3.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา จำนวนอย่างน้อย 3 คน โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นพบวิทยาการหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน 2 คน

คุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปี

ย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า 10 คน มหาวิทยาลัยจะเสนอจำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

3.3 อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ หมายความว่า อาจารย์ประจำที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาทางวิชาการ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดแผนการศึกษา การศึกษาด้วยตนเอง และการสอบประมวลความรู้แก่นักศึกษา

3.4 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

3.5 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ต้องมีคุณสมบัติและคุณสมบัติ ดังนี้

1) อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณสมบัติและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

2) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย ต้องมีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่าและมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณสมบัติและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยและแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

ผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ต้องไม่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

3.6 ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย มีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่าและมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยไม่มีคุณสมบัติและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยและแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

3.7 อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตร และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยที่มีคุณสมบัติและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.8 อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการ

การเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

3.9 อาจารย์ผู้สอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยหรือนอกสาขาวิชา มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

ผู้ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ต้องเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

3.10 อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรปริญญาโท ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์พิเศษบัณฑิตศึกษาที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาหรือชุดวิชาที่สอน และต้องมีการสอนและการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

4. หลักสูตรปริญญาเอก

4.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน มีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกันแต่ต้องเป็นหลักสูตรที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

4.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา จำนวนอย่างน้อย 3 คน โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นพบวิทยาการหรือสหวิทยาการให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ ไม่เกิน 2 คน

คุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า 10 คน มหาวิทยาลัยจะเสนอจำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

4.3 อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ หมายความว่า อาจารย์ที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาทางวิชาการ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการศึกษา และการศึกษด้วยตนเอง

4.4 อาจารย์ที่ปรึกษาคุณวินิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

4.5 อาจารย์ที่ปรึกษาคุณวินิพนธ์ร่วม ต้องมีคุณสมบัติและคุณสมบัติ ดังนี้

1) อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณสมบัติและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาคุณวินิพนธ์หลัก

2) อาจารย์ที่ปรึกษาคุณวินิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย ต้องมีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่าและมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อคุณวินิพนธ์ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณสมบัติและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมากเป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อคุณวินิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยและแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

ผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการสอบคุณวินิพนธ์ ต้องไม่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาคุณวินิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาคุณวินิพนธ์ร่วม

4.6 ประธานกรรมการสอบคุณวินิพนธ์ ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย มีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่าและมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อคุณวินิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยไม่มีคุณสมบัติและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมากเป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อคุณวินิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยและแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

4.7 อาจารย์ผู้สอบคุณวินิพนธ์ ประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยที่มีคุณสมบัติและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาคุณวินิพนธ์

4.8 อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรปริญญาเอก ต้องเป็นอาจารย์ประจำ หรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์พิเศษบัณฑิตศึกษาที่มีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของชุดวิชาหรือรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน

และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

ในกรณีชุดวิชาหรือรายวิชาที่สอนไม่ใช่ชุดวิชาในหลักสูตร อนุมัติให้อาจารย์ที่มีคุณวุฒิตะดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ ทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนได้

5.2 มาตรฐานภาระอาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ประจำหลักสูตร 1 คน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และดุษฎีนิพนธ์หลัก ของนักศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอก ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

1. กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าและมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษารวมได้ไม่เกิน 5 คนต่อภาคการศึกษา

2. กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าและดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ให้เป็นอาจารย์วิทยานิพนธ์และดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษารวมได้ไม่เกิน 10 คนต่อภาคการศึกษา

3. กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าและดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์และมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษาเกินกว่าจำนวนที่กำหนดให้เสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณาแต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 15 คนต่อภาคการศึกษา หากมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษามากกว่า 15 คน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นรายกรณี

4. อาจารย์ประจำหลักสูตร 1 คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาปริญญาโทได้ไม่เกิน 15 คน

หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์ ดุษฎีนิพนธ์ และการศึกษาค้นคว้าอิสระ ให้คิดสัดส่วนของนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์หรือดุษฎีนิพนธ์ 1 คน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาที่ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ 3 คน แต่ทั้งนี้รวมแล้วต้องไม่เกิน 15 คนต่อภาคการศึกษา

5. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนั้นด้วย

อนึ่ง ภาระงานอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548 ดังนี้

1. อาจารย์ประจำ 1 คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษานิพนธ์โทและปริญญาเอกได้ไม่เกิน 5 คน หากหลักสูตรใดมีอาจารย์ประจำที่มีศักยภาพพร้อมที่จะดูแลนักศึกษาได้มากกว่า 5 คน ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถาบันอุดมศึกษา แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 10 คน

2. อาจารย์ประจำ 1 คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษานิพนธ์โทได้ไม่เกิน 15 คน

หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ และการศึกษาค้นคว้าอิสระ ให้คิดสัดส่วนจำนวนนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ 1 คน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาที่ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ 3 คน ทั้งนี้ให้นับรวมนักศึกษาที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาทั้งหมดในเวลาเดียวกัน

ทั้งนี้ การนับภาระงานของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ให้นับเฉพาะภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก/ดุษฎีนิพนธ์หลัก

5.3 มาตรฐานการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการควบคุมมาตรฐานการเรียนการสอนในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. คณะกรรมการคัดเลือกนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

คณะกรรมการคัดเลือกนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีหน้าที่ในการคัดเลือกนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาแต่ละหลักสูตร โดยแต่งตั้งจากอาจารย์บัณฑิตศึกษาประจำหลักสูตร จำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน มีหน้าที่เสนอเกณฑ์การคัดเลือกนักศึกษา เสนอผลการคัดเลือกนักศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย

2. คณะกรรมการผลิต/บริหารชุดวิชา

คณะกรรมการผลิต/บริหารชุดวิชา มีหน้าที่ในการผลิตสื่อการสอนที่ประกอบด้วยเนื้อหาสาระและกิจกรรมการสอน การดูแลคุณภาพสื่อการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน โดยแต่งตั้งจากอาจารย์ประจำที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร/ชุดวิชาที่ผลิต รวมถึงผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยที่มีความชำนาญ/เชี่ยวชาญเฉพาะ

3. คณะกรรมการตัดสินผลสอบชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษา

คณะกรรมการตัดสินผลสอบชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษา มีหน้าที่ในการพิจารณาการตัดสินผลสอบชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษา ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชากำหนดในแต่ละภาคการศึกษา โดยประธานกรรมการประจำสาขาวิชา และผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4. คณะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์

คณะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ มีหน้าที่ให้คำปรึกษา กำกับดูแลความก้าวหน้าและควบคุมวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ แต่งตั้งตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548 หรือ พ.ศ. 2558 แล้วแต่กรณี

5. คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ มีหน้าที่สอบวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์และประเมินผลวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ โดยจะต้องเข้าร่วมประเมินผลทั้งคณะ และถือว่าผ่านเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสอบ โดยประเมินจากคะแนนเสียงข้างมาก

5.4 มาตรฐานการประเมินผล

การวัดผลการศึกษาในชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษาแยกเป็นภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ และการสอบรายบุคคล ดังนี้

1. การสอบจากข้อสอบอัตนัย

เพื่อวัดความสามารถของนักศึกษาในการศึกษาชุดวิชา โดยครอบคลุมประเด็น ดังนี้

- 1) ทฤษฎีที่ใช้อ้างอิง
- 2) ขั้นตอนในการปฏิบัติงาน
- 3) ประโยชน์ที่ได้รับจากทฤษฎี
- 4) การประยุกต์ใช้ทฤษฎี

2. การทำรายงาน

เช่น การทำกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนกิจกรรม แบบฝึกปฏิบัติ ทบทวน รายงานและงานเขียนเชิงวิเคราะห์ โดยพิจารณาจากเกณฑ์ ดังนี้

- 1) งานที่ปฏิบัติสอดคล้องกับทฤษฎีที่เรียน
- 2) ความคิดริเริ่มแปลกใหม่ และความคิดสร้างสรรค์
- 3) การนำทฤษฎีมาใช้ประโยชน์ในงาน

3. การประเมินจากการมีส่วนร่วมในการศึกษา

การประเมินจากการเข้ารับการสัมมนาเสริม สัมมนาเข้ม หรือกิจกรรมพบปะนักศึกษาอื่น ๆ ดังนี้

- 1) การมาเข้ารับการสัมมนาเสริม สัมมนาเข้ม หรือเข้าร่วมในกิจกรรมที่กำหนด
- 2) การนำเสนองาน
- 3) การแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการอภิปราย

4. การสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination)

เป็นการสอบข้อเขียนและการสอบปากเปล่า หรือเป็นการสอบข้อเขียนอย่างเดียว สำหรับนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท แผน ข เพื่อวัดความสามารถในการบูรณาการความรู้ที่ได้ศึกษาไปแล้วของนักศึกษาโดยนักศึกษามีสิทธิสอบประมวลความรู้เมื่อสอบผ่านชุดวิชาครบตามหลักสูตรหรือกำลังศึกษาชุดวิชาในภาคการศึกษาสุดท้าย และมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนน การสอบให้สอบข้อเขียนเป็นหลัก ส่วนการสอบปากเปล่าเพิ่มเติมให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา ซึ่งการสอบปากเปล่า เน้นการวัดความสามารถในการแก้ไขปัญหา ประเด็นคำถามเกี่ยวกับโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระที่นักศึกษาเลือกทำ หรือคำถามเกี่ยวกับการผสมผสานทฤษฎีความรู้ที่ศึกษามาจากหลักสูตร ส่วนการสอบประมวลความรู้ภาคข้อเขียนประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ภาคทฤษฎีและภาคประยุกต์ ทั้งนี้การสอบข้อเขียนเน้นการวัดผล 3 ประเด็น คือ 1) ความเข้าใจและวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างชัดเจน 2) การผสมผสานความรู้ทั้งหมดเพื่อมาแก้ปัญหา และ 3) การแสดงวิธีการแก้ไขปัญหาโดยพิจารณาจากผลงาน ระยะเวลาในการสอบรวมกันไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง กระทำโดยคณะกรรมการสอบประมวลความรู้แยกตามหลักสูตรหรือ แผนวิชา จำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน แต่ไม่เกิน 5 คน คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบประมวลความรู้โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา นักศึกษามีสิทธิสอบประมวลความรู้ไม่เกิน 2 ครั้ง

5. การสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เป็นการสอบปากเปล่าเพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจในการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท แผน ข ประกอบด้วย การตรวจประเมินคุณภาพผลงาน การทดสอบความรู้ของนักศึกษาด้วยวิธีการสอบปากเปล่า และการประชุมพิจารณาผลงานของกรรมการ กระทำโดยคณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวนไม่เกิน 2 คน คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาเป็นผู้พิจารณาแต่งตั้ง และถือว่าสอบผ่านการศึกษาค้นคว้าอิสระ เมื่อคณะกรรมการสอบทั้งคณะมีมติเป็นเอกฉันท์ให้สอบผ่าน นักศึกษามีสิทธิสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ไม่เกิน 2 ครั้ง

6. การสอบปกป้องวิทยานิพนธ์ เป็นการสอบเพื่อประเมินผลงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท แผน ก ประกอบด้วย การตรวจประเมินคุณภาพผลงาน การทดสอบความรู้ของนักศึกษาด้วยวิธีการสอบปากเปล่า กระทำโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ จำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน แต่ไม่เกิน 4 คน ที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบปกป้องวิทยานิพนธ์โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา และถือว่าสอบผ่านเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ โดยประเมินจากคะแนนเสียงข้างมาก นักศึกษามีสิทธิสอบปกป้องวิทยานิพนธ์ไม่เกิน 2 ครั้ง

7. การสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination)

เป็นการสอบข้อเขียนและการสอบปากเปล่า หรือเป็นการสอบข้อเขียนอย่างเดียวสำหรับนักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอกเพื่อประเมินความรู้ความสามารถของนักศึกษาในทฤษฎีพื้นฐานและระเบียบวิธีวิจัยเพื่อวัดศักยภาพในการเป็นผู้มีสิทธิเสนอโครงการดุษฎีนิพนธ์ กระทำโดยคณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติ คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาแต่งตั้ง จำนวนไม่เกิน 3 คน โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา นักศึกษามีสิทธิสอบวัดคุณสมบัติไม่เกิน 2 ครั้ง

8. การสอบปกป้องดุษฎีนิพนธ์

เป็นการสอบเพื่อประเมินผลงานดุษฎีนิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอก ประกอบด้วย การตรวจประเมินคุณภาพผลงาน การทดสอบความรู้ของนักศึกษาด้วยวิธีการสอบปากเปล่า และการประชุมพิจารณาผลงานของกรรมการ กระทำโดยคณะกรรมการสอบดุษฎีนิพนธ์ จำนวนไม่เกิน 5 คน ที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาแต่งตั้ง โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา และถือว่าสอบผ่านเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสอบดุษฎีนิพนธ์โดยประเมินจากคะแนนเสียงข้างมาก นักศึกษามีสิทธิสอบปกป้องดุษฎีนิพนธ์ไม่เกิน 2 ครั้ง

9. การสอบภาษาอังกฤษ

การสอบภาษาอังกฤษ ให้เป็นไปตามเกณฑ์และมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษากำหนด โดยมหาวิทยาลัยได้จัดทำรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับบัณฑิตศึกษา 1 และรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับบัณฑิตศึกษา 2 เพื่อให้ นักศึกษาพัฒนาทักษะความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ

5.5 สัดส่วนในการประเมินผล

มหาวิทยาลัยกำหนดสัดส่วนการประเมินผลชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษาโดยประมาณดังนี้

1. ชุดวิชาระดับที่ 1

ชุดวิชาแกนกำหนดสัดส่วนการประเมินผลระหว่างการสอบกับผลงาน รายงาน หรืองานปฏิบัติอื่นที่มอบให้นักศึกษาทำได้โดยประมาณ 80 : 20

2. ชุดวิชาระดับที่ 2

ชุดวิชาที่มีเนื้อหาประสมประสานระหว่างพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และเจตพิสัยกำหนดสัดส่วนการประเมินผลระหว่างการสอบกับผลงาน รายงาน หรืองานปฏิบัติอื่นที่มอบให้นักศึกษาทำได้โดยประมาณ 50 : 50

3. ชุดวิชาระดับที่ 3

ชุดวิชาวิทยานิพนธ์ ชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ชุดวิชาดุษฎีนิพนธ์ และชุดวิชาที่มีลักษณะพิเศษ กำหนดสัดส่วนการประเมินผลระหว่างการสอบกับผลงาน รายงาน หรืองานปฏิบัติอื่นที่มอบให้นักศึกษาทำได้โดยประมาณ 20 : 80

ทั้งนี้ สัดส่วนการประเมินผลของแต่ละชุดวิชาขึ้นอยู่กับคณะกรรมการผลิต/ปรับปรุง/บริหารชุดวิชา พิจารณาตามความเหมาะสมกับความยากง่ายของชุดวิชา โดยมีการกำหนดไว้ในหลักสูตร/โดยคณะกรรมการตัดสินผลสอบชุดวิชาเห็นชอบและให้ใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินผล

บทที่ 6

การบริหารงานบัณฑิตศึกษา

S T O U

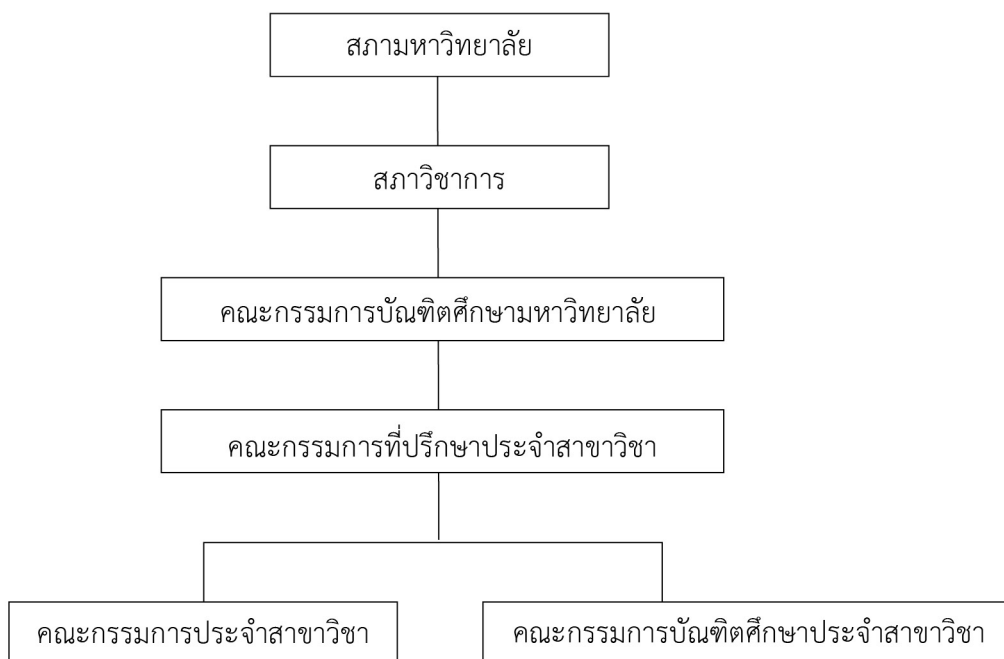
บทที่ 6

การบริหารงานบัณฑิตศึกษา

6.1 โครงสร้างการบริหารงานบัณฑิตศึกษา

โครงสร้างการบริหารงานบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช มี 2 ระดับคือ (1) ระดับมหาวิทยาลัย และ (2) ระดับสาขาวิชา เพื่อทำหน้าที่บริหารงานบัณฑิตศึกษา ในส่วนของการควบคุมมาตรฐานให้เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา และแนวทางการจัดการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล ครอบคลุมถึงนโยบายทางวิชาการที่มุ่งสู่คุณภาพของมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตที่ตอบสนองการพัฒนาประเทศ

แผนภูมิที่ 6.1 โครงสร้างการบริหารงานบัณฑิตศึกษา

1. คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สภาวิชาการ ครั้งที่ 8/2560 เมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2560 มีมติให้ปรับโครงสร้าง และหน้าที่ของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ดังนี้

1) องค์ประกอบ

1. อธิการบดี	ที่ปรึกษา
2. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย	ประธาน
3. ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาที่เปิดสอน
ระดับบัณฑิตศึกษา หรือผู้แทน	กรรมการ
4. ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก 3-5 คน	กรรมการ
5. ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน 3-5 คน	กรรมการ
6. ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ	กรรมการ
7. ผู้อำนวยการสำนักบัณฑิตศึกษา	กรรมการและเลขานุการ
8. หัวหน้าฝ่ายทุกฝ่ายในสำนักบัณฑิตศึกษา	ผู้ช่วยเลขานุการ
9. เลขานุการสำนักบัณฑิตศึกษา	ผู้ช่วยเลขานุการ

2) หน้าที่

1. เสนอแนะนโยบายบัณฑิตศึกษาต่อสภาวิชาการ
2. ให้ความเห็นชอบแผนการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาตามนโยบายของมหาวิทยาลัยเพื่อเสนอต่อสภาวิชาการ
3. พัฒนาการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้มีมาตรฐานสากล
4. กำกับดูแลมาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
5. ควบคุมการดำเนินงานบัณฑิตศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับมาตรฐานและนโยบายของมหาวิทยาลัย
6. แต่งตั้งอาจารย์บัณฑิตศึกษา และอาจารย์พิเศษบัณฑิตศึกษา
7. พิจารณาคุณสมบัติตามเกณฑ์การแต่งตั้งอาจารย์พิเศษบัณฑิตศึกษาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ
8. แต่งตั้งคณะกรรมการสอบโครงการดุษฎีนิพนธ์ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์
9. แต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์
10. พิจารณาหัวข้อวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์
11. รับรองวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์
12. แต่งตั้งคณะกรรมการผลิต/ปรับปรุงชุดวิชาการระดับบัณฑิตศึกษา
13. แต่งตั้งคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา
14. แต่งตั้งคณะกรรมการที่เกี่ยวกับงานบัณฑิตศึกษา
15. ปฏิบัติงานตามที่มหาวิทยาลัยมอบหมาย

3) วาระการดำรงตำแหน่ง คราวละ 2 ปี

การพิจารณาเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกและภายในจะพิจารณาจากผู้แทนสาขาวิชาการด้านต่าง ๆ

2. คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา

สภาวิชาการกำหนดให้สาขาวิชาที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา จะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา โดยมีโครงสร้างและหน้าที่ ดังนี้

1) องค์ประกอบ

1. ประธานกรรมการประจำสาขาวิชา	ประธาน
2. ผู้แทนหลักสูตรที่เปิดสอนหลักสูตรละ 1 คน	กรรมการ
3. ผู้แทนกรรมการประจำสาขาวิชา 1 คน	กรรมการ
4. ผู้แทนคณาจารย์บัณฑิตศึกษา 1 คน	กรรมการ
5. ผู้ที่สาขาวิชามอบหมายให้รับผิดชอบงานบัณฑิตศึกษาของสาขาวิชา 1 คน	กรรมการและเลขานุการ
6. เจ้าหน้าที่ฝ่ายบัณฑิตศึกษา สำนักวิชาการ (เลขานุการกิจบัณฑิตศึกษาสาขาวิชา)	ผู้ช่วยเลขานุการ

กรณีที่สาขาวิชาใดมีการเปิดสอนเพียงหลักสูตรเดียว สามารถแต่งตั้งผู้แทนคณาจารย์เพิ่มได้อีก 1 คน และแต่งตั้งกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการได้อีก 1 คน

2) หน้าที่

1. ดำเนินงานด้านบัณฑิตศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายและแผนงานการดำเนินงานที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยกำหนด
2. พิจารณาเสนอการปรับเปลี่ยนหลักสูตรบัณฑิตศึกษาในสาขาวิชา
3. พิจารณาเสนอแต่งตั้งคณาจารย์บัณฑิตศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาคณะนิพนธ์ คณะกรรมการสอบโครงการวิทยานิพนธ์ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการสอบประมวลความรู้ ต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย
4. แต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ
5. อนุมัติการตัดสินผลสอบก่อนเสนอคณะกรรมการตัดสินผลสอบพิจารณาให้ความเห็นชอบ
6. อนุมัติการรับสมัครบุคคลเข้าเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและเสนอคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ
7. อนุมัติ/ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ดังนี้
 - 7.1 การเปลี่ยนแผนการศึกษา
 - 7.2 การโอน/ย้ายหลักสูตร/แขนงวิชา/วิชาเอก
 - 7.3 การเปลี่ยนภาคการศึกษา
 - 7.4 การเพิ่ม/ถอนชุดวิชาที่ลงทะเบียนเรียน
 - 7.5 การลาพักการศึกษา

- 7.6 การต่อสถานภาพการศึกษา
- 7.7 การโอนชุดวิชาที่ศึกษาจาก มสธ.
- 7.8 การเทียบโอนวิชา/รายวิชาที่ศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น
- 7.9 การเทียบประสบการณ์
- 7.10 การเสนอแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ
- 7.11 การพิจารณาและอนุมัติหัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
- 7.12 การรับรองการศึกษาค้นคว้าอิสระ
- 7.13 การสอบทดแทน
- 7.14 การย้ายสนามสอบ
- 7.15 การสอบ ณ ต่างประเทศ
- 7.16 ประสานงานการลงทะเบียน การสอน และการสอบกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เกี่ยวข้อง

8. ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวกับงานบัณฑิตศึกษาที่สาขาวิชามอบหมาย

3) วาระการดำรงตำแหน่ง คราวละ 2 ปี

4) ขั้นตอนในการเสนอขออนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. สาขาวิชารวบรวมรายชื่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาให้ครบทุกตำแหน่ง ยกเว้นตำแหน่งผู้แทนคณาจารย์บัณฑิตศึกษา* เสนอต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พิจารณาแต่งตั้ง

อนึ่ง การเสนอขออนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชานั้น จะดำเนินการเมื่อสาขาวิชาได้เสนอหลักสูตรบัณฑิตศึกษาที่คาดว่าจะเปิดสอนในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะนั้นต่อสภาวิชาการแล้ว (มติคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 1/2534 เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2534)

2. เมื่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช แต่งตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาจัดประชุม เพื่อเสนอแต่งตั้งคณาจารย์บัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา และให้เสนอคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พิจารณาแต่งตั้งต่อไป

*วิธีการเลือกผู้แทนคณาจารย์บัณฑิตศึกษาร่วมเป็นคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. จัดประชุมคณาจารย์บัณฑิตศึกษาเฉพาะที่เป็นคณาจารย์ประจำสาขาวิชา โดยมีประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเป็นประธาน

2. ผลการคัดเลือกผู้แทนคณาจารย์บัณฑิตศึกษา เพื่อร่วมเป็นคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา ให้เสนอต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาพิจารณา และเสนอคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พิจารณาแต่งตั้ง

อนึ่ง การดำเนินการเลือกผู้แทนคณาจารย์บัณฑิตศึกษาร่วมเป็นกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา ให้อิงแนวปฏิบัติในการเลือกผู้แทนคณาจารย์เป็นกรรมการสภาวิชาการ ดังนี้

1. ให้ประธานกรรมการประจำสาขาวิชา เป็นผู้รับผิดชอบจัดให้คณาจารย์ประจำในแต่ละสาขาวิชาเลือกคณาจารย์ประจำในสาขาวิชานั้น จำนวน 1 คน เป็นกรรมการสภาวิชาการประเภทผู้แทนคณาจารย์ประจำ

การเลือกกรรมการสภาวิชาการ ให้ดำเนินการเลือกก่อนที่ผู้ดำรงตำแหน่งพ้นวาระการดำรงตำแหน่งไม่น้อยกว่า 30 วัน

2. ผู้มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการสภาวิชาการ จะต้องมีความสมบัติดังต่อไปนี้

- 1) เป็นคณาจารย์ประจำของสาขาวิชา และได้ปฏิบัติงานในสาขาวิชานั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

- 2) เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาในระบบเปิด
- 3) เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี รับผิดชอบ ใจกว้าง และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

- 4) เป็นผู้ที่มีความตั้งใจทำงานเพื่อส่วนรวม และสามารถอุทิศเวลาให้แก่งานของมหาวิทยาลัยได้เต็มที่

3. วิธีการเลือกกรรมการสภาวิชาการ ให้ดำเนินการดังนี้

- 1) ให้คณาจารย์ประจำเสนอชื่อผู้ที่มีความสมบัติตามข้อ 2 ตามจำนวนที่คณาจารย์ประจำของสาขาวิชานั้น ๆ เห็นสมควร โดยผู้ได้รับการเสนอชื่อจะต้องมีคณาจารย์ประจำที่เข้าร่วมประชุมรับรองไม่น้อยกว่า 3 คน

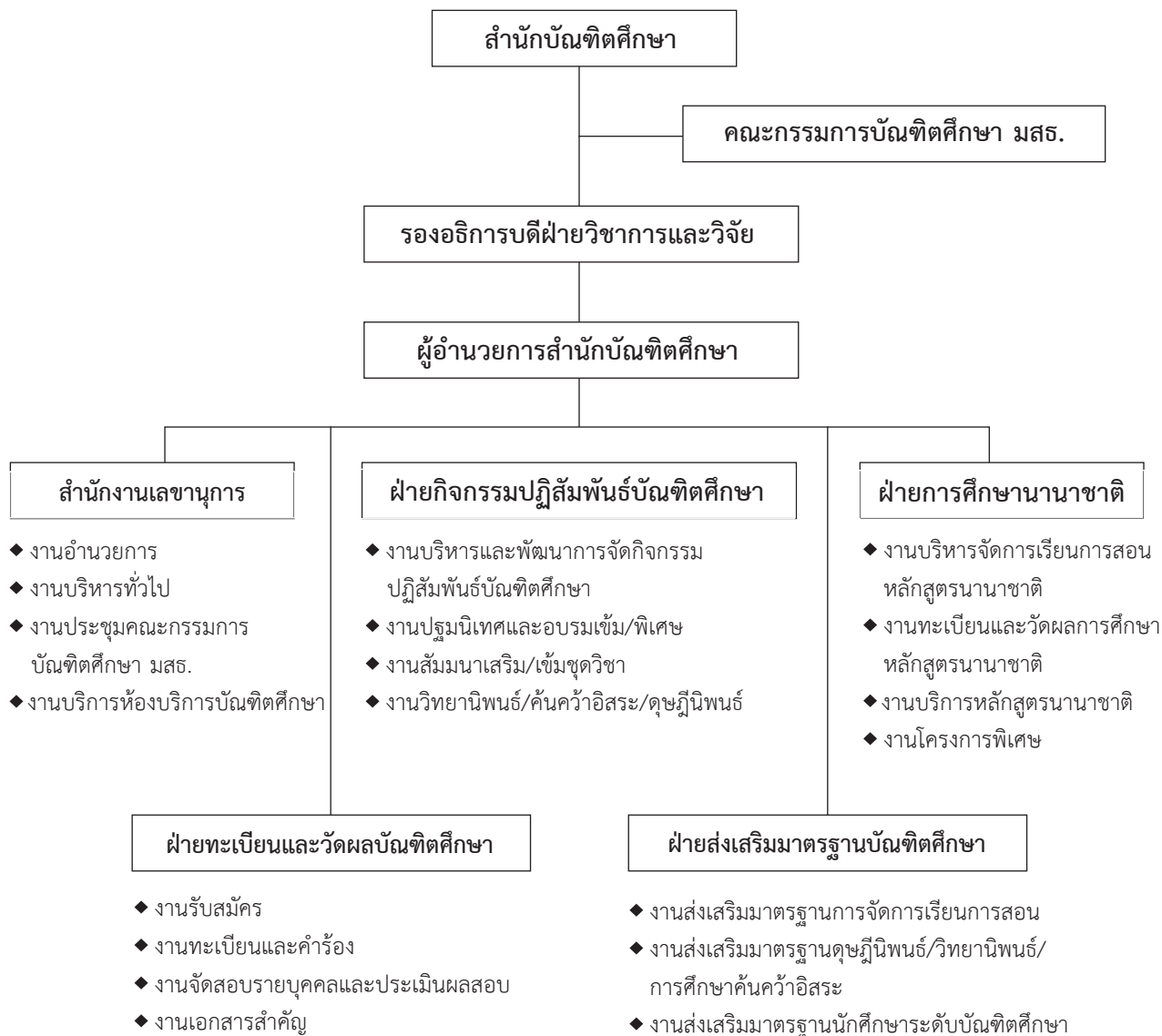
- 2) การเลือกให้กระทำโดยการลงคะแนนลับ

- 3) ให้ผู้ที่ได้รับคะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการสภาวิชาการกรณีมีผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดเท่ากัน ให้ลงคะแนนใหม่เฉพาะผู้ที่ได้คะแนนเท่ากัน และหากยังได้คะแนนเท่ากันอีกให้ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

6.2 หน่วยงานที่รองรับงานบัณฑิตศึกษา

สภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 3/2548 เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2548 มีมติเห็นชอบให้สำนักบัณฑิตศึกษา ทำหน้าที่บริหารงานและบริหารการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย และสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 2/2549 เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2549 มีมติอนุมัติให้ออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ว่าด้วย การดำเนินงานของสำนักบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2549 ซึ่งเป็นการจัดตั้งสำนักบัณฑิตศึกษา เป็นหน่วยงานของมหาวิทยาลัยที่ทำหน้าที่รองรับการสนับสนุนการดำเนินการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาอย่างเป็นทางการ ซึ่งโครงสร้างการดำเนินงานของสำนักบัณฑิตศึกษา มีการปรับรายละเอียดหน้าที่รับผิดชอบของหน่วยงานภายในสำนักบัณฑิตศึกษา ซึ่งการจัดโครงสร้างการบริหารงานภายในสำนักบัณฑิตศึกษาในปัจจุบัน ปรากฏในแผนภูมิที่ 6.1

โครงสร้างการบริหารงานภายในสำนักบัณฑิตศึกษา

2. หน้าที่และความรับผิดชอบ

1) สำนักงานเลขานุการ มีหน้าที่รับผิดชอบงาน 4 งาน ดังนี้

1.1 งานอำนวยการ รับผิดชอบ งานเลขานุการผู้บริหาร งานรับส่งหนังสือราชการ งานบุคคลและพัฒนาบุคลากร งานประชุม งานอาคารสถานที่และซ่อมบำรุง งานประสานและอำนวยความสะดวกในการใช้รถยนต์/สำนัก/ห้องประชุม งานตรวจสอบการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ คำสั่งและประกาศของทางราชการ รวมทั้งการจัดทำฐานข้อมูลบุคลากรและจัดเก็บสถิติวันลาเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร

1.2 งานบริหารทั่วไป รับผิดชอบ การจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี การจัดทำแผนกลยุทธ์ งานงบประมาณ งานการเงิน รายงานการใช้จ่ายงบประมาณ ดูแลการนำส่งเงินรายได้เข้ากองคลัง การอนุมัติงบประมาณค่าล่วงเวลา งานพัสดุและครุภัณฑ์ การจัดซื้อจัดจ้าง งานประชาสัมพันธ์กิจกรรมของบัณฑิตวิทยาลัย งานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และจัดทำรายงานประจำปี

1.3 งานประชุมคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มสธ. รับผิดชอบ เป็นฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มสธ. ซึ่งเป็นการประชุมระดับนโยบายบัณฑิตศึกษาเพื่อการรักษามาตรฐานการศึกษา ตั้งแต่ขั้นเตรียมการก่อนการประชุม ขึ้นปฏิบัติการระหว่างประชุม และภาระงานหลังการประชุมหลายขั้นตอน อาทิ การกลั่นกรอง/ตรวจสอบระเบียบวาระการประชุมให้ถูกต้องตามเกณฑ์/ระเบียบ ประสานงานร่วมกับสาขาวิชาในการปรับแก้ไขข้อมูลในระเบียบวาระการประชุม จัดทำหนังสือเชิญประชุม อำนวยความสะดวกผู้เข้าประชุม จัดเตรียมเอกสารอ้างอิงที่เป็นประโยชน์เพื่อประกอบการตัดสินใจของที่ประชุม จัดบันทึกการประชุม จัดทำรายงานการประชุม จัดทำคำสั่งตามมติที่ประชุม เวียนแจ้งสาขาวิชาและแจ้งในระบบ ตามมาตรฐานระยะเวลาการดำเนินงานที่กำหนดไว้ เวียนแจ้งมติที่ประชุมที่เร่งด่วน วางแผนและเตรียมการประชุม ควบคุมติดตามงานร่วมกับสาขาวิชา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อการปรับปรุงและพัฒนางาน

1.4 งานบริการห้องบริการบัณฑิตศึกษา รับผิดชอบให้คำปรึกษาและแนะนำ รวมทั้งให้บริการแก่นักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ภายในห้องบริการบัณฑิตศึกษา โดยให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์และแนะนำการใช้โปรแกรมต่างๆ เช่น SPSS/การใช้ Template การสืบค้นข้อมูลต่างๆและบริการออกผลการพิมพ์ โดยเรียกเก็บค่าบริการและนำส่งเงินรายได้เข้ามหาวิทยาลัยทุกวัน นอกจากนั้นยังให้บริการให้ข้อมูลการดำเนินงาน/การประสานงานต่างๆ ตลอดจนประชาสัมพันธ์การเปิดสอนหลักสูตรต่างๆ แก่ นักศึกษาและผู้สนใจ รวมทั้งการประเมินความคิดเห็นจากแบบสำรวจความพึงพอใจ โดยประมวลผลเป็นประจำทุกเดือน เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนางานบริการ

2) ฝ่ายทะเบียนและวัดผลบัณฑิตศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบงาน 4 งาน ดังนี้

2.1 งานรับสมัคร รับผิดชอบ การจัดทำประกาศการรับสมัครทุกหลักสูตรในระดับบัณฑิตศึกษา การจัดทำระเบียบการสมัครในแต่ละปีการศึกษา การประชาสัมพันธ์และรณรงค์การรับสมัครคัดเลือกเข้าศึกษา งานบริการรับสมัครนักศึกษาใหม่ ณ ศูนย์บริการร่วมแบบครบวงจร การประสานงานกับสาขาวิชาเพื่อดำเนินการคัดเลือกผู้สมัคร การประกาศผลการคัดเลือก การจัดส่งผลการคัดเลือกและเอกสารขึ้นทะเบียนนักศึกษาใหม่ทางไปรษณีย์ งานทำบัตรประจำตัวนักศึกษาใหม่ระดับบัณฑิตศึกษาและผู้เรียนตามโครงการสัมฤทธิ์บัตรบัณฑิตศึกษา งานจัดทำแฟ้มประวัติผู้ผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา งานตรวจสอบวุฒิการศึกษาผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาใหม่ และงานจัดเก็บสถิติที่เกี่ยวข้อง

2.2 งานทะเบียนและคำร้อง รับผิดชอบ การจัดทำปฏิทินการศึกษา การจัดทำคู่มือลงทะเบียนเรียนประจำปีการศึกษาและตารางสอบไล่ประจำภาคของแต่ละปีการศึกษา งานบริการลงทะเบียนเรียนและรับคำร้องต่างๆ ณ ศูนย์บริการร่วมแบบครบวงจร งานบริการข้อมูลการลงทะเบียนแก่นักบริการการศึกษาเพื่อการจัดส่งเอกสารชุดวิชา งานบริการข้อมูลการลงทะเบียนในแต่ละชุดวิชาแก่ทุกสาขาวิชาเพื่อวางแผนการจัดกลุ่มสัมมนาเสริม-เข้มชุดวิชา งานบริการข้อมูลการลงทะเบียนในทุกชุดวิชาให้สำนักทะเบียนและวัดผลเพื่อเตรียมการจัดพิมพ์ข้อสอบและจัดสนามสอบไล่ประจำภาคการศึกษา การบริการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาให้คำแนะนำในการดำเนินการเรื่องงานทะเบียนและคำร้องแก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและผู้เรียนตามโครงการสัมฤทธิ์บัตรบัณฑิตศึกษาตลอดระยะเวลาการศึกษาในมหาวิทยาลัย งานตรวจสอบการบันทึกข้อมูลในระบบงานทะเบียนนักศึกษา รวมทั้งการรายงานงานการเงินที่เกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียนแก่กองคลัง และงานจัดเก็บสถิติที่เกี่ยวข้อง

2.3 งานจัดสอบรายบุคคลและประมวลผลสอบ รับผิดชอบ การประสานงานกับสาขาวิชาต่างๆ เพื่อจัดส่งรายชื่อกรรมการออกข้อสอบ/ตรวจข้อสอบชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษา ประสานและติดตามสาขาวิชาในการจัดส่งข้อสอบไปที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาแบบทดสอบตามกำหนดเวลานัดหมาย การจัดทำคำสั่งแต่งตั้งกรรมการตรวจข้อสอบ การคัดแยกกระดาษคำตอบอัตโนมัติ/ปรินต์จากสนามสอบไล่/สอบซ่อมทั่วประเทศ การจัดส่งกระดาษคำตอบอัตโนมัติให้ทุกสาขาวิชาเพื่อตรวจให้คะแนน การตรวจสอบความถูกต้องของการกรอกคะแนนผลสอบอัตโนมัติในแต่ละชุดวิชาที่ได้รับคืนจากสาขาวิชา การประมวลผลสอบชุดวิชาปกติระดับบัณฑิตศึกษาทุกชุดวิชาที่เปิดสอน/ชุดวิชาวิทยานิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระ/ดุชนิพนธ์/การสอบประมวลความรู้/การสอบวัดคุณสมบัติ/การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต/ดุชนิพนธ์ในทุกหลักสูตรที่เปิดสอน การจัดประชุมคณะกรรมการตัดสินผลสอบ การดำเนินการเพื่อแจ้งผลสอบแก่นักศึกษาทั้งทางเว็บไซต์ ทางไปรษณีย์ทาง SMS และงานจัดเก็บสถิติที่เกี่ยวข้อง

รับผิดชอบการจัดทำหนังสือเชิญกรรมการสอบชุดวิชาวิทยานิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระ/ดุชนิพนธ์ ประสานงานการจัดเตรียมห้องสอบ อุปกรณ์โสตทัศนรองรับการจัดสอบตามที่สาขาวิชาแจ้ง การประสานการจัดสอบประมวลความรู้ การจัดสอบวัดคุณสมบัติ การจัดสอบสัมภาษณ์ระดับปริญญาเอก การจ่ายค่าตอบแทนและเอกสารหลักฐานทางการเงินต่างๆ ในการจ่ายค่าตอบแทนต่างๆ ในระดับบัณฑิตศึกษา ประสานงานการจัดสอบทดแทนและการจัดสอบ ณ ต่างประเทศให้กับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทุกหลักสูตร และงานจัดเก็บสถิติที่เกี่ยวข้อง

2.4 งานเอกสารสำคัญ รับผิดชอบ การตรวจสอบโครงสร้างการศึกษาแก่ผู้ขอสำเร็จการศึกษา การตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับการสำเร็จการศึกษา การออกเอกสารสำคัญแก่นักศึกษาปัจจุบันและผู้สำเร็จการศึกษา การขึ้นทะเบียนมหาบัณฑิต การเข้าปกปริญญาบัตร งานจัดเรียงปกปริญญาบัตรก่อนและวันพิธีพระราชทานปริญญาบัตร การจัดส่งปริญญาบัตรให้นักศึกษาทางไปรษณีย์กรณีไม่มาเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร และงานจัดเก็บสถิติที่เกี่ยวข้อง

3) ฝ่ายกิจกรรมปฏิสัมพันธ์บัณฑิตศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบงาน 4 งาน ดังนี้

3.1 งานบริหารและพัฒนากิจการปฏิสัมพันธ์บัณฑิตศึกษารับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา ดังนี้

(1) ประสานและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนโดยการจัดหาทรัพยากรสำหรับการใช้ทรัพยากรร่วมกันในการจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์บัณฑิตศึกษาทุกกิจกรรม ได้แก่ การจัดหาสถานที่

และอุปกรณ์โสตทัศน ห้างพัก อาหาร ยานพาหนะ และอื่น ๆ กับหน่วยงานส่วนกลางของมหาวิทยาลัย ศูนย์วิทย์พัฒนา มสธ. และหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัย ได้แก่ หน่วยบริการบัณฑิตศึกษา ศูนย์เฉพาะกิจบัณฑิตศึกษา รวมทั้งการจัดหาสถานที่เพิ่มเติมสำหรับการจัดการเรียนการสอน

(2) งานเผยแพร่ข้อมูลการจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์บัณฑิตศึกษา โดยการจัดทำแผน และตารางการเรียนการสอนและการใช้ทรัพยากรสำหรับการจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์บัณฑิตศึกษา เผยแพร่ข้อมูลผ่านทาง เว็บไซต์ SMS อีเมล เบิกเอกสารการสอนให้กับอาจารย์การและจัดทำฐานข้อมูล การเบิกเอกสาร งานสำเนาเอกสารและจัดส่งเอกสารเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

(3) วิเคราะห์ข้อมูลและพัฒนางานจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์บัณฑิตศึกษา โดยรับผิดชอบ การจัดทำแบบประเมิน การรวบรวม และการวิเคราะห์การจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์บัณฑิตศึกษา สำหรับสนับสนุนการประกันคุณภาพการศึกษา และมาตรฐานการศึกษา (มคอ.) การบริการการให้ ข้อมูลแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้สนใจ รวมทั้งนำผลการวิเคราะห์มาพัฒนางานในความรับผิดชอบ ตลอดจนจัดทำระเบียบ ประกาศแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

3.2 งานปฐมนิเทศและอบรมเข้ม/พิเศษ รับผิดชอบ งานปฐมนิเทศและอบรมเข้ม/พิเศษ แบ่งภาระงานออกเป็น 3 ส่วน แต่ละส่วนรับผิดชอบการจัดงานให้กับสาขาวิชาจำนวน 12 สาขาวิชา ในระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ระดับปริญญาโท ระดับปริญญาเอก ดังนี้

(1) จัดปฐมนิเทศเชิงปฏิบัติการนักศึกษาใหม่บัณฑิตศึกษาทั้งภายในและภายนอก มหาวิทยาลัย โดยการวางแผนและรวบรวมข้อมูลความต้องการของสาขาวิชาในการจัดการเรียนการสอน จัดประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดปฐมนิเทศ จัดทำจดหมายแจ้งนักศึกษา การจัดทำ คำสั่งวิทยากรและเจ้าหน้าที่ การจัดประมาณการค่าใช้จ่ายโดยตรวจสอบให้เป็นตามระเบียบประกาศที่ มหาวิทยาลัยกำหนด การจัดปฐมนิเทศตามที่สาขาวิชามอบหมาย จัดทำสถิติวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการจัดปฐมนิเทศเชิงปฏิบัติการนักศึกษาใหม่บัณฑิตศึกษา

(2) จัดอบรมเข้ม/เสริมประสบการณ์บัณฑิตศึกษา โดยการจัดกิจกรรมก่อนการ สำเร็จการศึกษาทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ในระดับระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท และปริญญาเอก โดยการวางแผนและรวบรวมข้อมูลความต้องการของสาขาวิชาในการอบรมเข้ม/เสริม ประสบการณ์บัณฑิตศึกษา จัดประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมในจัดอบรมเข้ม/เสริมประสบการณ์บัณฑิต ศึกษา การจัดทำจดหมายแจ้งนักศึกษา การจัดทำคำสั่งวิทยากรและเจ้าหน้าที่ การจัดประมาณการ ค่าใช้จ่ายโดยตรวจสอบให้เป็นตามระเบียบประกาศที่มหาวิทยาลัยกำหนด จัดอบรมเข้ม/เสริม ประสบการณ์ ประสานกับหน่วยงานภายนอกในการจัดนักศึกษาไปดูงานภายนอก จัดทำสถิติวิเคราะห์ ข้อมูลและสรุปผลการอบรมเข้ม/เสริมประสบการณ์บัณฑิตศึกษา

(3) จัดกีฬาบัณฑิตศึกษา โดยดำเนินการจัดทำโครงการเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬา บัณฑิตศึกษาสัมพันธ์ ทำการประชาสัมพันธ์เพื่อจัดหานักกีฬา ทำการปฐมนิเทศนักกีฬา ประชุมคณะกรรมการอำนวยการกีฬามหาวิทยาลัย ทำการฝึกซ้อมนักกีฬา พานักศึกษาไปแข่งขัน การเงินและจัดหา วัสดุสำหรับใช้ในการแข่งขัน ทำประกันชีวิต จัดทำคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการจัดการแข่งขันกีฬา ทำหนังสือ เชิญและขออนุมัติต้นสังกัดของนักกีฬา

3.3 งานสัมมนาเสริม/เข้มชุดวิชา รับผิดชอบ งานสัมมนาเสริม/เข้มชุดวิชา แบ่งภาระงาน ออกเป็น 3 ส่วน แต่ละส่วนรับผิดชอบการจัดงานให้กับสาขาวิชาจำนวน 12 สาขาวิชา ดังนี้

(1) การจัดสัมมนาเสริมประจำชุดวิชา โครงการสัมฤทธิ์บัตร ประกาศนียบัตร บัณฑิตและปริญญาโท โดยการนำข้อมูลจากสาขาวิชาเกี่ยวกับการจัดกลุ่มนักศึกษา จำนวนวิทยากร จำนวนห้องและอุปกรณ์ที่ใช้ในแต่ละชุดวิชามาวางแผนและวิเคราะห์ความต้องการใช้ทรัพยากรจากหน่วยงานภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เพื่อจัดทำตารางการจัดสัมมนาในแต่ละภาคการศึกษา ตรวจสอบการจัดกลุ่มนักศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด จัดทำคำสั่งวิทยากร จัดทำหนังสือเชิญวิทยากรทั้งภายในและภายนอก ขออนุญาตต้นสังกัด จัดทำประมาณการค่าใช้จ่ายในการจัดการเรียนการสอนและเอกสารเกี่ยวกับการเงินของวิทยากร ของหน่วยบริการบัณฑิตศึกษาก่อนการเปิดภาคการศึกษาและหลังสิ้นภาคการศึกษา ของศูนย์บริการการศึกษาเฉพาะกิจ เบิกค่าตรวจรายงานประจำชุดวิชา เบิกค่าตอบแทนการสัมมนาแบบออนไลน์ ปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่กองกลาง รวมทั้งการจัดทำสถิติ วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการจัดสัมมนาเสริมประจำภาคการศึกษา

(2) จัดสัมมนาเข้มชุดวิชาประจำชุดวิชา รับผิดชอบโดยการติดต่อขอข้อมูลจากสาขาวิชาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมการจัดงานสัมมนาเข้มประจำชุดวิชาใน ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท และปริญญาเอกของแต่ละสาขาวิชา โดยนำข้อมูลที่ได้รับมาวางแผนเตรียมงานก่อนการจัดสัมมนาให้เป็นไปตาม ระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัติที่กำหนดไว้ ตรวจสอบการจัดวิทยากรให้เป็นไปตามเกณฑ์ของมติคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มสธ. จัดหารถสำหรับพานักศึกษาไปดูงาน จัดทำประมาณการค่าใช้จ่ายให้กับวิทยากร เจ้าหน้าที่ ค่าวัสดุ จัดทำคำสั่ง หนังสือเชิญวิทยากรและขออนุมัติต้นสังกัด ให้มีความถูกต้องและชัดเจน ปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่กองกลาง เพื่อดูแลความเรียบร้อยในการจัดงาน การประสานงาน และการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการมาจัดทำสถิติ วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการจัดสัมมนาเข้มประจำภาคการศึกษา

(3) จัดอบรมเข้มชุดฝึกปฏิบัติ จัดสัมมนาเข้มชุดฝึกปฏิบัติโดยดำเนินการจัดประชุมก่อนการจัดสัมมนาเข้มชุดฝึกปฏิบัติแต่ละชุดวิชาเนื่องจากแต่ละชุดวิชามีรายละเอียดแตกต่างกัน ประสานงานติดต่อขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงานต่างๆเพื่อขออนุญาตให้นักศึกษาของ มสธ.ไปฝึกปฏิบัติทั่วประเทศ จัดทำหนังสือส่งตัวนักศึกษาไปฝึกปฏิบัติ และเรียนเชิญวิทยากรในการรับนักศึกษาให้อยู่ในความดูแล ตลอดจนการเบิกเงินค่าตอบแทนให้วิทยากรและสถานที่ฝึกปฏิบัติ จัดทำจดหมายแจ้งนักศึกษา ทำคำสั่งวิทยากรภายใน/ภายนอก/เจ้าหน้าที่ จัดทำประมาณ จัดทำประมาณการค่าใช้จ่ายในการจัดการเรียนการสอนและเอกสารเกี่ยวกับการเงินให้เป็นไปตามระเบียบ/ประกาศที่กำหนด จัดทำสถิติวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการจัดอบรมเข้มชุดฝึกปฏิบัติบัณฑิตศึกษา

3.4 งานวิทยานิพนธ์/งานค้นคว้าอิสระ/ดุขุณิพนธ์ รับผิดชอบ งานวิทยานิพนธ์/งานค้นคว้าอิสระ/ดุขุณิพนธ์ แบ่งภาระงานออกเป็น 3 ส่วน แต่ละส่วนรับผิดชอบการจัดงานให้กับสาขาวิชาจำนวน 12 สาขาวิชา ดังนี้

(1) จัดสัมมนาเข้มชุดวิชาดุขุณิพนธ์ รับผิดชอบโดยการติดต่อขอข้อมูลจากสาขาวิชาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมการจัดงานสัมมนาเข้ม จัดทำคำสั่งวิทยากรภายในภายนอก และเจ้าหน้าที่กองกลาง หนังสือเชิญวิทยากร และขออนุมัติต้นสังกัด ปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่กองกลางในการสัมมนาเข้มชุดวิชาวิทยานิพนธ์เบิกเงินค่าตอบแทนอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประจำภาคการศึกษา การจัดส่งและรวบรวมแบบสอบถามเพื่อส่งให้งานประเมินผลไปวิเคราะห์ จัดทำสถิติข้อมูลการจัดอบรมเข้มชุดวิชาดุขุณิพนธ์

(2) จัดสัมมนาเข้มชุดวิชาวิทยานิพนธ์ รับผิดชอบโดยการติดต่อขอข้อมูลจากสาขาวิชาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมการจัดงานสัมมนาเข้ม จัดทำคำสั่งวิทยากรภายในภายนอก และเจ้าหน้าที่กองกลาง หนังสือเชิญวิทยากร และขออนุมัติต้นสังกัด ปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่กองกลางในการสัมมนาเข้มชุดวิชาวิทยานิพนธ์ เบิกเงินค่าตอบแทนอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประจำภาคการศึกษา จัดทำสถิติข้อมูลการจัดอบรมเข้มชุดวิชาวิทยานิพนธ์สรุปข้อมูลและผลการจัดสัมมนาเข้มวิทยานิพนธ์

(3) จัดสัมมนาเข้มชุดวิชาคั่นคว่ำอิสระ รับผิดชอบโดยการติดต่อขอข้อมูลจากสาขาวิชาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมการจัดงานสัมมนาเข้ม จัดทำคำสั่งวิทยากรภายในภายนอก และเจ้าหน้าที่กองกลาง หนังสือเชิญวิทยากร และขออนุมัติต้นสังกัด ปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่กองกลางในการสัมมนาเข้มชุดวิชาวิทยานิพนธ์เบิกเงินค่าตอบแทนอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประจำภาคการศึกษาตามระเบียบ/ประกาศที่กำหนดไว้ จัดทำฐานข้อมูลอาจารย์ที่ปรึกษาการคั่นคว่ำอิสระ จัดทำสถิติวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการจัดสัมมนาเข้มคั่นคว่ำอิสระ

4) ฝ่ายส่งเสริมมาตรฐานบัณฑิตศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบงาน 3 งาน ดังนี้

4.1 งานส่งเสริมมาตรฐานการจัดการเรียนการสอน รับผิดชอบงาน การจัดประชุม/สัมมนาเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล จัดทำคู่มือนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา จัดทำข้อบังคับ/ระเบียบ/ประกาศที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาในระบบการศึกษาทางไกลและเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

4.2 งานส่งเสริมมาตรฐานดุขฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/การศึกษาคั่นคว่ำอิสระ รับผิดชอบงาน จัดทำคู่มือการพิมพ์ดุขฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/การศึกษาคั่นคว่ำอิสระ จัดทำ Template การพิมพ์ดุขฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/การศึกษาคั่นคว่ำอิสระ การตรวจรูปแบบดุขฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/การศึกษาคั่นคว่ำอิสระ ประสานและกำกับการตรวจรูปแบบ (กรณีการจ้างบุคลากรภายนอกทำหน้าที่ตรวจรูปแบบ) ประสานงานการตรวจความถูกต้องของภาษาอังกฤษในบทคัดย่อ ดุขฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/การศึกษาคั่นคว่ำอิสระ ประสานงานการจัดทำเล่มดุขฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/การศึกษาคั่นคว่ำอิสระฉบับสมบูรณ์ (กรณีการจ้างทำเล่มที่ศูนย์ฝึกอบรมเทคโนโลยีการพิมพ์แห่งชาติ) และสนับสนุนและประสานการให้ทุนอุดหนุนดุขฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/การศึกษาคั่นคว่ำอิสระของมหาวิทยาลัยและหน่วยงานภายนอก รวมถึงการสนับสนุนการตรวจการคัดลอกผลงานโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

4.3 งานส่งเสริมมาตรฐานนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา รับผิดชอบงาน สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้แก่ศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สนับสนุนการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สนับสนุนการเผยแพร่ผลงานดุขฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/การศึกษาคั่นคว่ำอิสระ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เป็นเจ้าภาพหลักในการจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย เป็นเจ้าภาพหลักในการจัดทำข้อมูลเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาในเรื่องการเผยแพร่ผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา และ สนับสนุนการประกวดดุขฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์

5) ฝ่ายการศึกษานานาชาติ มีหน้าที่รับผิดชอบงาน 4 งาน ดังนี้

5.1 งานบริหารจัดการการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรนานาชาติ รับผิดชอบการประสานงานร่วมกันสาขาวิชาและหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศ การวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย การจัดทำระเบียบ/ ประกาศ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรนานาชาติ ระดับบัณฑิตศึกษา

5.2 งานทะเบียนและวัดผลการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ รับผิดชอบงานรับสมัครนักศึกษา ลงทะเบียนต่างๆ งานทะเบียนประวัตินักศึกษา งานประเมินผลการศึกษา และงานสำเร็จการศึกษา

5.3 งานบริการการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ รับผิดชอบงานปฐมนิเทศนักศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดงานประสบการณ์มหาบัณฑิต

5.4 งานโครงการพิเศษ รับผิดชอบ งานพัฒนาโครงการ ประสานงานและพัฒนาโครงการพิเศษ การวิเคราะห์ตลาด และความคุ้มค่าทางการลงทุน งานบริหารโครงการ และประเมินความสำเร็จของโครงการ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2553). ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553. อัดสำเนา.
- ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2560). ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2560. อัดสำเนา.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ. (2558). เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558. อัดสำเนา.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ. (2558). เรื่องแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558. อัดสำเนา.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ. (2548). เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548. อัดสำเนา.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ. (2548). เรื่องแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548. อัดสำเนา.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ. (2548). เรื่องแนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรควบระดับปริญญาโท 2 ปริญญาในสถาบันอุดมศึกษาไทย พ.ศ. 2548. อัดสำเนา.
- ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย. (2545). เรื่องหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่ การศึกษาในระบบ พ.ศ. 2545. อัดสำเนา.
- ประกาศมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2559). เรื่องการบริหารชุดวิชา พ.ศ. 2559. อัดสำเนา.
- _____. (2558). เรื่องแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิตหรือปรับปรุงชุดวิชา พ.ศ. 2558. อัดสำเนา.
- สุโขทัยธรรมมาธิราชมหาวิทยาลัย. (2553). คู่มือการจัดการเรียนการสอนในระบบอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2553. สำนักเทคโนโลยีการศึกษา. มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช นนทบุรี.
- _____. (2551). คู่มืออาจารย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. ฝ่ายส่งเสริมมาตรฐาน บัณฑิตศึกษา สำนักบัณฑิตศึกษา. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช นนทบุรี.
- _____. (2534). แนวทางการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล. ฝ่าย บัณฑิตศึกษา สำนักวิชาการ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช นนทบุรี.
- _____. (2560). คู่มือนักศึกษาระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ปีการศึกษา 2560. ฝ่ายส่งเสริมมาตรฐานบัณฑิตศึกษา สำนักบัณฑิตศึกษา. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช นนทบุรี.
- _____. (2560). คู่มือนักศึกษาระดับปริญญาเอก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ปีการศึกษา 2560. ฝ่ายส่งเสริมมาตรฐานบัณฑิตศึกษา สำนักบัณฑิตศึกษา. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช นนทบุรี.

ภาคผนวก

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

พ.ศ. ๒๕๕๘

โดยที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้ประกาศใช้มาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว จึงมีความจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวสำหรับการผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษาที่เหมาะสมกับพลวัตของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยมีเจตนารมณ์ให้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ รองรับการบริหารจัดการหลักสูตรให้ได้คุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และตามจุดเน้นของแต่ละสาขาวิชา

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการอุดมศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘” ดังต่อไปนี้

๑. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการนี้เรียกว่า “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘”

๒. ให้ใช้ประกาศกระทรวงนี้สำหรับหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต (การศึกษาหลังปริญญาตรี) ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (การศึกษาหลังประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือปริญญาโท) ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอกทุกสาขาวิชา สำหรับหลักสูตรที่จะเปิดใหม่และหลักสูตรเก่าที่จะปรับปรุงใหม่ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๓. ให้ยกเลิก ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘” ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๘

๔. ในประกาศกระทรวงนี้

“อาจารย์ประจำ” หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นเวลา

สำหรับอาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานนี้เริ่มบังคับใช้ ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำ

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นมหาวิทยาลัย หรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน ๒ คน

“อาจารย์พิเศษ” หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

๕. ปรัชญา และวัตถุประสงค์

๕.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีลักษณะเบ็ดเสร็จในตัวเอง

๕.๒ หลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอก มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพ ที่มีความรู้ความสามารถระดับสูง ในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยกระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้ง มีความสามารถในการสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ที่ตนเชี่ยวชาญกับศาสตร์อื่นได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ ทั้งนี้ในระดับปริญญาโท มุ่งให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างและประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่เพื่อการพัฒนาและสังคม ในขณะที่ระดับปริญญาเอก มุ่งให้มีความสามารถในการค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่หรือนวัตกรรม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานสังคม และประเทศ

๖. ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาค การศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบไตรภาค หรือระบบจตุรภาค ให้ถือแนวทางดังนี้

ระบบไตรภาค

๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๓ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ สัปดาห์

โดย ๑ หน่วยกิตระบบไตรภาค เทียบได้กับ ๑๒/๑๕ หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ ๔ หน่วยกิต ระบบทวิภาค เทียบได้กับ ๕ หน่วยกิตระบบไตรภาค

ระบบจตุรภาค

๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๔ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๐ สัปดาห์

โดย ๑ หน่วยกิตระบบจตุรภาค เทียบได้กับ ๑๐/๑๕ หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ ๒ หน่วยกิต ระบบทวิภาค เทียบได้กับ ๓ หน่วยกิตระบบจตุรภาค

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาระบบอื่น ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้น รวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียงหน่วยกิตกับระบบทวิภาคไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจนด้วย

๗. การคิดหน่วยกิต

๗.๑ รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๓ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๔ การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้นไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๕ การค้นคว้าอิสระ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๖ วิทยานิพนธ์ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๘. โครงสร้างหลักสูตร

๘.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้มีจำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๘.๒ ปริญญาโท ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน คือ

แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

แบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับ หน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด

แบบ ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษางานรายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต และไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

๘.๓ ปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการ และนักวิชาชีพชั้นสูง คือ

แบบ ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด ดังนี้

แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ ๑.๑ และแบบ ๑.๒ จะต้องมีมาตรฐาน และคุณภาพเดียวกัน

แบบ ๒ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูง และก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษางานรายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แบบ ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ ๒.๑ และแบบ ๒.๒ จะต้องมีมาตรฐาน และคุณภาพเดียวกัน

๙. การรับและเทียบโอนหน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชา หรือวิทยานิพนธ์จากหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ ที่สามารถวัดมาตรฐานได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่วิทยานิพนธ์ในระบบ และแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเทียบโอนของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

อนึ่ง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หากเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท ในสาขาวิชาเดียวกันหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน ให้เทียบโอนหน่วยกิตได้ไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของหลักสูตรที่จะเข้าศึกษา

๑๐. จำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์

๑๐.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต

๑๐.๑.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๐.๑.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน มีคุณวุฒิ ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมี ผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหา อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางสถาบันอุดมศึกษา ต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา พิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๑.๓ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำ ปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคล ดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชา ที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอน ต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๐.๒ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

๑๐.๒.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำ ปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษา เพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณา แต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๐.๒.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวนหรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๒.๓ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน และมีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาเอก แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๐.๓ ปริญญาโท

๑๐.๓.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๑๐.๓.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีขึ้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๓.๓ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและการค้นคว้าอิสระ ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นด่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณสมบัติและคุณสมบัติดังนี้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณสมบัติและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณสมบัติและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๐.๓.๔ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่า ๓ คน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องไม่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณสมบัติ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการดังนี้

๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นด่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๐.๓.๕ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

๑๐.๔ ปริญญาเอก

๑๐.๔.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๑๐.๔.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๔.๓ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติ ดังนี้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิ และผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร ที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการ ตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมาก เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๐.๔.๔ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตร และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่า ๕ คน ทั้งนี้ประธานกรรมการสอบต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการ ดังนี้

๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่ง ของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการ ตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมาก เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๐.๔.๕ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิ ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน และมีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการ ที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีรายวิชาที่สอนไม่ใช่วิชาในสาขาวิชาของหลักสูตร อนุมัติให้อาจารย์ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ ทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนได้

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

๑๑. ภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

๑๑.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักของนักศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอกตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกรวมได้ไม่เกิน ๕ คน ต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกรวมได้ไม่เกิน ๑๐ คนต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์และมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษาเกินกว่าจำนวนที่กำหนดให้เสนอต่อสภาสถาบันพิจารณา แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา หากมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษามากกว่า ๑๕ คน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นรายกรณี

๑๑.๒ อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาปริญญาโทได้ไม่เกิน ๑๕ คน

หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ให้คิดสัดส่วนจำนวนนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ ๑ คน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาที่ค้นคว้าอิสระ ๓ คน แต่ทั้งนี้รวมแล้วต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา

๑๑.๓ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ/หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนั้นด้วย

๑๒. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๑๒.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

๑๒.๒ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตหรือปริญญาโท หรือเทียบเท่า

๑๒.๓ ปริญญาโท จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

๑๒.๔ ปริญญาเอก จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ที่มีผลการเรียนดีมาก หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลการสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

๑๓. การลงทะเบียนเรียนและระยะเวลาการศึกษา ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ และให้ใช้เวลาศึกษาในแต่ละหลักสูตร ดังนี้

๑๓.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

๑๓.๒ ปริญญาโท ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๕ ปีการศึกษา

๑๓.๓ ปริญญาเอก ผู้ที่สำเร็จปริญญาตรีแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกให้ใช้เวลาศึกษา ไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา ส่วนผู้ที่สำเร็จปริญญาโทแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกให้ใช้เวลาศึกษา ไม่เกิน ๖ ปีการศึกษา

การลงทะเบียนเรียนสำหรับผู้เข้าศึกษาแบบไม่เต็มเวลา ให้สถาบันอุดมศึกษา กำหนดจำนวนหน่วยกิตที่ให้ลงทะเบียนเรียนได้ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ โดยเทียบเคียงกับจำนวนหน่วยกิต ที่กำหนดข้างต้นในสัดส่วนที่เหมาะสม

หากสถาบันอุดมศึกษาใดมีเหตุผลและความจำเป็นพิเศษ การลงทะเบียนเรียน ที่มีจำนวนหน่วยกิตแตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้นก็อาจทำได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐาน และคุณภาพการศึกษา

๑๔. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา นักศึกษาจะต้องปฏิบัติ ดังนี้

๑๔.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ต้องเรียนครบตาม จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า

๑๔.๒ ปริญญาโท

๑๔.๒.๑ แผน ก แบบ ก ๑ เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่า ขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการ การอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

๑๔.๒.๒ แผน ก แบบ ก ๒ ศึกษาวิทยานิพนธ์ครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า พร้อมทั้ง เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศ คณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ ผลงานทางวิชาการ หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการโดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ดังกล่าว

๑๔.๒.๓ แผน ข ศีการายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียนและ/หรือปากเปล่าในสาขาวิชานั้น พร้อมทั้งเสนอรายงานการค้นคว้าอิสระและสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง โดยเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ และรายงานการค้นคว้าอิสระหรือส่วนหนึ่งของรายงานการค้นคว้าอิสระต้องได้รับการเผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สืบค้นได้

๑๔.๓ ปริญญาเอก

๑๔.๓.๑ แบบ ๑ สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบันและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ อย่างน้อย ๒ เรื่อง

๑๔.๓.๒ แบบ ๒ ศีการายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบันและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

๑๕. ชื่อประกาศนียบัตรและชื่อปริญญา

๑๕.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต ให้ใช้ชื่อว่า “ประกาศนียบัตรบัณฑิต (Graduate Diploma)” อักษรย่อ “ป.บัณฑิต (Grad. Dip.)” แล้วตามด้วยชื่อสาขาวิชาต่อท้าย

๑๕.๒ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้ชื่อว่า “ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (Higher Graduate Diploma)” อักษรย่อ “ป.บัณฑิตชั้นสูง (Higher Grad. Dip.)” แล้วตามด้วยชื่อสาขาวิชาต่อท้าย

๑๕.๓ ปริญญาโทและปริญญาเอก สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ปริญญาใดยังมิได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา ตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

๑๖. การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย ๖ ด้าน คือ

- (๑) การกำกับมาตรฐาน
- (๒) บัณฑิต
- (๓) นักศึกษา
- (๔) คณาจารย์
- (๕) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน
- (๖) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

๑๗. การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยโดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ ๆ อย่างน้อย ตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ ๕ ปี

๑๘. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สิ้นสุด

ประกาศ ณ วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

พ.ศ. ๒๕๕๘

เพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดและเจตนารมณ์ของเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอนุปริญญา ระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา สำหรับเป็นแนวทางการบริหารจัดการ และพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘” ดังต่อไปนี้

๑. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการนี้เรียกว่า “แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘”

๒. ให้ใช้ประกาศกระทรวงศึกษาธิการนี้ เป็นแนวทางการบริหารจัดการและพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาทุกสาขาวิชา สำหรับหลักสูตรที่เปิดใหม่และหลักสูตรปรับปรุงของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๓. ให้ยกเลิก

๓.๑ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘” ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๘

๔. สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ต้องรับผิดชอบการพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาให้มีมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาสูงขึ้น สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาของคณะกรรมการการอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งเกณฑ์มาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และกำหนดตัวบ่งชี้ด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

๕. ระบบการจัดการศึกษา เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรทุกระดับกำหนดให้ใช้ระบบทวิภาคเป็นระบบมาตรฐานในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา แต่มีได้จำกัดให้สถาบันอุดมศึกษาต้องใช้ระบบทวิภาคในการจัดการศึกษาเพียงระบบเดียว สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดการศึกษาระบบอื่นได้เช่นกัน อาทิ ระบบไตรภาค หรือระบบจตุรภาค กรณีที่สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาระบบอื่น จะต้องแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้นไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจน ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับการแบ่งภาคการศึกษา ระยะเวลาการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา การคิดหน่วยกิต รายวิชาภาคทฤษฎี และรายวิชาภาคปฏิบัติ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม การทำโครงการหรือกิจกรรมอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียงหน่วยกิตระบบดังกล่าวกับหน่วยกิตระบบทวิภาค

อนึ่ง ระบบการจัดการศึกษาอื่นใดที่สถาบันอุดมศึกษานำมาใช้ในการจัดการศึกษาควรเป็นระบบมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

๖. การจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

วิชาศึกษาทั่วไปมีเจตนารมณ์เพื่อเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยให้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ จนเกิดความซาบซึ้งและสามารถติดตามความก้าวหน้าในสาขาวิชานั้นได้ด้วยตนเอง การจัดการเรียนการสอนควรจัดให้มีเนื้อหาวิชาที่เบ็ดเสร็จในรายวิชาเดียว ไม่ควรมีรายวิชาต่อเนื่องหรือรายวิชาขั้นสูงอีก และไม่ควรนำรายวิชาเบื้องต้นหรือรายวิชาพื้นฐานของวิชาเฉพาะมาจัดเป็นวิชาศึกษาทั่วไป

๗. การเปิดสอนหลักสูตรระดับอนุปริญญา

สถาบันอุดมศึกษาที่มีภารกิจหลักในการเปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญา เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในสาขาวิชาการและวิชาชีพต่าง ๆ ออกมารับใช้สังคม รวมทั้งมุ่งเน้นการเปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพระดับสูงให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่

สำหรับการผลิตบุคลากรในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (ระดับประกาศนียบัตร และระดับอนุปริญญา) ควรเป็นภารกิจของสถานศึกษาประเภทอื่น เช่น วิทยาลัยชุมชน วิทยาลัยอาชีวศึกษา เป็นต้น ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยที่จะเปิดสอนหลักสูตรระดับอนุปริญญา ควรมีเหตุผลความจำเป็นอย่างยิ่งในการเปิดสอนและต้องคำนึงถึงความต้องการบุคลากรในสาขาวิชานั้นเป็นสำคัญ รวมทั้งคำนึงถึงความซ้ำซ้อนในการเปิดสอนสาขาวิชาที่มีการเปิดสอนอยู่แล้วในสถาบันอื่น

๘. การเปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง)

หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีทักษะการปฏิบัติการอยู่แล้ว ให้มีความรู้ด้านวิชาการมากยิ่งขึ้น รวมทั้งได้รับการฝึกปฏิบัติขั้นสูงเพิ่มเติม ดังนั้น จึงจัดไว้ในกลุ่มหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น ๆ เท่านั้น เพื่อให้บัณฑิตจบไปเป็นนักปฏิบัติ

การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนี้ ต้องมีการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมกับสถานประกอบการในภาคการผลิตหรือการบริการ โดยอาจจัดในรูปสหกิจศึกษา หรือการฝึกงานในสถานประกอบการ และเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (ต่อเนื่อง) ให้รับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตรงตามสาขาวิชาที่จะเข้าศึกษาเท่านั้น

ในด้านอาจารย์ผู้สอนจำนวนหนึ่งต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ในทางปฏิบัติมาแล้วและหากเป็นผู้สอนจากสถานประกอบการต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

๙. จำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์

๙.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอนทั้งอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ ต้องมีคุณสมบัติและคุณสมบัติครบถ้วนตามที่ระบุในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร นอกจากนั้น ในระดับบัณฑิตศึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณสมบัติและคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดเช่นกัน

ทั้งนี้ อาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศใช้ ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำ

สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่เผยแพร่รายชื่อและคุณสมบัติของอาจารย์ทุกประเภทข้างต้นของแต่ละหลักสูตรในแต่ละภาคการศึกษา โดยเผยแพร่ในเอกสารหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งปรับปรุงให้ทันสมัยตลอดเวลา เพื่อให้สาธารณชนและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาสามารถตรวจสอบข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาระบบมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาของชาติ

๙.๒ คุณสมบัติที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร หมายถึง คุณสมบัติที่กำหนดไว้ในมาตรฐานสาขาวิชาที่ประกาศไปแล้ว หากสาขาวิชาใดยังไม่มีประกาศมาตรฐานสาขาวิชา หรือประกาศมาตรฐานสาขาวิชาไม่ได้กำหนดเรื่องนี้ไว้ ให้อ้างอิงจากกลุ่มสาขาวิชาเดียวกันในตารางของ ISCED (International Standard Classification of Education)

๙.๓ คุณสมบัติด้านตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน ตลอดจนอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ของหลักสูตรกลุ่มวิชาการ และหลักสูตรกลุ่มวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ควรเป็นตำแหน่งทางวิชาการที่ได้จากการประเมินผลงานที่สอดคล้องกับลักษณะของกลุ่มหลักสูตรนั้น ๆ

กรณีอาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษาอนุมัติให้เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาโทได้ แต่ทั้งนี้หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาเอก หรือเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษอย่างน้อย ๑ ชิ้น ภายใน ๒ ปี หรือ ๒ ชิ้น ภายใน ๔ ปี หรือ ๓ ชิ้น ภายใน ๕ ปี

๙.๔ สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีที่เน้นปฏิบัติการ คำว่า “ประสบการณ์ด้านปฏิบัติการ” หมายถึง การทำงานร่วมกับสถานประกอบการโดยมีหลักฐานรับรองผลการปฏิบัติงานที่เกิดประโยชน์กับสถานประกอบการ หรือมีผลงานทางวิชาการประเภทการพัฒนาเทคโนโลยี หรือผลงานสร้างสรรค์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับภาคอุตสาหกรรมเผยแพร่มาแล้ว

๙.๕ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับปริญญา กิตติมศักดิ์หรือมีตำแหน่งทางวิชาการพิเศษทุกระดับ จะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมหรือผู้สอบได้ ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงหรือสูงมากตามที่กำหนดในแต่ละระดับปริญญา โดยให้พิจารณาจากผลงานของผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเนื้อหาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ

๙.๖ สำหรับคุณสมบัติอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระและผู้สอบการค้นคว้าอิสระ ในระดับปริญญาโท ให้ใช้หลักเกณฑ์เดียวกันกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้สอบวิทยานิพนธ์

๑๐. การบริหารหลักสูตรกรณีมีข้อตกลงร่วมผลิตกับสถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา

๑๐.๑ การตกลงร่วมผลิต หมายถึง การทำข้อตกลงร่วมมือกันอย่างเป็นทางการระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรภายนอกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร โดยผ่านความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัยและคณะกรรมการระดับนโยบายขององค์กรภายนอกนั้น ๆ

องค์กรภายนอกต้องเป็นสถาบันอุดมศึกษาในหรือต่างประเทศที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาของประเทศนั้น หรือเป็นหน่วยราชการระดับกรมหรือเทียบเท่า หรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การมหาชน หรือบริษัทเอกชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเท่านั้น

หากเป็นบริษัทเอกชนที่ไม่ได้อยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ให้เสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี โดยต้องแสดงศักยภาพและความพร้อมในการร่วมผลิตบัณฑิตของบริษัทดังกล่าว

๑๐.๒ ภายใต้ข้อตกลงดังกล่าว บุคลากรที่มาจากองค์กรที่มีความร่วมมือนั้นสามารถทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำและอาจารย์ประจำหลักสูตรได้

ทั้งนี้ เฉพาะกรณีหลักสูตรระดับปริญญาตรีกลุ่มวิชาชีพหรือปฏิบัติการ บุคลากรที่มาจากองค์กรที่มีความร่วมมือนั้นสามารถทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้ แต่ต้องไม่เกิน ๒ คน

บุคลากรที่มาจากองค์กรที่มีความร่วมมือเพื่อทำหน้าที่อาจารย์ประจำ อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติและคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับนั้น ๆ และต้องเป็นผู้ที่มีความเข้าใจทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล ให้สอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรนั้น ๆ ตามแนวทางของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

๑๑. ภาระงานคณาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

ภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ให้นับรวมจำนวนนักศึกษาเก่าที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาด้วย ทั้งนี้ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระต้องจัดสรรเวลาให้คำปรึกษานักศึกษาอย่างเหมาะสม

๑๒. ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดระบบตรวจสอบการคัดลอกผลงาน หรือการซ้ำซ้อนกับงานของผู้อื่น หรือการจ้างทำรายงานการค้นคว้าอิสระหรือวิทยานิพนธ์ โดยใช้ระบบที่ทันสมัย เช่น ผ่านการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

หากพบว่ามี การคัดลอก การซ้ำซ้อนกับงานของผู้อื่น หรือมีการจ้างทำรายงานการค้นคว้าอิสระหรือวิทยานิพนธ์ ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาถอดถอนรายงานการค้นคว้าอิสระหรือวิทยานิพนธ์ชิ้นนั้น

๑๓. การเผยแพร่ผลงานวิจัยในที่ประชุมวิชาการระดับชาติ หมายถึง การนำเสนอบทความวิจัยในที่ประชุมวิชาการ และบทความฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (Proceedings) โดยมีกองบรรณาธิการจัดทำรายงานการประชุม หรือคณะกรรมการจัดประชุม ประกอบด้วย ศาสตราจารย์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิระดับปริญญาเอก หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับในสาขานั้น ๆ จากนอกสถาบันเจ้าภาพ อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ โดยต้องมีผู้ประเมินบทความที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นด้วย และมีบทความที่มาจากหน่วยงานภายนอกสถาบันอย่างน้อย ๓ หน่วยงาน และรวมกันแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕

๑๔. แนวทางการเปิดสอนหลักสูตรปริญญาเอก (แบบ ๑)

การเปิดสอนหลักสูตรปริญญาเอก (แบบ ๑) ซึ่งเป็นแผนการศึกษาแบบทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียว ให้สถาบันอุดมศึกษาคำนึงถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑๔.๑ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ต้องมีผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และเป็นผลงานที่ชี้ชัดได้ว่าสามารถที่จะสนับสนุนการวิจัยในสาขาวิชาที่เปิดสอนได้

๑๔.๒ สถาบันที่จะเปิดสอนต้องมีหลักสูตรที่ดี มีมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเชื่อถือได้ และมีทรัพยากรสนับสนุนอย่างเพียงพอ

๑๔.๓ สถาบันที่จะเปิดสอนต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อมที่จะรองรับ และสนับสนุนงานวิจัยของผู้เรียน

๑๔.๔ สถาบันที่จะเปิดสอนควรมีเครือข่ายความร่วมมือสนับสนุน

๑๔.๕ สถาบันที่จะเปิดสอนควรพร้อมที่จะร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นได้

๑๕. การศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต

๑๕.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต มีใช้ส่วนหนึ่งของหลักสูตรระดับปริญญาโท ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หากต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ให้เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงหรือหลักสูตรระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเดียวกันหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน ทั้งนี้ ในการศึกษาต่อหลักสูตรระดับปริญญาโทสามารถเทียบโอนหน่วยกิตได้ไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของหลักสูตรที่จะเข้าศึกษา

๑๕.๒ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง มีใช้ส่วนหนึ่งของหลักสูตรระดับปริญญาเอก ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง หากต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาเอก ให้ใช้คุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าเข้าศึกษา

๑๕.๓ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีระยะเวลาการศึกษา ๖ ปี หรือเทียบเท่าปริญญาโท สามารถเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงได้โดยไม่ต้องเข้าศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาโทมาก่อน

๑๖. ปริญญาบัตรและใบแสดงผลการศึกษา

การออกใบปริญญาบัตรและใบแสดงผลการศึกษา (Transcript) ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อปริญญาและชื่อสาขาวิชา ให้ตรงกับที่ระบุไว้ในเอกสารหลักสูตรฉบับที่เสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดปัญหาเมื่อนำไปสมัครงานหรือศึกษาต่อ

๑๗. การควบคุมมาตรฐานหลักสูตร

สภาสถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบในการให้ความเห็นชอบ/อนุมัติหลักสูตรให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฉบับปี พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่สภาสถาบันสามารถกำหนดเกณฑ์มาตรฐานหรือกำหนดแนวปฏิบัติที่เหนือกว่าเกณฑ์มาตรฐานฉบับนี้ได้ ทั้งนี้ เพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษาที่สะท้อนเอกลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น

ในกรณีมีเหตุอันควรให้เชื่อได้ว่าการจัดการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนด ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาดำเนินการเข้าติดตามตรวจสอบและเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณา

๑๘. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

บันทึก

บันทึก

A decorative page with a background of butterflies and leaves. The left side features a large, detailed butterfly with its wings spread, surrounded by various leaves and smaller butterflies. The right side of the page is filled with horizontal lines for writing.

บันทึก

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across most of the page width. On the right side of the page, there is a decorative illustration featuring several butterflies in various poses, along with soft, leafy plants. The illustration is rendered in a light, sketch-like style, blending into the background.

รวบรวมและจัดทำโดย

นางนงค์ลักษณ์ รุ่งวิทยาร
(หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมมาตรฐานบัณฑิตศึกษา สำนักบัณฑิตศึกษา)

ออกแบบปก

หน่วยศิลปะ สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พิมพ์ที่

โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นนทบุรี 2560

พิมพ์ครั้งที่ 2 จำนวน 100 เล่ม